

Zavod za
Employment Agency of
zapošljavanje
CRNE
GORE

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZA 2016. GODINU**

Podgorica, januar 2017. godine

SADRŽAJ:

1.	EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH LICA	3
1.1.	Kretanje nezaposlenosti	3
1.2.	Stopa nezaposlenosti	3
1.3.	Kvalifikaciona struktura nezaposlenih	3
1.4.	Regionalna struktura nezaposlenosti	4
1.5.	Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja	5
1.6.	Starosna struktura nezaposlenih	6
1.7.	Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža	7
1.8.	Novoprijavljeni	8
1.9.	Oglašavanje slobodnih radnih mjesta	9
1.10.	Zapošljavanje	11
1.11.	Osiguranje za slučaj nezaposlenosti	13
1.12.	Zapošljavanje i rad stranaca	14
2.	PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	17
2.1.	Stručni tretman nezaposlenih	17
2.2.	Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih	18
2.3.	Javni radovi	20
2.4.	Pilot program Mladi su naš potencijal, pružimo im šansu	20
2.5.	Oposobljavanje za samostalan rad	21
2.6.	Profesionalna orijentacija	22
2.7.	Rad sa poslodavcima	24
2.8.	Program stimulisanja zapošljavanja mladih na sezonskim poslovima u zimskoj turističkoj sezoni »Mladi u zimskom turizmu«	25
2.9.	Sezonsko zapošljavanje	26
2.10.	Program Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem	27
2.11.	Oposobljavanje i zapošljavanje mladih na poslovima suzbijanja sirove ekonomije „Stop sivoj ekonomiji“	28
2.12.	Inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori	29
2.13.	Pružanje specijalističke obuke i edukacije iz oblasti poslovnih vještina i virtualna preduzeća	31
2.14.	Mjere aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom	31
2.15.	Realizacija programa javnih radova RE populacije izbjeglica i raseljenih lica	37
2.16.	Realizovane aktivnosti u oblasti klasifikacije zanimanja i obrazovanja	38
2.17.	EURES	41
2.18.	Normativno – pravna djelatnost	43
2.19.	Javne nabavke	45
2.20.	Razvoj ljudskih resursa, koordinacija i praćenje procesa rada	46
2.21.	Informacioni sistem	49
2.22.	Odnosi sa javnošću i međunarodna saradnja	50
2.23.	Instrumenti za predpristupnu podršku	55
2.24.	Plan, analiza i statistika	61
3.	PRILOG	63

1. EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH LICA

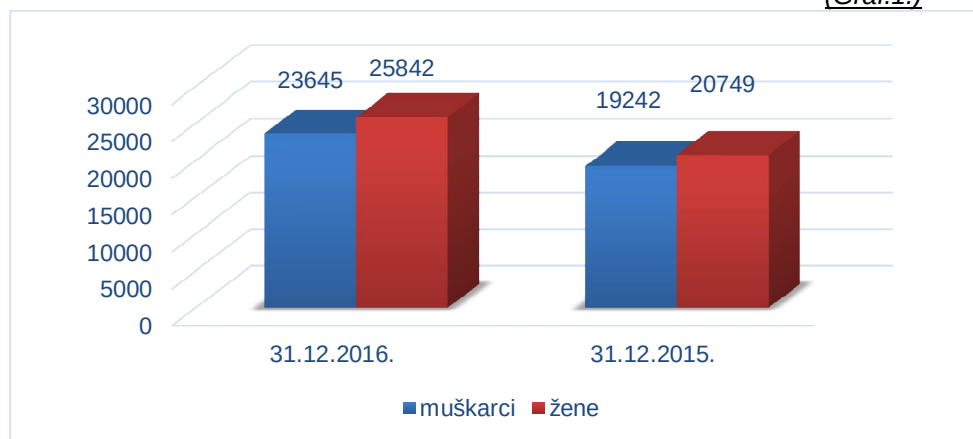
1.1. Kretanje nezaposlenosti

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje **na dan 31. decembar 2016. godine nalazilo se 49.487 nezaposlenih lica** (žena 25.842 ili 52,21%).

U odnosu na 31.12.2015. godine (39.991 lica, a od toga žena 20.749 ili 51,88%) broj nezaposlenih je povećan za 9.496 lica ili za 23,74%.

Broj nezaposlenih
- na dan 31.12.2015. i 31.12.2016. godine –

(Graf.1.)

1.2. Stopa nezaposlenosti

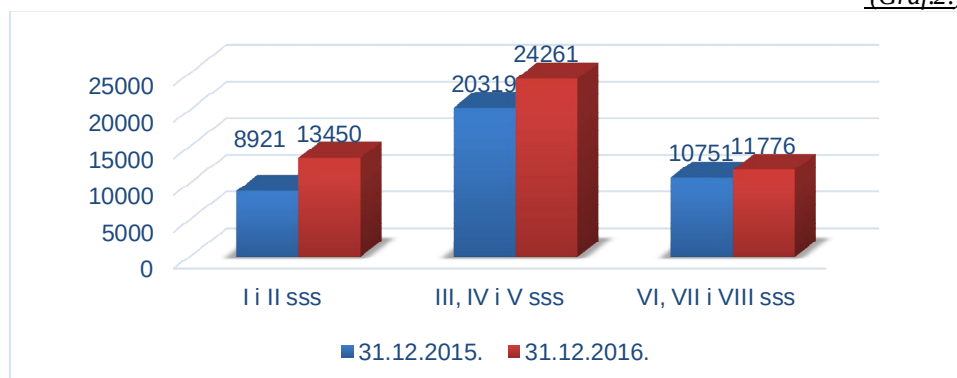
Stopa nezaposlenosti, posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih i aktivnog stanovništva, na dan 31. decembar 2016. godine je bila **21,33%** (na isti dan prethodne godine 17,24%).

1.3. Kvalifikaciona struktura nezaposlenih

Posmatrano prema kvalifikacionoj strukturi nezaposlenih lica dominantno učešće od 24.261 ili 49,02% pripada nezaposlenim sa III, IV i V stepenom obrazovanja (31.12.2015. godine 20.319 ili 50,81%), nezaposleni sa VI, VII i VIII sss čine 23,8% ili 11.776 (31.12.2015. godine 26,88% ili 10.751), a nezaposleni sa I i II sss – 27,18% ili 13.450, (31.12.2015. godine 8.921 ili 22,31%).

Nezaposleni po kvalifikacionoj strukturi
- na dan 31.12.2015. i 31.12.2016. godine -

(Graf.2.)

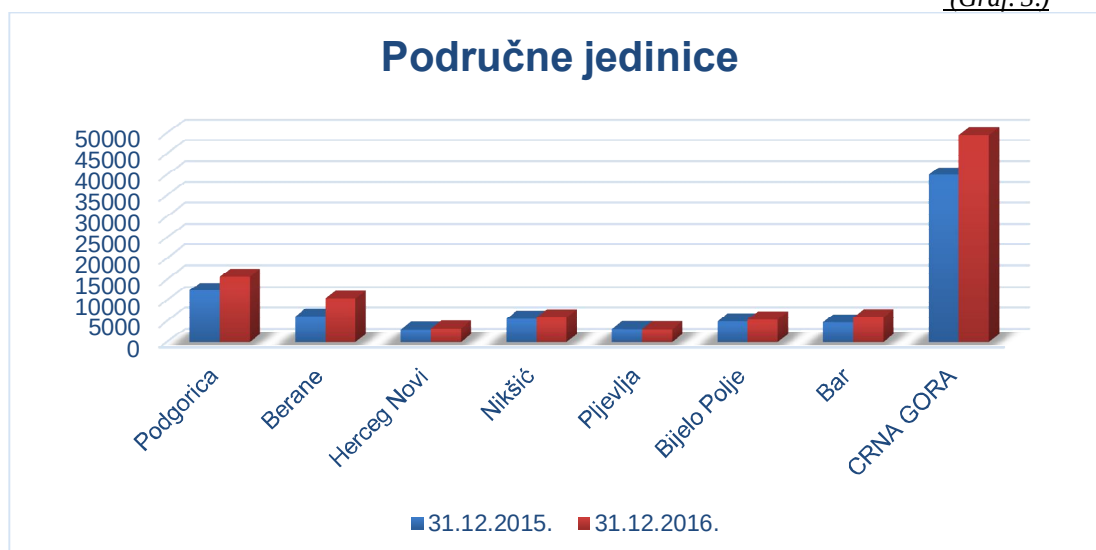
1.4. Regionalna struktura nezaposlenosti

Najviše nezaposlenih, na dan 31. decembar 2016. godine, imali su Područna jedinica Podgorica, za opštine Podgoricu, Kolašin, Danilovgrad i Cetinje 15.626 ili 31,58% od ukupnog broja nezaposlenih (31.12.2015. godine 12.404 ili 36,49%) i Područna jedinica Berane, za opštine Berane, Plav, Andrijevicu i Rožaje 10.409 lica ili 21,03% (31.12.2015. godine 6.093 lica ili 17,93%).

Najmanji broj nezaposlenih lica evidentiran je u Područnoj jedinici Pljevlja, za opštine Pljevlja i Žabljak 3.157 ili 6,38% (31.12.2015. godine 3.208 ili 9,44%) i Područnoj jedinici Herceg Novi, za opštine Herceg Novi, Kotor i Tivat 3.303 ili 6,67% (31.12.2015. godine 3.077 ili 9,05%).

Nezaposleni po područnim jedinicama
- na dan 31.12.2015. i 31.12.2016. godine -

(Graf. 3.)

1.5. Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja

Zaposlenje **preko jedne godine traži 22.386 lica ili 45,23%** od ukupnog broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda (na dan 31.12.2015. godine 18.845 lica ili 47,12%), **preko tri godine** 8443 lica ili 17,06% nezaposlenih (31.12.2015. godine 9.231 lica ili 23,08%), **a preko 5 godina** 5.342 ili 10,79% (31.12.2015. godine 6.257 ili 15,65%).

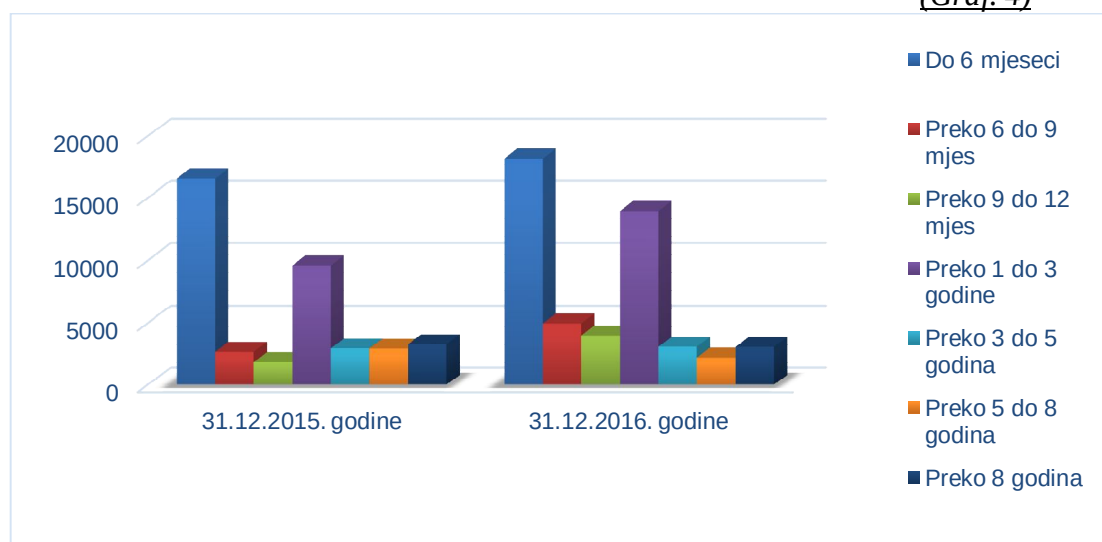
Nezaposleni prema dužini traženja zaposlenja
- na dan 31.12.2015. i 31.12.2016. godine –

(Tab.2.)

Rb	Dužina čekanja	31.12.2015. godine			31.12.2016. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom.raz.	Indeks
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Do 6 mjeseci	16556	9395	7161	18130	9719	8411	1574	109.51
2	Preko 6 do 9 mjes	2698	1308	1390	4965	3075	1890	2267	184.03
3	Preko 9 do 12 mjes	1892	1033	859	4006	2428	1578	2114	211.73
4	DO 1 GODINE	21146	11736	9410	27101	15222	11879	5955	128.16
5	Preko 1 do 3 godine	9614	4976	4638	13943	7288	6655	4329	145.03
6	Preko 3 do 5 godina	2974	1484	1490	3101	1486	1615	127	104.27
7	Preko 5 do 8 godina	2959	1264	1695	2249	916	1333	-710	76.01
8	Preko 8 godina	3298	1289	2009	3093	930	2163	-205	93.78
9	PREKO 1 GODINE	18845	9013	9832	22386	10620	11766	3541	118.79
10	Ukupno:	39991	20749	19242	49487	25842	23645	9496	123.75

Nezaposleni prema dužini traženja zaposlenja
– na dan 31.12.2015. i 31.12.2016. godine –

(Graf. 4)

1.6. Starosna struktura nezaposlenih lica

Lica starosti do 25 godina ima 9.112 ili 18,41% (31.12.2015. godine 7.731 ili 19,33%) od ukupnog broja nezaposlenih, a **preko 50 godina** 10.944 ili 22,11% (na dan 31.12.2015. godine 9.296 ili 23,24%).

Nezaposleni prema godinama starosti

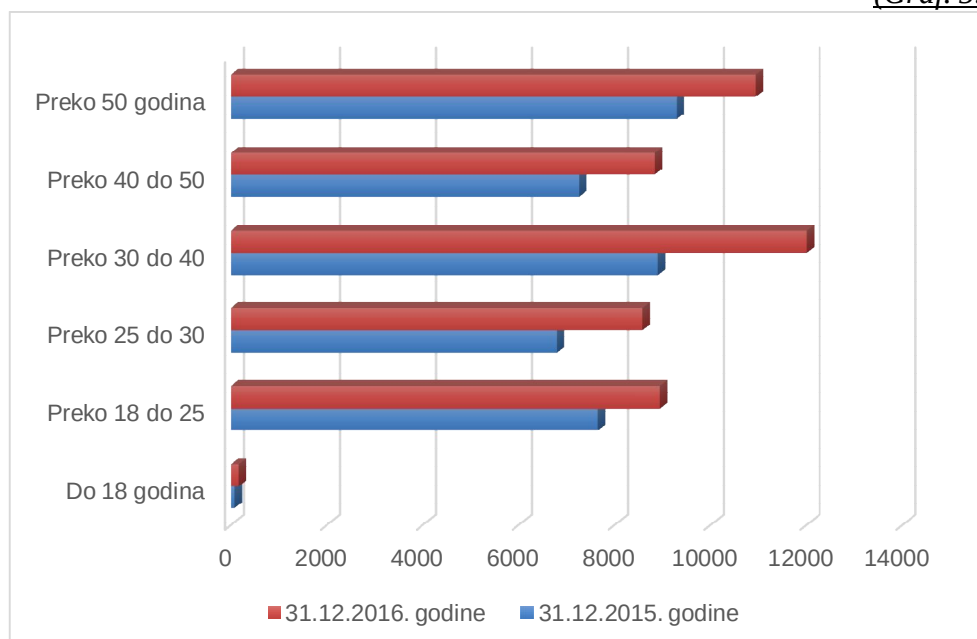
(Tab.3.)

Rb	Starosna grupa	31.12.2015. godine			31.12.2016. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom. raz.	Indeks
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Do 18 godina	83	47	36	165	107	58	82	198.80
2	Preko 18 do 25	7648	3878	3770	8947	4863	4084	473	116.98
3	DO 25 GODINA	7731	3925	3806	9112	4970	4142	490	117.86
4	Preko 25 do 30	6797	3565	3232	8580	4883	3697	248	126.23
5	Preko 30 do 40	8906	4923	3983	12008	6862	5146	2183	134.83
6	Preko 40 do 50	7261	4157	3104	8843	4572	4271	2227	121.79
7	Preko 50 godina	9296	4179	5117	10944	4555	6389	156	117.73
8	Ukupno:	39991	20749	19242	49487	25842	23645	5304	123.75

Nezaposleni prema godinama starosti

- na dan 31.12.2015. i 31.12.2016. godine –

(Graf. 5.)

1.7. Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža

Prvi put traži zaposlenje, odnosno nema evidentiranog radnog staža 19.234 lica ili 38,86% od ukupnog broja nezaposlenih (na dan 31.12.2015. godine 14.080 lica ili 35,21%). Radni staž posjeduje 30.253 lica ili 61,13% (na dan 31.12.2015. godine 25.911 lica ili 64,79%).

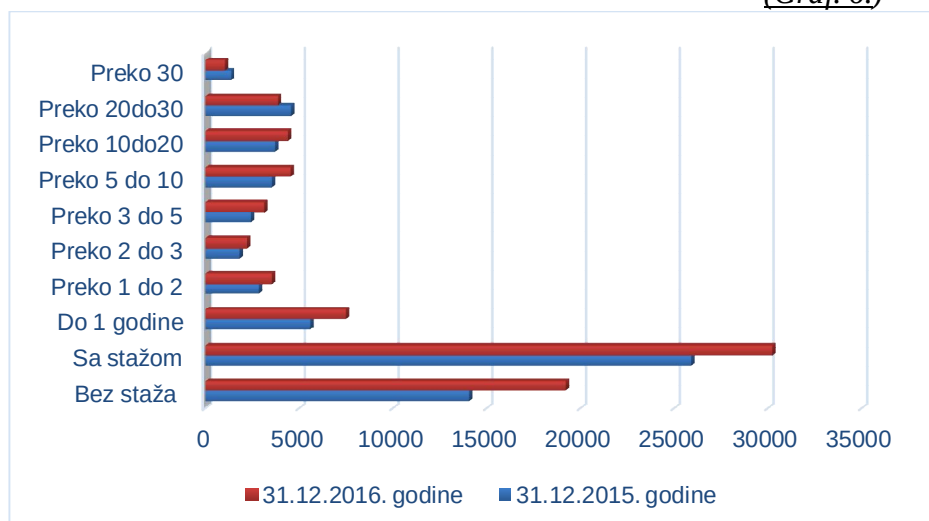
Nezaposleni prema dužini radnog staža

(Tab.4.)

Rb	Radni staž	31.12.2015. godine			31.12.2016. godine			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muškarci	Ukupno	Žene	Muškarci	Nom. raz.	Indeks
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Bez staža	14080	7594	6486	19234	10898	8336	5154	136.61
2	Do 1 godine	5602	3013	2589	7487	4022	3465	1885	133.65
3	Preko 1 do 2	2868	1675	1193	3540	2007	1533	672	123.43
4	Preko 2 do 3	1832	1083	749	2220	1273	947	388	121.18
5	Preko 3 do 5	2420	1435	985	3143	1826	1317	723	129.88
6	Preko 5 do 10	3541	2037	1504	4547	2496	2051	1006	128.41
7	Preko 10do20	3708	1750	1958	4406	2006	2400	698	118.82
8	Preko 20do30	4568	1703	2865	3871	1051	2820	-697	84.74
9	Preko 30	1372	459	913	1039	263	776	-333	75.73
10	Sa stažom	25911	13155	12756	30253	14944	15309	4342	116.76
11	Ukupno:	39991	20749	19242	49487	25842	23645	9496	123.75

Nezaposleni prema dužini radnog staža - na dan 31.12.2015. i 31.12.2016. godine –

(Graf. 6.)

1.8. Novoprijavljeni

U 2016. godini **na evidenciju Zavoda za zapošljavanje se prijavilo 47.039 lica**, od čega je 26.022 žena ili 55,31%. Od navedenog broja, prvi put prijavljuje se 10.837 lica ili 23,03%, dok se 36.202 lica ili 76,96% već prijavljivalo na evidenciju Zavoda. U odnosu na 2015. godinu prijavljeno je 4.086 lica više ili 9,51% (u 2015. godini – 42.953 novoprijavljenih).

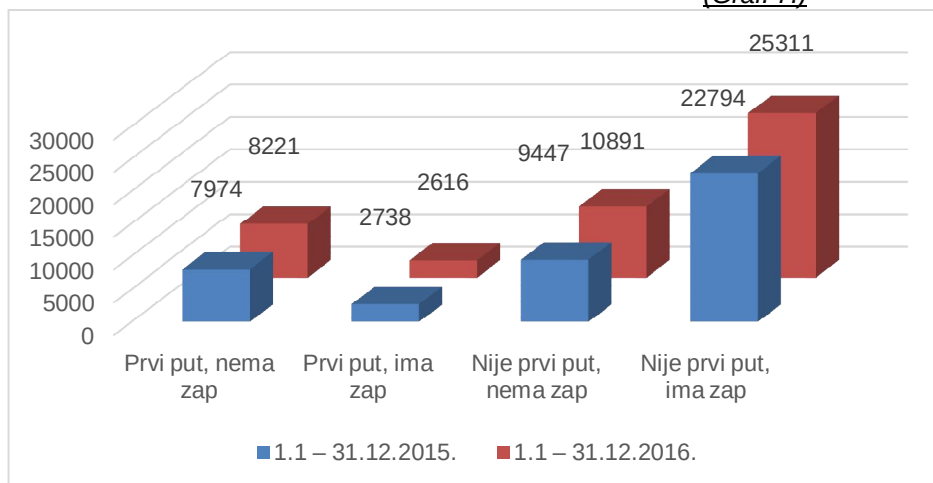
Pregled novoprijavljenih

(Tab.5.)

Rb	Novoprijavljeni	1.1 – 31.12.2015.			1.1 – 31.12.2016.			Odnosi 5:2	
		Ukupno	Žene	Muš	Ukupno	Žene	Muš	Nom. raz.	Indeks
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Prvi put, nema zap	7974	3901	4073	8221	4359	3862	247	103.10
2	Prvi put, ima zap	2738	1327	1411	2616	1291	1325	-122	95.54
3	Nije prvi put, nema zap	9447	5494	3953	10891	6514	4377	1444	115.29
4	Nije prvi put, ima zap	22794	12492	10302	25311	13858	11453	2517	111.04
5	UKUPNO:	42953	23214	19739	47039	26022	21017	4086	109.51

Novoprijavljeni

(Graf. 7.)

Najviše novoprijavljenih lica bilo je u Podgorici (12.154 ili 25,84%), Beranama (5.528 ili 11,75%), Nikšiću (5.007 ili 10,64%) i Bijelom Polju (3.551 ili 7,55%).

Najviše novoprijavljenih je u starosnoj dobi od 18 do 25 godina 10.003 ili 21,26% i od 25 do 30 godina 8.324 ili 17,69%.

Posmatrano prema razlozima prestanka radnog odnosa, najviše novoprijavljenih je onih kojima je radni odnos prestao zbog isteka rada na određeno radno vrijeme – 15.883 ili 67,94% (od broja novoprijavljenih lica koja imaju evidentiran radni staž), zatim zbog zaključenja sporazuma sa poslodavcem o prestanku radnog odnosa (1.533 lica ili 6,56%)

i zbog isplaćenih otpremnina zaposlenom za čijim je radom prestala potreba (1.374 lica ili 5,88%).

1.9. Oglašavanje slobodnih radnih mjesta

U 2016. godini poslodavci su Zavodu za zapošljavanje **prijavili 31.880 slobodnih radnih mjesta** kroz 16.933 prijava o slobodnim radnim mjestima. U odnosu na 2015. godinu objavljeno je 3.694 slobodnih radnih mjesta manje ili 10,38% (u 2015. godini objavljeno je 35.574 slobodnih radnih mjesta).

Od ukupnog broja prijavljenih slobodnih radnih mjesta 2.879 ili 9,03% je radni odnos na **neodređeno** vrijeme, 19.456 ili 61,02% je radni odnos na **određeno** vrijeme, 379 ili 1,18% su **pripravnici**, 8.983 ili 28,17% su za **sezonske** poslove i 183 ili 0,57% su ostale vrste radnog odnosa (pripravnik–volonter, dopunski rad, privremeni i povremeni poslovi, privremeno radno angažovanje, zapošljavanje invalida).

Posmatrano prema **vrsti radnog mjesta** 14.674 ili 46,03% su **novootvorena** radna mjesta, a 17.206 ili 53,97% su **upražnjena** radna mjesta.

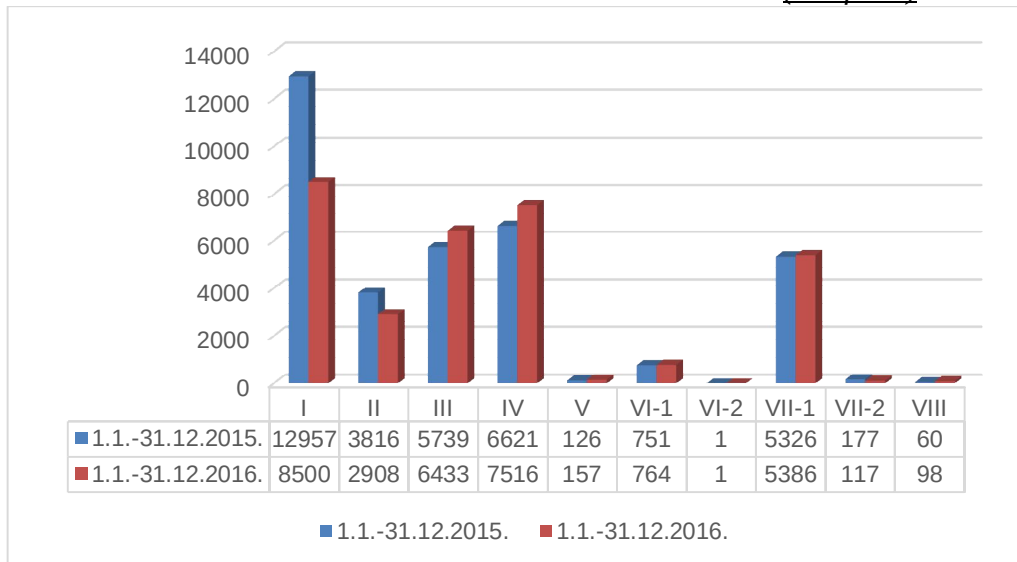
Od ukupno prijavljenih slobodnih radnih mjesta 31.501 ili 98,81% su **potrebe za radnicima**, a 379 ili 1,19% su iskazane **potrebe za pripravicima**.

Slobodna radna mjesta
– prema vrsti radnog mjesta, radnog odnosa i stručnoj spremi –
(Tab.6.)

Rb	SSS	Ukupno	Vrsta radnog mjesta		Vrsta radnog odnosa				
			Novo-otvorena	Upražnjena	Na neodređeno	Na određeno	Pripravnici	Sezonski	Ostali
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	I	8500	3740	4760	359	3965	5	4113	58
2	II	2908	1514	1394	79	1055	0	1741	33
3	III	6433	3519	2914	488	4395	22	1510	18
4	IV	7516	3915	3601	762	5089	144	1475	46
5	V	157	57	100	32	67	0	58	0
6	VI-1	764	234	530	83	645	2	28	6
7	VI-2	1	0	1	0	1	0	0	0
8	VII-1	5386	1664	3722	1048	4060	206	52	20
9	VII-2	117	29	88	17	92	0	6	2
10	VIII	98	2	96	11	87	0	0	0
11	Σ	31880	14674	17206	2879	19456	379	8983	183

Slobodna radna mjesta
- prema stepenima stručne spreme -

(Grafik 8.)

Najviše slobodnih radnih mjesta je prijavljeno za I sss (8500 ili 26,66%), zatim IV sss 7.516 ili 23,58% i III sss 6.433 ili 20,18%.

Slobodna radna mjesta
- prema stepenima stručne spreme -

(Tab. 7.)

Rb	Stepen stručne spreme	1.1-31.12.2015.		1.1-31.12.2016.		Odnosi 4:2	
		Ukupno	%	Ukupno	%	Nom.raz.	Indeks
	1	2	3	4	5	6	7
1	I	12957	36.42	8500	26.66	-4457	65.60
2	II	3816	10.73	2908	9.12	-908	76.21
3	III	5739	16.13	6433	20.18	694	112.09
4	IV	6621	18.61	7516	23.58	895	113.52
5	V	126	0.35	157	0.49	31	124.60
6	VI-1	751	2.11	764	2.40	13	101.73
7	VI-2	1	0.00	1	0.00	0	100.00
8	VII-1	5326	14.97	5386	16.89	60	101.13
9	VII-2	177	0.50	117	0.37	-60	66.10
10	VIII	60	0.17	98	0.31	38	163.33
11	Σ	35574	100	31880	100.00	-3694	89.62

Najviše slobodnih radnih mjesta je prijavljeno u Podgorici 8.365 ili 26,24%, Budvi 5572 ili 17,48% i Herceg Novom 4.029 ili 12,64%.

Najviše prijavljenih slobodnih radnih mjesta je u turizmu i ugostiteljstvu 6.348 ili 19,91%, zatim administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima 4943 ili 15,51%, trgovini, opravci motornih vozila i motocikala 3.487 ili 10,94%.

1.10. Zapošljavanje

Prema povratnim informacijama dobijenim od strane poslodavaca, zaposlenih lica i iz Poreske uprave Crne Gore, sa evidencije Zavoda za zapošljavanje, u 2016. godini, zaposlenje je dobilo 14.008 lica. U odnosu na 2015. godinu kada je zaposleno 13.824 lica, došlo je do povećanja zapošljavanja za 184 lica ili 1,33%.

Najviše su zapošljavani srednjoškolci sa četvrtim stepenom stručne spreme – 4.645 ili 33,16%, zatim sa VII-1 stepenom 3.597 ili 25,68%, i sa III sss 2.354 ili 16,80%.

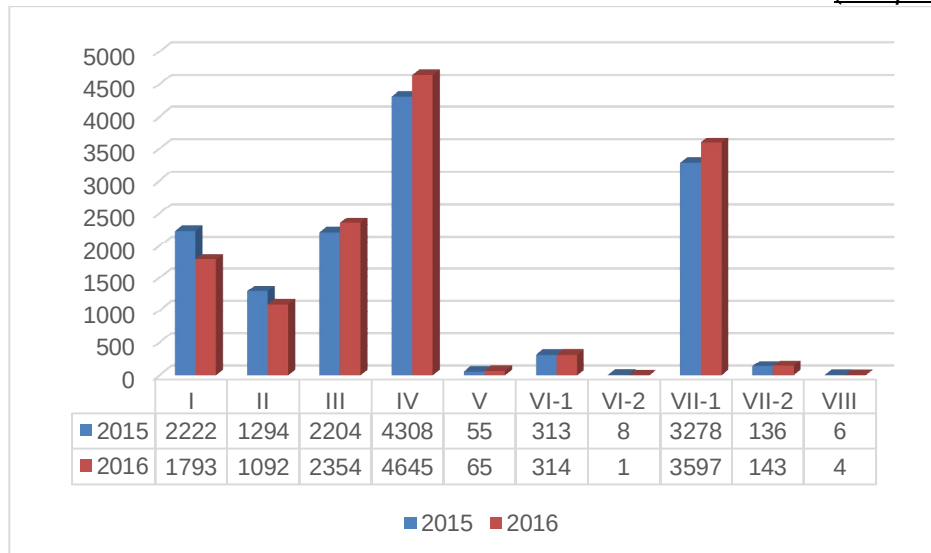
Pregled zapošljavanja

(Tab.8.)

Rb	Stepen stručne spreme	1.1-31.12.2015.		1.1-31.12.2016.		Odnosi 4:2	
		Ukupno	%	Ukupno	%	Nom.raz.	Indeks
	1	2	3	4	5	6	7
1	I	2222	16.07	1793	12.80	-429	80.69
2	II	1294	9.36	1092	7.80	-202	84.39
3	III	2204	15.94	2354	16.80	150	106.81
4	IV	4308	31.16	4645	33.16	337	107.82
5	V	55	0.40	65	0.46	10	118.18
6	VI-1	313	2.26	314	2.24	1	100.32
7	VI-2	8	0.06	1	0.01	-7	12.50
8	VII-1	3278	23.71	3597	25.68	319	109.73
9	VII-2	136	0.98	143	1.02	7	105.15
10	VIII	6	0.04	4	0.03	-2	66.67
11	Σ	13824	100	14008	100.00	184	101.33

Zapošljavanje
- prema stepenima stručne spreme -

(Grafik 9.)

Od ukupnog broja radnih mjesta 7.118 ili 50,81% su **novootvorena radna mjesta**, dok su 6.890 ili 49,19% **upražnjena**. Na **neodređeno** radno vrijeme su zaposlena 1.205 lica ili 8,60%.

Najviše zapošljavanja je bilo u Podgorici – 3.818 ili 27,26%, zatim u Herceg Novom – 3063 ili 21,87% i Budvi 1.202 ili 8,58%.

Najviše zapošljavanja je bilo na poslovima u ugostiteljstvu i turizmu – 2.557 ili 18,25% zatim administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima 1.992 ili 14,22% i trgovini na veliko i malo, opravnici motornih vozila i motocikala – 1.941 ili 13,86%

Zapošljavanje
- prema stepenima stručne spreme, vrsti radnog mjesta i radnog odnosa -
(Tab. 9.)

Rb	Sss	Ukupno	Novootvoreno	Upražnjeno	Neodređeno	Ostalo
1	I	1793	966	827	97	1696
2	II	1092	614	478	35	1057
3	III	2354	1372	982	179	2175
4	IV	4645	2453	2192	356	4289
5	V	65	38	27	4	61
6	VI ₁	314	150	164	49	265
7	VI ₂	1	0	1	0	1
8	VII ₁	3597	1466	2131	460	3137
9	VII ₂	143	59	84	24	119
10	VIII	4	0	4	1	3
11	Ukupno	14008	7118	6890	1205	12803

1.11 Prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti

Osiguranjem od nezaposlenosti nezaposlenom licu se obezbjeđuje pravo na novčanu naknadu i pravo na zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje za vrijeme kotrišćenja prava na novčanu naknadu.

Uslovi za sticanje prava na novčanu naknadu, ostvarivanje i prestanak, dužina trajanja, visina novčane naknade i ponovno sticanje ovog prava utvrđeni su Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (»Sl. list Crne Gore«, br.14/10, 45/12, 61/13 i 20/15).

Nakon prestanka radnog odnosa nezaposleno lice ima pravo, po osnovu osiguranja za slučaj nezaposlenosti, na isplatu novčane naknade pod određenim uslovima.

Pravo na novčanu naknadu, u smislu ovog zakona, ima osiguranik koji prije prestanka radnog odnosa ima staž osiguranja od najmanje 12 mjeseci neprekidno ili sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, kojem je radni odnos prestao bez njegove saglasnosti ili krivice i ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u zakonom propisanom roku.

Osnovni kriterijum za utvrđivanje perioda za koje vrijeme nezaposlenom licu nakon prestanka radnog odnosa pripada novčana naknada, je prethodno ostvorena dužina staža osiguranja. Minimalni period za koji se vrši isplata novčane naknade je tri mjeseca (za osiguranike sa stažom osiguranja od jedne do pet godina), a maksimalni 12 mjeseci (za osiguranike sa više od 25 godina staža osiguranja). Izuzetak čini nezaposleno lice, koje ima više od 35 godina staža osiguranja, kojem pravo na novčanu naknadu traje do ponovnog zaposlenja ili do nastupanja nekog od osnova za prestanak prava na novčanu naknadu. Isto pravo ima roditelj lica koje u skladu sa zakonom ostvaruje pravo na ličnu invalidninu, pod uslovom da ima više od 25 godina staža osiguranja.

Takođe, novčana naknada pripada invalidu II odnosno III kategorije, koji nije korisnik privremene naknade po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju i licu sa invaliditetom, bez obzira na ostvoreni staž osiguranja, dok čeka na zaposlenje, odnosno do nastupanja nekog od osnova za prestanak prava na novčanu naknadu u skladu sa zakonom.

Novčana naknada, shodno članu 57 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, iznosi 40% minimalne zarade utvrđene zakonom.

Izuzetno, invalidu rada II i III kategorije, saglasno Zakonu o dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (»Sl.list CG«, br.61/13), počev od 1. januara 2014. godine, pripada pravo na novčanu naknadu u iznosu najniže penzije u Crnoj Gori utvrđene Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Na iznos isplaćene novčane naknade obračunavaju se i plaćaju doprinosi za zdravstveno i penzijsko – invalidsko osiguranje.

Pregled isplata novčanih naknada u 2015. i 2016. godini

Rb	Mjesec	Broj korisnika		Nominalna razlika	Indeks
		2015.	2016.		
1	Januar	8773	6845	-1928	78.02
2	Februar	8447	6318	-2129	74.80
3	Mart	8298	6285	-2013	75.74
4	April	7767	6119	-1648	78.78
5	Maj	7448	6046	-1402	81.18
6	Jun	7104	5913	-1191	83.23
7	Jul	6884	5879	-1005	85.40
8	Avgust	7053	6235	-818	88.40
9	Septembar	6598	6172	-426	93.54
10	Oktobar	6534	6452	-82	98.75
11	Novembar	6677	6980	303	104.54
12	Decembar	6521	7390	869	113.33

Na osnovu datih podataka uočava se smanjenje broja korisnika novčane naknade, u 2016. godine sve do novembra i decembra kada se pojavljuje značajan rast.

U prosjeku, mjesečno je 6.386 nezaposlenih lica koristilo navedeno pravo. Ukupna sredstva izdvojena za novčanu naknadu u 2016. godini iznose 8.198.069,36 Eur.

1.12. Zapošljavanje i rad stranaca

Obaveza utvrđivanja godišnje kvote za rad stranaca utvrđena je članom 73 Zakona o strancima kojim je predviđeno da godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca utvrđuje Vlada u skladu sa migracionom politikom, stanjem i kretanjima na tržištu rada u Crnoj Gori. Godišnjom kvotom se, kao što znate, utvrđuju djelatnosti i zanimanja u kojima se stranci mogu zapošljavati, odnosno pružati ugovorene usluge, kao i vrste radnih dozvola – dozvole za zapošljavanje, sezonsko zapošljavanje stranaca i pružanje ugovorenih usluga. Članom 74 Zakona o strancima je utvrđeno:

»Godišnja kvota se utvrđuje na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove rada, uz prethodno pribavljena mišljenja Zavoda za zapošljavanje, organa državne uprave nadležnih za pojedine djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota i Socijalnog savjeta. ...«.

Prema podacima iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kao nadležnog za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u 2016. godini izdato je 14.588 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (10.834 u kvoti i 3.754 van kvote) što je za 2.223 ili 13,3% dozvole manje u odnosu na 2015. godinu (16.811). Zapošljavanje stranaca je znatno smanjeno posebno ako se ima u vidu da je ono u 2015. bilo 18,7%, u 2014. za 61,0% a u 2013. za 53,6% veće od zapošljavanja domaće radne snage dok je u 2016. godini gotovo izjednačeno (broj zaposlenih domaćih radnika je bio 14.008).

U ukupnim i utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u 2016. godini, kao i predviđenim za narednu godinu, pretežno učešće (oko 66%), imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, trgovina i poljoprivreda.

Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 56,92% je izdato za zapošljavanje stranaca (6.167), 31,39% za sezonsko zapošljavanje stranaca (3.401) i 11,69% za pružanje ugovorenih usluga (1.266).

Utrošenost kvote u 2016. godini je na nivou 73,24%. Utrošenost kvota prema vrstama dozvola najveća je kod zapošljavanja stranaca – 99,95%, gdje samo u djelatnosti građevinarstva nije utrošeno 0,05% i djelatnosti usluge smještaja i ishrane 0,33%, dok su najmanje ukupno utrošene kvote za sezonsko zapošljavanje stranaca – 49,45%. Djelatnosti u kojima je najmanja utrošenost kvota za sezonsko zapošljavanje tokom 2016. godine su: stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti (4,44%), prerađivačka industrija (12,41%) i rudarstvo (14,29%), dok je u djelatnostima: snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija, snadbijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti, umjetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne djelatnosti i djelatnost domaćinstava kao poslodavaca; djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe utrošenost ove vrste kvota bila 100%.

Na kraju 2016. godine ostalo je neiskorišćeno 26,76% kvota za izdavanje radnih dozvola za strance. Posmatrano po djelatnostima, najmanje su utrošene u prerađivačkoj industriji (53,63%), djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe (55,07%) i stručnim, naučnim, inovacionim i tehničkim djelatnostima (57,48%). Najveći procenat utrošenosti kvota bio je u djelatnostima: snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija (100%), ostale uslužne djelatnosti (99,35%) i informisanje i komunikacije (97,26%).

Kvota za zapošljavanje stranaca u 2017. godini je za 10,86% niža od kvote utvrđene za 2016. godinu (13.185:14.792). Kod gotovo svih zanimanja kvote su, u manjoj ili većoj mjeri, za narednu godinu niže. Predlozi godišnjih kvota su pripremljeni na osnovu izdatih radnih dozvola u 2016. godini u kojoj je privredna struktura najpribližnija očekivanim privrednim aktivnostima u 2017. godini, stanja i kretanja na tržištu rada kao i predloga članova radne grupe koju čine predstavnici udruženja poslodavaca, sindikata i nadležnih ministarstava. Predloženi broj radnih dozvola je 11.185 uz koje je predviđeno još 2.000 dozvola čija je raspodjela u ingerencijama Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Kvota za narednu godinu, kako na nivou zanimanja, tako i na nivou djelatnosti su, u cjelini posmatrajući, relativno, realno utvrđene, a njihovo smanjivanje u odnosu na ovu godinu treba da doprinese određenoj supstituciji zapošljavanja stranaca domaćom radnom snagom, odnosno ostvarivanju realno prihvatljivih odnosa u tom smislu, tj. koji odgovaraju ponudi, tražnji i mogućnosti zapošljavanja domaće radne snage u Crnoj Gori.

Utrošenost kvote po djelatnostima i vrstama dozvola za period 01.01. - 28.12.2016. godine												
Djelatnost	Ukupno kvota				Utroseno				% utrošenosti kvote			
	Dozvole za zapošljava nje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljava nje stranaca	Pružanje ugovoreni h usluga	Ukupno	Dozvole za zapošljava nje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljava nje stranaca	Pružanje ugovoreni h usluga	Ukupno	Dozvole za zapošljav anje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljav anje stranaca	Pružanje ugovorenih usluga	Ukupno
A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	65	700	100	865	65	603	39	707	100,00	86,14	39,00	81,73
B.Rudarstvo	53	35	40	128	53	5	23	81	100,00	14,29	57,50	63,28
C.Prerađivačka industrija	332	395	45	772	332	49	33	414	100,00	12,41	73,33	53,63
D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	166	10	79	255	166	10	79	255	100,00	100,00	100,00	100,00
E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	53	24	40	117	53	24	15	92	100,00	100,00	37,50	78,63
F.Građevinarstvo	1998	1460	807	4265	1997	503	806	3306	99,95	34,45	99,88	77,51
G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	534	560	53	1147	534	179	43	756	100,00	31,96	81,13	65,91
H.Saobraćaj i skladištenje	202	160	40	402	202	87	12	301	100,00	54,38	30,00	74,88
I.Usluge smještaja i ishrane	599	2915	30	3544	597	1738	30	2365	99,67	59,62	100,00	66,73
J.Informisanje i komunikacije	380	55	40	475	380	47	35	462	100,00	85,45	87,50	97,26
K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	180	10	15	205	180	4	4	188	100,00	40,00	26,67	91,71
L.Poslovanje nekretninama	220	55	60	335	220	14	17	251	100,00	25,45	28,33	74,93
M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	397	225	180	802	397	10	54	461	100,00	4,44	30,00	57,48
N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	202	170	40	412	202	31	14	247	100,00	18,24	35,00	59,95
O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	0	0	0	0				
P.Obrazovanje	45	10	20	75	45	3	12	60	100,00	30,00	60,00	80,00
Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	148	0	40	188	148	0	0	148	100,00		0,00	78,72
R.Umjetnost,zabava i rekreacija	172	47	25	244	172	47	2	221	100,00	100,00	8,00	90,57
S.Ostale uslužne djelatnosti	380	42	40	462	380	42	37	459	100,00	100,00	92,50	99,35
T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	24	5	40	69	24	5	9	38	100,00	100,00	22,50	55,07
U.Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	20	0	10	30	20	0	2	22	100,00		20,00	73,33
UKUPNO	6170	6878	1744	14792	6167	3401	1266	10834	99,95	49,45	72,59	73,24
Utroseno van kvote 2016.								3754				
UKUPNO UTROŠENO 2016								14588				

2. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020. godina, koja je usvojena krajem 2015. godine, predstavlja osnovni programski okvir za definisanje politike zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa u narednih nekoliko godina.

Strategija predstavlja sektorski doprinos otklanjanju prepreka privrednom rastu Crne Gore i direktan je **nastavak strateškog okvira koji je postavljen Nacionalnom strategijom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za period 2012-2015. godine.** Ovo iz razloga što je postojeći strateški okvir zasnovan na međsektorskoj definiciji politike zapošljavanja, koja obuhvata mjere kako na strani ponude tako i na strani tražnje, razvojne ciljeve politike zapošljavanja i opšteg razvoja ljudskih resursa.

Strukturno gledano, Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 sadrži četiri prioriteta koji su usko povezani i sprovođenje svakog pojedinačnog prioriteta u velikoj mjeri zavisi od uspjeha ostalih prioriteta. Strategija se operacionalizuje kroz godišnje Akcione planove.

Shodno odredbama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore donio je Program rada i Dopunu programa rada za 2016. godinu kojim su utvrđene mjere i aktivnosti iz Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2016. godinu, koje Zavod sprovodi, kao i finansijski okvir za realizaciju ovih programskih aktivnosti.

Programi su sprovedeni u finansijskim okvirima utvrđenim Programom rada I Dopunom programa rada Zavoda za 2016. godinu, saglasno zakonskim propisima, a na način i pod uslovima utvrđenim podzakonskim aktima za sprovođenje zakona.

2.1 Stručni tretman nezaposlenih lica

Informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja

Zavod za zapošljavanje je, tokom 2016. godine, kontinuirano pružao usluge informisanja tražiocima zaposlenja, poslodavcima, zaposlenim licima, studentima, učenicima i drugim korisnicima ovih usluga. Ove usluge pružane su besplatno, neposrednim kontaktom sa korisnikom usluga, na anonimnom nivou, putem brošura i drugih informativnih materijala, kao i web stranice Zavoda.

Zavod je, u izvještajnom periodu, za 3.781 novoprijavljeno nezaposleno lice pružio usluge informisanja o pravima i obavezama koje imaju dok se nalaze na evidenciji Zavoda, o tražnji za pojedinim zanimanjima, o strukturi ponude zanimanja, ukazujući im na potrebe tržišta rada za određenim znanjima, vještinama i kompetencijama i značaju njihove aktivne uloge u traženju zaposlenja, odnosno uključivanja u programima aktivne politike zapošljavanja.

Individualno savjetovanje usmjereno na utvrđivanje individualnog plana zapošljavanja

Zavod za zapošljavanje je, tokom 2016. godine, kontinuirano sprovodio savjetodavne usluge za nezaposlena lica usmjerene na zapošljavanje, povećanje zapošljivosti i rješavanje problema socijalne isključenosti ovih lica. Za pružanje savjetodavnih usluga nezaposlenim licima korišćen je intervju, kao osnovni metod pružanja usluga u zapošljavanju, kojim se prepoznaju prenosive i druge vještine nezaposlenih lica stečene radom ili obrazovanjem i utvrđuje njihov radni potencijal za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada. Istovremeno, intervju je način za utvrđivanje stepena zapošljivosti i izradu planova zapošljavanja nezaposlenih lica. U izvještajnom periodu sprovedene su savjetodavne usluge za nezaposlena lica, kroz 42.682 intervju a i 90.284 individualnih planova zapošljavanja.

Pregled stručnih tretmana u 2015. i 2016. godini

Stručni tretman nezaposlenih lica	Godina		Nominalna razlika	Indeks
	2015.	2016.		
Intervju	39.782	42.682	2.900	1,07
Informativni razgovor	3.496	3.781	285	1,08
Plan zapošljavanja	77.651	90.284	12.633	1,16
Realizacija plana zapošljavanja	103.523	121.261	17.738	1,17

2.2. Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih

Zavod za zapošljavanje je, tokom 2016. godine, realizovao programe obrazovanja i osposobljavanja, za 454 nezaposlena lica, u saradnji sa 27 organizatora obrazovanja odraslih. Programi sticanja stručnih kvalifikacija realizovani su za 353, a programi sticanja znanja i vještina za 101 nezaposleno lice.

Posmatrano prema nivoima obrazovanja, najviše je učesnika programa sa završenom srednjom školom (III i IV nivoa obrazovanja) 252, zatim, 146 sa završenom visokom školom i 56 učesnika sa završenom osnovnom školom. Lica ženskog pola, u navedenim programima učestvovala su sa 59%, lica do 24 godine života sa 66%, a dugoročno nezaposlena lica sa 57%. U programima su učestvovala i 4 pripadnika RE populacije.

Realizacijom programa obrazovanja i osposobljavanja odraslih 353 nezaposlena lica su stekla stručne kvalifikacije za zapošljavanje u uslužnim djelatnostima, građevinarstvu, turizmu i ugostiteljstvu, kao i u prerađivačkoj industriji. Takođe, zapošljivost su povećala i lica iz evidencije Zavoda za zapošljavanje sticanjem znanja engleskog, italijanskog i njemačkog jezika (62 lica), kao i informatičkih znanja i vještina (50 lica).

Učešće korisnika programa obrazovanja i osposobljavanja odraslih u ukupnom broju korisnika programa aktivne politike zapošljavanja, u 2016. godini, iznosi 22,6%.

Učešće sredstava utrošenih za realizaciju programa obrazovanja i osposobljavanja odraslih u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom period, iznosi 10,3%.

Osposobljavanje za rad kod poslodavca

Polazeći od programskih zadataka utvrđenih na osnovu zahtjeva tržišta rada i nedovoljne mogućnosti nezaposlenih da im odgovore, Zavod za zapošljavanje je, u 2016. godini, realizovao program osposobljavanja za rad kod poslodavca. Program je realizovan u saradnji sa poslodavcima iz privatnog sektora, koji su ostvarili neto porast broja zaposlenih u odnosu na prosječan broj zaposlenih u poslednjih 12 mjeseci i iskazali spremnost da sprovođenjem programa osposobljavanja, obezbijede nedostajuću radnu snagu. Realizacijom programa osposobljavanja, 250 nezaposlenih lica koja nijesu bila u radnom odnosu u poslednjih 12 mjeseci, zaposlila su se kod poslodavaca koji su sproveli program.

U strukturi zaposlenih, mladi učestvuju sa 37%, lica ženskog pola sa 46%, dok lica iz sjevernih i manje razvijenih opština, učestvuju sa 77%, što je 17 % iznad planiranog broja učesnika programa iz ovih opština.

Sprovođenjem programa osposobljavanja, u trajanju od jednog do tri mjeseca, 99 poslodavaca iz privatnog sektora, obezbjedilo je nedostajuću radnu snagu za rad u uslužnim djelatnostima, turizmu i ugostiteljstvu, drvoprerađi i drugim djelatnostima. Ovim vidom saradnje sa poslodavcima nezaposlena lica osposobljena su za rad i zaposlena kod poslodavaca koji su realizovali programe osposobljavanja, u trajanju od tri do osam mjeseci. Uspješnost nezaposlenih lica u savladavanju programa osposobljavanja potvrđuje visok stepen usklađenosti programskih sadržaja sa njihovim mogućnostima, a činjenica da su poslodavci zaposlili sve uspješne učesnike programa potvrđuje da su aktivnosti izbora učesnika programa uspješno sprovedene.

Zapošljavanjem 250 lica iz evidencije Zavoda za zapošljavanje, od kojih 18,4%, u trajanju od tri mjeseca, 6,8 % četiri mjeseca, 7,2 % pet mjeseci, 23,6 % šest mjeseci, 4,8 % sedam mjeseci i 39,2 %, u trajanju od osam mjeseci, ostvareni su očekivani programski rezultati.

Učešće lica zaposlenih realizacijom programa osposobljavanja za rad kod poslodavca u ukupnom broju učesnika programa aktivne politike zapošljavanja, u 2016. godini, iznosi 12,4 %.

Učešće sredstava utrošenih za realizaciju programa osposobljavanja za rad kod poslodavca u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom periodu, iznosi 18,1%.

2.3 Javni radovi

Polazeći od programskih zadataka utvrđenih na osnovu potreba i mogućnosti lica otežanog zapošljavanja i potreba korisnika programa od javnog interesa, Zavod za zapošljavanje je, i u ovoj godini, u okviru raspoloživih sredstava za ove namjene, realizovao programe javnih radova. Učešće utrošenih sredstava za realizaciju javnih radova u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u 2016. godini, iznosi 49,3%.

U izvještajnom periodu u javnim radovima zaposleno je 1.096 lica iz evidencije Zavoda, dok njihovo učešće u ukupnom broju učesnika programa aktivne politike zapošljavanja, u 2016. godini, iznosi 54,2%. Učešće dugoročno nezaposlenih lica, odnosno lica koja su na evidenciji nezaposlenih duže od šest mjeseci i koja su zbog posledica prolongirane nezaposlenosti nedovoljno konkurentna na tržištu rada, iznosilo je 60%. Lica ženskog pola, u navedenim programima učestvovala su sa 69%, dok je učešće mladih do 24 godine života 12%, odnosno do 29 godina 21%. Posmatrano, prema nivoima obrazovanja najviše je zaposleno lica sa završenom srednjom školom 44%, a s teritorijalnog aspekta posmatrano, najviše je bilo zaposlenih lica iz sjevernih i manje razvijenih opština Crne Gore (70%).

Javni radovi su se sprovodili u saradnji sa ministarstvima, lokalnim upravama, javnim ustanovama, nevladinim sektorom, poslodavcima i drugim pravnim licima, kroz programe socijalne zaštite, ekološke, obrazovne, kulturne i druge slične programe utemeljene na društveno korisnom i neprofitabilnom radu koji na tržištu ne stvaraju nelojalnu konkurenciju.

U cilju adekvatne pripreme Crne Gore za turističku sezonu, Zavod za zapošljavanje je učestvovao u realizaciji javnog rada »Neka bude čisto«. Rad je omogućio zapošljavanje 102 nezaposlena lica, u trajanju od četiri mjeseca i unaprijedio imidž Crne Gore kao ekološke države i turističke destinacije.

Tokom drugog polugodišta školske 2015/2016. godine, kao i prvog polugodišta školske 2016/2017. godine, zaposleni u javnom radu »Asistent u nastavi« pružali su tehničku pomoć i podršku za 265 lica sa posebnim obrazovnim potrebama u procesu inkluzivnog obrazovanja. Realizacijom ovog programa omogućeno je i zapošljavanje 365 lica iz evidencije Zavoda za zapošljavanje, u najkraćem trajanju od četiri mjeseca. Takođe, u javnom radu »Personalni asistent«, zaposlena su na određeno vrijeme, u trajanju od osam mjeseci, 344 lica koja su licima sa invaliditetom pružala podršku u obavljanju osnovnih životnih funkcija.

U cilju pružanja podrške starim licima u stanju socijalne potrebe sproveden je javni rad »Njega starih lica«. U ovom javnom radu zaposlena su 53 lica, na određeno vrijeme u trajanju od četiri mjeseca, na poslovima gerontodaćina/ice za 515 korisnika programa.

Pored navedenih programa, u izvještajnom periodu, realizovani su i programi zaštite životne sredine, obrazovni, kulturni i drugi društveno korisni programi. Na realizaciji ovih programskih sadržaja od javnog interesa, zaposlena su 232 nezaposlena lica iz evidencije Zavoda za zapošljavanje, u prosječnom trajanju od tri mjeseca.

2.4. Pilot program Mladi su naš potencijal, pružimo im šansu

Saglasno programskim zadacima za 2016. godinu, Zavod za zapošljavanje je nastavio sa realizacijom programa Mladi su naš potencijal pružimo im šansu, u trajanju od 12 mjeseci. Ovim se učesnicima programa omogućilo da nastave sa primjenom i unapređenjem stečenih znanja i poslovnih vještina kroz rad na promociji preduzetništva, izradi i implementaciji projekata finansiranih od strane domaćih i međunarodnih fondova i na razvoju klastera biznisa. Stimulišući zapošljavanje mladih u opštinama prebivališta, programom je obuhvaćeno 49 lica sa stečenim visokim obrazovanjem, od kojih 60% lica ženskog pola.

U izvještajnom periodu, učesnici programa su:

- u saradnji sa opštinama, biznis centrima, centrima za socijalni rad, školama, turističkim organizacijama, nevladinim organizacijama, sportskim klubovima i drugim organizacijama, učestvovali u izradi 78 projektnih aplikacija za dodjelu sredstava iz nacionalnih i međunarodnih fondova. Riječ je o projektima koji se prevashodno odnose na zapošljavanje i pokretanje sopstvenog biznisa, posebno mladih, žena, pripadnika populacije Roma i Egipćana i lica sa invaliditetom;
- sačinili 25 biznisa planova za nezaposlena lica kao potencijalne korisnike kredita IRF-a;
- učestvovali u osnivanju dva klastera, u Kolašinu i Mojkovcu - Klaster proizvođača poljoprivrednih proizvoda »Klasterska inicijativa«, u Kotoru, Tivtu i Herceg Novom - Klaster proizvođača meda »Med primorja«;
- inicirali formiranje tri klastera u Plužinama, Šavniku i Žablaku i Rožajama.

Na osnovu izloženog zaključuje se da su ostvareni očekivani programski rezultati.

Učešće lica zaposlenih realizacijom ovog programa u ukupnom broju učesnika programa aktivne politike zapošljavanja, u 2016. godini, iznosi 2,4%.

Učešće sredstava utrošenih za realizaciju ovog programa u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom periodu, iznosi 10,1%.

2.5. Osposobljavanje za samostalan rad

Saglasno programskim zadacima u sprečavanju posledica dugoročne nezaposlenosti, Zavod za zapošljavanje je, u 2016. godini, realizovao program osposobljavanja za samostalan rad za 71 nezaposleno lice bez iskustva u nivou obrazovanja stečenim, prije manje od dvije godine. Na planu realizacije programa, Zavod je ostvario saradnju sa 51 poslodavcem iz privatnog sektora koji su ostvarili neto porast broja zaposlenih u odnosu na prosječan broj zaposlenih u poslednjih 12 mjeseci i obezbijedili prostorne, tehničke i kadrovske uslove za uspješno sprovođenje programa.

Programom je obezbijeđeno osposobljavanje uz rad za nezaposlena lica sa stečenim III i IV nivoom obrazovanja, u trajanju od šest mjeseci. Sa aspekta starosne i polne strukture učešće zaposlenih lica do 25 godina života iznosi 88%, a lica ženskog pola 42%. Učešće lica iz sjevernih i manje razvijenih opština iznosi 66%, što je za 6% iznad planiranog broja učesnika programa iz ovih opština.

Poslodavci su sproveli programske sadržaje prilagođene profesionalnim i ličnim karakteristikama korisnika i uz obezbjeđen mentoring, osposobili ih za samostalno obavljanje poslova u nivou obrazovanja. Po realizaciji programa osposobljavanja za samostalan rad korisnici programa stekli su uslov za polaganje stručnog ispita.

Učešće zaposlenih u programu osposobljavanja za samostalan rad u ukupnom broju učesnika programa aktivne politike zapošljavanja, u 2016. godini, iznosi 3,5%.

Učešće sredstava utrošenih za realizaciju programa osposobljavanja za samostalan rad u ukupno utrošenim sredstvima za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom period, iznosi 5%.

2.6. Profesionalna orijentacija

2.6.1. Opšti programi profesionalne orijentacije

Zavod za zapošljavanje realizuje opšte i posebne programe profesionalne orijentacije. Opšti obuhvataju profesionalno informisanje i profesionalno savjetovanje, a u odnosu na metod rada se dijele na individualne i grupne. Individualni programi profesionalne orijentacije podrazumijevaju u prosjeku dva susreta savjetnika za profesionalnu orijentaciju i korisnika, dok se grupni programi baziraju na radioničarskom tipu rada, gdje korisnici kroz grupne i individualne aktivnosti usvajaju znanja i vještine. Grupni rad uključuje od 7 do 16 učesnika, dok se vremenski okvir pružanja usluga kreće od 45 do 90, odnosno 270 minuta dnevno, zavisno od strukture programa. Opšti programi profesionalne orijentacije podrazumijevaju pružanje usluga profesionalnog informisanja, profesionalnog savjetovanja, psihološke obrade uz primjenu odgovarajuće testovne baterije i predselekciju, odnosno selekciju za zapošljavanje, ili uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja.

Tabela - Prikaz korisnika usluga opštih programa profesionalne orijentacije

Programi	Lica koja su koristila usluge profesionalne orijentacije					
	Nezaposleni	Poslodavci	Učenici	Roditelji	Studenti	Lica koja traže promjenu zaposlenja
Profesionalno informisanje - grupno	870	/	2.171	/	95	50
Profesionalno informisanje - individualno	2.685	12	758	69	257	15
Profesionalno savjetovanje - grupno	122		827		157	40
Profesionalno savjetovanje - individualno	711	/	473	43	42	30

U 2016. godine, najveći broj korisnika koristio je uslugu individualnog profesionalnog informisanja (3.796 lica, od kojih su se 2.685 lica nalazila u evidenciji nezaposlenih), zatim, usluge grupnog profesionalnog informisanja (3.186 lica). Psihološka obrada servisirana je za 372 korisnika, a individualno profesionalno savjetovanje za 711 nezaposlenih lica i 515 lica koja su u procesu školovanja. Grupnim profesionalnim savjetovanjem obuhvaćeno je 1.146 lica. Proces selekcije organizovan je za 384 lica.

2.6.2. Posebni programi profesionalne orijentacije

Program »Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama«

Program »Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama« realizuje Zavod za zapošljavanje i Ministarstvo prosvjete kontinuirano, počev od 2011. godine. Savjetnik za profesionalnu orijentaciju aktivnosti predviđene ovim Programom sprovodi kako u Centru za informisanje i profesionalno savjetovanje, tako i u obrazovnoj ustanovi.

Program je pokrenut u namjeri da se mladima u obrazovnom sistemu koji izlaze na tržište rada i/ili nastavljaju školovanje pruži osnova za podsticanje karijernog razvoja, pravilnog izbora zanimanja, izbora zaposlenja, razvijanje ideje o preduzetništvu i sl., odnosno da se učenicima osnovnih i srednjih škola pruži mogućnost pravovremenog profesionalnog informisanja o segmentima značajnim za izbor zanimanja i karijernog razvoja. Ovaj program se realizuje za učenike osnovnih i srednjih škola koji nastavljaju školovanje i za učenike srednjih stručnih škola koji izlaze na tržište rada.

Tabela - Korisnici usluga Programa "Karijerna orijentacija i tržište rada u osnovnim i srednjim školama"

AKTIVNOSTI	Broj posjećenih škola	Broj informisanih učenika
Promocija usluga CIPS-ova u osnovnim školama	23	2.221
Promocija usluga CIPS-ova u srednjim školama	7	646

Savjetnici za profesionalnu orijentaciju su informisali 2.867 učenika, o uslugama koje Zavod pruža u Centrima za informisanje i profesionalnu orijentaciju kroz posjetu osnovnim i srednjim školama.

Informator o upisu u srednju školu, namijenjen svršenim osnovcima, štampan je u 7.000 primjeraka i u maju 2016. godine distribuiran svim osnovnim školama u Crnog Gori.

Program “Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih nezaposlenih lica”

Program “Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih nezaposlenih lica” namjenjen je licima koja se prvi put prijavljuju na evidenciju Zavoda za zapošljavanje, a u funkciji podsticanja profesionalnog razvoja kandidata za zapošljavanje.

U cilju povećanja zapošljivosti nezaposlenih lica, svrstanih u kategoriju neposredno zapošljivih, obaveza svakog novoprijavljenog lica je da odmah nakon prijave, učestvuje u ovom programu, a obaveza savjetnika za evidenciju i posredovanje da novoprijavljena lica, trijažom svrstana u kategoriju neposredno zapošljivih lica, usmjeri u ovaj program. Program se realizuje, kroz radionice, u trajanju od jednog do tri dana. Koncipiran je tako da sažima program usmjeren ka socijalnoj formi, program fokusiran na informisanju, motivisanju i aktivnom traženju zaposlenja. Broj učesnika ovog programa u 2016. godine prikazan je u tabeli.

Tabela - Korisnici usluga Programa “Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih”

OPŠTI PROGRAMI	Broj seminara	Broj učesnika
Program jednodnevne radionice	21	287
Program dvodnevne radionice	8	87
Program trodnevne radionice	/	/
Ukupno	29	374

Program “Podsticanje karijernog razvoja neposredno zapošljivih” organizovan je za 374 lica.

2.7. Rad sa poslodavcima

Koncept posredovanja podrazumijeva sprovođenje aktivne politike zapošljavanja kroz aktivan odnos svih učesnika u tom procesu, a prije svega poslodavaca, kao ključnih činilaca u kreiranju i realizaciji programa zapošljavanja. U tom cilju, poslodavcima su u područnim jedinicama i biroima rada pružane usluge, i to:

- Oglašavanje slobodnih radnih mjesta;
- Posredovanje po osnovu zahtjeva poslodavaca za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, preselekcija i selekcija kandidata;
- Informisanje i posredovanje kod sezonskog zapošljavanja;
- Izdavanje potvrda za rad stranaca;
- Kreditiranje otvaranja novih radnih mjesta po osnovu programa stimulisanja preduzetništva;
- Organizovanje programa obuke, obrazovanja za tržište rada i poznatog poslodavca;
- Učešće u finansiranju programa javnih radova,
- Subvencije za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica,
- Ponuda kvalitetne radne snage iz baze tražilaca promjene zaposlenja;

- Informisanje i podrška prilikom zapošljavanja lica sa invaliditetom;
- Posjete poslodavcima (zavisno od toga da li poslodavcima treba usluga posredovanja ili obuke novih radnika, prekvalifikacija postojećih ili savjet prilikom eventualnog otpuštanja postojeće radne snage);
- Pravna i tehnička pomoć prilikom zasnivanja radnog odnosa, a po potrebi i ustupanje prostora poslodavcima za obavljanje intervjua sa nezaposlenima;
- Tematski sastanci, prezentacije, okrugli stolovi, sajmovi zapošljavanja i aktivnosti informisanja o promjenama i novim zakonskim rješenjima, procedurama iz oblasti rada i zapošljavanja.

Direktno posredovanje

Direktno posredovanje omogućava jednostavan, olakšan i brz način zadovoljavanja potreba ponude i tražnje na tržištu rada. Na osnovu zahtjeva poslodavaca za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, u biroima rada se organizuju aktivnosti tzv. predselekcija i selekcija, kojima se vrši izbor kandidata koji mogu zadovoljiti iskazane potrebe. Potrebe se utvrđuju putem intervjua sa poslodavcima, kojima se dobijaju što konkretniji podaci o zahtjevima radnog mjesta (školska sprema, radno iskustvo, posebna znanja i vještine, karakteristike zaposlenog i dr.). Na osnovu dobijenih informacija savjetodavci među nezaposlenim licima regrutuju odgovarajuće kandidate, koji potom učestvuju u postupku predselekcije, odnosno selekcije.

Cilj predselekcije je da se putem grupnih razgovora sa više nezaposlenih lica ustanovi njihovo iskustvo, kompetencije i motivisanost za rad na konkretnom upražnjenom radnom mjestu i da se poslodavcima pošalju kandidati koji ispunjavaju tražene uslove.

Selekcije se rade u prisustvu poslodavaca, koji uz pomoć savjetnika za rad sa poslodavcima obavljaju grupne ili individualne intervjue sa nezaposlenim licima. Na ovaj način se postiže pozitivan rezultat, jer se na jednom mjestu direktno sučeljavaju ponuda i tražnja, te upoznaju obje strane sa onim što se traži i onim što se nudi. U posljednje vrijeme je jako popularizovana ova vrsta usluge Zavoda prema poslodavcima. Oni su shvatili njen značaj i ovu vrstu usluge sve više traže.

U 2016. godini Zavodu za zapošljavanje je podnešeno 3.569 prijava poslodavaca koji su iskazali potrebu za 7.086 radnika. Kroz proces predselekcije je prošlo 9.850 nezaposlenih lica, a kroz proces selekcije 6.995 nezaposlenih lica.

Zakon o strancima, sa čijom se primjenom otpočelo 1. aprila 2015. godine, donio je novine u radu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Novina je izdavanje potvrde poslodavcima da na evidenciji Zavoda nema nezaposlenih lica koja ispunjavaju uslove za zasnivanje radnog odnosa na određenim poslovima kod poslodavca ili je lice sa evidencije odbilo zasnivanje radnog odnosa na tim poslovima. Skupština Crne Gore je donijela Zakon o izmjenama Zakona o strancima, koji je suspendovao članove Zakona koji se odnose na izdavanje potvrde Zavoda za zapošljavanje. Ovaj Zakon je stupio na snagu 16.03.2016. godine.

Od 01.01-16.03.2016. godine Zavodu za zapošljavanje je podnijeto 2.000 zahtjeva za izdavanje potvrde, kojima je traženo 3.569 izvršilaca. Zavod je u navedenom periodu izdao 2.047 potvrda (dio potvrda iz 2015. godine se prenio na 2016. godinu).

2.8. Program stimulisanja zapošljavanja mladih na sezonskim poslovima u zimskoj turističkoj sezoni »Mladi u zimskom turizmu«

Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje je 22.09.2015. godine donio Odluku o raspisivanju konkursa za Program stimulisanja zapošljavanja mladih na sezonskim poslovima u zimskoj turističkoj sezoni »Mladi u zimskom turizmu«. Program je realizovan u periodu od 01.12.2015 do 01. 03.2016. godine. Po Javnom pozivu, pravo na subvenciju su imali poslodavci iz sjevernih i manje razvijenih opština: Berane, Andrijevica, Plav, Rožaje, Gusinje, Petnjica, Bijelo Polje, Mojkovac, Pljevlja, Žabljak, Nikšić, Šavnik, Plužine, Danilovgrad, Kolašin i Cetinje, koji na sezonskim poslovima u toku zimske turističke sezone zaposle mlade do 24 godine, prioriteto iz tih opština. Program stimulisanja sezonskog zapošljavanja podrazumijevao je subvencioniranje zarada zaposlenih u iznosu od po 100 eura mjesečno.

Ovaj program je proistekao iz programa "Zaposlimo naše mlade na sezonskim poslovima", koji je realizovan od 2011. do 2015. godine. Novi program se razlikuje od starog u ciljnoj grupi kojoj je namijenjen. Pokretanje ovog projekta uzrokovano je nizom razloga: značajno učešće mladih na evidenciji nezaposlenih u sjevernim i manje razvijenim opštinama, nedovoljna zastupljenost mladih na sezonskim poslovima, veliko učešće strane radne snage, potreba da se sezonski poslovi legalizuju, te smanji rad na crno u ovoj oblasti...

Za realizaciju programa "Mladi u zimskom turizmu" Zavod je opredijelio 50.000 Eur za finansiranje subvencija za oko 250 učesnika. Poslodavci su sticali pravo na subvenciju kada sa nezaposlenim licem zaključe ugovor o radu i prijave ga Poreskoj upravi na obavezno socijalno osiguranje.

U Programu je učestvovalo 9 poslodavaca. Ukupan broj odobrenih subvencija poslodavcima, za nova sezonska zapošljavanja u periodu 01.12.2015 do 01. 03.2016. godine, iznosio je 37, a subvencionisani iznos 3.499,80€. Ukupan broj lica za čije su zapošljavanje odobravane subvencije poslodavcima iznosio je 19.

Najviše subvencija se odnosilo na zapošljavanje u:

- turizmu i ugostiteljstvu 29 (78%);
- saobraćaju i vezama 8 (22%).

2.9. Sezonsko zapošljavanje

Sezonsko zapošljavanje je vid zapošljavanja koji sve značajnije utiče na ublažavanje problema nezaposlenosti, jer se u toku sezone na ovim poslovima angažuje oko 30% od ukupnog broja nezaposlenih lica.

Zavod je u komunikacijama sa poslodavcima nastojao da obezbijedi veći obim stimulisanja sezonske radne snage kako u fazi pripreme, tako i u direktnom radnom

angažovanju, kada su u pitanju materijalna primanja sezonaca, prekovremeni rad, prevozni troškovi, sanitarni pregledi, smještajni uslovi i povezivanje radnog staža.

Takođe, Zavodovi mobilni timovi su u periodu predsezone, kroz neposredni kontakt da poslodavcima, prikupili njihove kadrovske potrebe. Ovdje smo akcenat stavili na poslodavce koji su u prethodnim godinama zapošljavali najviše stranaca u svojim kompanijama, kako bismo dijagnosticirali realno stanje i predložili rješenje za konkretan problem za svakog poslodavca ponaosob. Poslodavce smo animirali i na veće korišćenje stimulativnih mjera ukoliko zaposle domaću radnu snagu, što je predviđeno Uredbom o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica koje se, između ostalog, odnose i na zapošljavanje u vrijeme turističke sezone.

Plan zapošljavanja na sezonskim poslovima za 2016. godinu je bio 10.000 lica sa evidencije nezaposlenih. Zaposleno je 9.412 lica sa evidencije nezaposlenih na sezonskim poslovima. Najveći broj zapošljavanja zabilježen je u oblasti turizma i ugostiteljstva, trgovine, usluga, saobraćaja...

U izvještajnom periodu poslodavci su iskazali potrebu za posredovanjem za 2.631 sezonskim radnikom. Kroz proces predselekcije je prošlo 6.824 nezaposlena lica, a kroz proces selekcije 3.225 nezaposlenih lica.

Na ime novčane pomoći licima sa evidencije Zavoda, koji su bili uključeni u mjeru posredovanja u zapošljavanju na sezonskim poslovima, u dijelu putnih troškova, isplaćeno je ukupno 1.205,70 Eur.

2.10. Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem

Saglasno Zakonu o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem i Pravilniku o načinu objavljivanja javnog poziva, postupku i kriterijumima za stručno osposobljavanje, Zavod za zapošljavanje je sproveo aktivnosti na planu realizacije stručnog osposobljavanja lica iz evidencije Zavoda sa stečenim visokim obrazovanjem.

Program stručnog osposobljavanja, u četvrtom ciklusu realizacije - 2015/16. god., realizovan je za 3.319 lica sa stečenim visokim obrazovanjem, bez iskustva u nivou obrazovanja. Učešće lica ženskog pola iznosi 61%.

Program se sprovodio, u trajanju od devet mjeseci, za 1.464 korisnika u javnom i 1.855 u privatnom sektoru. Realizacijom programa korisnici su stekli uslov za polaganje stručnog ispita.

Korisnici programa stručnog osposobljavanja

Biro rada	Broj učesnika u javnom sektoru	Broj učesnika u privatnom sektoru	Ukupno
Andrijevića	15	7	22
Bar	63	100	163
Berane	45	150	195
Bijelo Polje	84	83	167
Budva	34	61	95
Cetinje	48	34	82
Danilovgrad	38	17	55
Herceg Novi	65	72	137
Kolašin	13	2	15
Kotor	42	49	91
Mojkovac	15	11	26
Nikšić	180	138	318
Plav	33	19	52
Pljevlja	53	120	173
Plužine	3	0	3
Podgorica	598	833	1431
Rožaje	47	60	107
Savnik	4	1	5
Tivat	37	28	65
Ulcinj	45	55	100
Žabljak	2	15	17
UKUPNO	1.464	1.855	3.319

2.11 Osposobljavanje i zapošljavanje mladih na poslovima suzbijanja sive ekonomije „Stop sivoj ekonomiji”

Polazeći od programskih zadataka usmjerenih na kreiranju novih programa za usklađivanje ponude i tražnje na tržištu rada, Zavod za zapošljavanje je, u 2016. godini, uz ekspertsku pomoć nosioca EU projekta “Aktivne mjere tržišta rada za zapošljivost”, a u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom finansija, Ministarstvom unutrašnjih poslova, Upravom za inspekcijske poslove, Upravom policije i Poreskom upravom realizovao Pilot program “Stop sivoj ekonomiji”.

Ovim programom obuhvaćeno je 100 nezaposlenih visokoobrazovnih lica, do 29 godina života, sa radnim iskustvom u najkraćem trajanju od devet mjeseci, od kojih je 56% lica ženskog pola.

Osposobljavanjem i zapošljavanjem mladih na poslovima suzbijanja sive ekonomije doprinijelo se rješavanju problema nezaposlenosti mladih, suzbijanju neformalnog poslovanja, odnosno sive ekonomije. Kako neformalno poslovanje kao paralelna

aktivnost formalnom-regularnom poslovanju negativno utiče na integraciju mladih na tržištu rada, a time i na njihov socijalno ekonomski status, programskim aktivnostima omogućeno je učesnicima da neposrednim djelovanjem utiču na stvaranje kvalitetnijeg tržišnog ambijenta.

Učesnici programa su u realnoj radnoj sredini pružali tehničku podršku i pomoć službenim licima Uprave za inspekcijske poslove, Uprave policije i Poreske uprave u suzbijanju neformalnog poslovanja. Uz kontinuirano mentorstvo, učesnici programa su zaposleni na određeno vrijeme, u trajanju od 3 mjeseca, na poslovima: registracije poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranja, kontrole ispravnosti registracionih prijava i rješenja o registraciji, primjene pozitivnih poreskih propisa, prijema i obrade poreskih prijava, obrade i sređivanja poreskih evidencija, u call centru, realizacije Projekta „Budi odgovoran“ i na drugim poslovima inspekcijskih službi u svim segmentima utvrđenim operativnim planom rada. Zapošljavanje ovih učesnika u program sprovedeno je posredstvom agencije za privremeno zapošljavanje. Ovim se dodatno doprinijelo promovisanju fleksigurnosti, odnosno fleksibilnosti, produktivnosti i sigurnosti na tržištu rada zasnovanoj na sigurnosti zaposlenja, a ne radnog mjesta.

Zavod za zapošljavanje je kao korisnik EU projekta “Aktivne mjere tržišta rada za zapošljivost”, dobio ekspertsku pomoć kako, pri kreiranju pilot programa, selekciji zainteresovanih nezaposlenih lica za uključivanje u program, tako i pri monitoringu i evaluaciji Pilot programa “Stop sivoj ekonomiji” .

Učešće lica zaposlenih u ovom programu u ukupnom broju učesnika programa aktivne politike zapošljavanja, u izvještajnom periodu, iznosi 4,9%.

Učešće utrošenih sredstava za finansiranje ovog programa u ukupno utrošenim sredstvima za finansiranje programa aktivne politike zapošljavanja, iznosi 7,2%.

2.12. Inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori

Podnijeti zahtjevi za kredit

U 2016. godini podnijeto je 30 zahtjeva za dodjelu kredita, ukupne vrijednosti 200.000,00 Eur, čijom realizacijom bi se otvorilo 40 novih radna mjesta. Od ovog broja, 6 zahtjeva (30% podnijetih zahtjeva za kredit od strane nezaposlenih lica) podnijele su nezaposlene žene. Vrijednost njihovih projekata je 30.000,00 Eur čijom realizacijom je planirano otvaranje 6 novih radnih mjesta.

Posmatrano po opštinama, najviše podnijetih zahtjeva je u: Nikšiću (6 ili 20%), Podgorici (5 ili 16,66%), Bijelom Polju i Pljevljima (4 ili 13,33%).

Regionalne komisije

U posmatranom periodu regionalne komisije su pozitivno ocijenile 30 zahtjeva za kredit u vrijednosti od 200.000,00 Eur, čijim finansiranjem će se omogućiti zapošljavanje 40 radnika.

Nosioci 6 pozitivno ocijenjenih projekta su nezaposlene žene. Ovim projektima, vrijednosti 30.000,00 Eur, predviđa se otvaranje 6 novih radnih mjesta.

Odobreni krediti

Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje Cme Gore odobrio je 30 kredita vrijednih 200.000,00 Eur, čijom realizacijom je omogućeno otvaranje 40 novih radnih mjesta. Od ovog broja, 20 kredita je dodijeljeno nezaposlenim licima (66,66%), 2 kredita preduzetnicima (6,66%) i 8 kredita privrednim subjektima (26,66%).

U navedenom periodu 6 kredita (20%) je dodijeljeno licima ženskog pola.

Posmatrano prema starosnim grupama, a u odnosu na podnijete zahtjeve za kredit od strane nezaposlenih lica, 2 kredita dodijeljena su licima do 25 godina života, od 25 – 50 godina života 16 kredita, dok su 2 kredita dodijeljena teže zapošljivim licima.

Prema nivoima obrazovanja korisnika kredita (nezaposlena lica), 1 lice je sa II nivoom obrazovanja, 2 lica sa III nivoom i 9 lica sa IV nivoom obrazovanja, 2 lica sa VI nivoom i 3 lica sa VII nivoom obrazovanja, dok su 3 lica sa završenom osnovnom školom.

Najveći dio kreditnih sredstava usmjeren je u razvoj preduzetništva na sjeveru Cme Gore – 17 kredita ili 56,66% od ukupnog broja odobrenih, u vrijednosti od 120.000,00 Eur.

Posmatrano po opštinama, najveći broj kredita odobren je u opštinama: Nikšić (6 ili 20%), Bijelo Polje i Pljevlja (4 ili 13,33%) i Berane (3 ili 10%).

Kreditni su odobravani za projekte iz svih djelatnosti, u skladu sa planiranim regionalnim razvojem. Najviše odobrenih kredita je iz oblasti poljoprivrede i ribarstva (10 ili 33,33%), trgovine (7 ili 23,33%). Slijede, finansijske, tehničke i poslovne usluge (4 ili 13,33%), industrija i rudarstvo (3 ili 10%), zanatstvo i lične usluge (2 ili 6,66%), građevinarstvo, zdravstvena i socijalna zaštita, ugostiteljstvo i turizam i saobraćaj i veze (1 ili 3,33%).

Isfinansirani krediti

U 2016. godini isfinansirano je 25 kredita, ukupne vrijednosti 160.000,00 Eur, namijenjenih otvaranju 32 nova radna mjesta. Od ovog broja, 19 isfinansiranih kredita (76%) je za nezaposlena lica i 6 kredita (24%) za pravna lica.

Kontrola upotrebe sredstava

U posmatranom periodu izvršene su 44 kontrole namjenske upotrebe kreditnih sredstava, od kojih je:

- 17 ili 38,64% u potpunosti namjenski iskoristilo dodijeljena sredstva;
- 6 ili 13,63% u fazi realizacije dodijeljenih sredstava;
- 11 ili 25% nenamjenski iskoristilo dodijeljena kreditna sredstva;
- 10 ili 22,73% odustalo od kredita.

Od ukupnog broja izvršenih kontrola korisnika kredita, 27 korisnika je prošlo edukacione seminare, 9 korisnika (33,33%) je namjenski upotrijebilo kreditna sredstva, u fazi

realizacije dodijeljenih sredstava nalaze se 3 (11,11%) korisnika kredita, dok je kod 8 (29,63%) korisnika konstatovana nenamjenska upotreba kreditnih sredstava.

U 2016. godini 177 korisnika je izvršilo povraćaj odobrenih kreditnih sredstava.

Rad Komisije za dodjelu kredita

Komisija za dodjelu kredita se u 2016. godini sastajala 6 puta. Na sjednicama su razmatrani zahtjevi za dodjelu kredita i molbe korisnika kredita.

Shodno ovlaštenjima, Komisija je Upravnom odboru Zavoda predložila da se odobri 30 zahtjeva za dodjelu kredita i razmotrila 105 molbi korisnika kredita.

2.13. Pružanje specijalističke obuke i edukacije iz oblasti poslovnih vještina i virtuelna preduzeća

U 2016. godini održano je sedam edukacija "Pružanje osnovnih znanja iz preduzetništva". Edukacijama je prisustvovalo 40 lica. Održano je i sedam seminara "Pružanje specijalističke obuke i edukacije iz oblasti poslovnih vještina korisnicima kredita Zavoda za zapošljavanje" kojima je prisustvovalo 140 korisnika kredita.

2.14 Mjere aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom

2.14.1 Komisija za profesionalnu rehabilitaciju

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore su obrazovane prvostepene i Drugostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju.

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju

Prvostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju obrazovane su u područnim jedinicama Zavoda u Podgorici, Nikšiću, Pljevljima, Beranama, Bijelom Polju, Herceg Novom i Baru.

Prvostepenu komisiju, u stalnom sastavu čine: doktor specijalista medicine rada (predsjednik), savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda i diplomirani pravnik zaposlen u Zavodu. Predsjednik komisije po potrebi angažuje, kao člana komisije, ljekara određene specijalnosti ili drugo stručno lice odgovarajućeg profila, zavisno od zdravstvenih i drugih smetnji lica, kojem komisija utvrđuje procenat invaliditeta, priznaje pravo na uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije ili daje mišljenje o preostaloj radnoj sposobnosti i mogućnosti njegovog zaposlenja.

Utvrđivanje procenta invaliditeta

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju utvrđuje procenat invaliditeta sagledavajući medicinske, ali i socijalne i druge kriterijume, kojima se utvrđuju sposobnosti lica sa invaliditetom neophodne za uključivanje na tržište rada, odnosno mogućnost njegovog

zapošljavanja. To znači da se invaliditet ne određuje samo u okviru medicinskog modela (oštećenja i bolesti), već u interakciji sa različitim barijerama, koje mogu da spriječe lice sa invaliditetom da efikasno i ravnopravno učestvuje u društvu sa licima bez invaliditeta.

Radi utvrđivanja procenta invaliditeta, Komisiji se može obratiti:

- Nezaposleno lice koje ima status lica sa invaliditetom, ali nema utvrđen procenat invaliditeta, u cilju utvrđivanja visine subvencije zarade kod budućeg poslodavca.
- Nezaposleno lice koje nema status lica sa invaliditetom, u cilju utvrđivanja statusa i procenta invaliditeta, radi utvrđivanja visine subvencije zarade kod budućeg poslodavca.
- Zaposleno lice koje ima zdravstvena i druga ograničenja, a nije mu prije zapošljavanja utvrđen status lica sa invaliditetom (iz člana 6 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom), niti mu je u toku zaposlenja utvrđena invalidnost (u smislu člana 30 stav 2 Zakona o penzijskim i invalidiskom osiguranju), u cilju utvrđivanja statusa, radi uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zadržavanja zaposlenja, odnosno napredovanja u njemu.

Na osnovu pojedinačno dostavljanih mjesečnih izvještaja o radu prvostepenih komisija, konstatovano je da su, prvostepene komisije u toku 2016. godine donijele nalaz i mišljenje o utvrđenom procentu invaliditeta za 3598 lica.

Broj rješenja o utvrđenom procentu invaliditeta, koja su donijeta na osnovu mišljenja komisije za profesionalnu rehabilitaciju, po područnim jedinicama:

• Područna jedinica Podgorica –	158
• Područna jedinica Nikšić -	100
• Područna jedinica Herceg Novi -	127
• Područna jedinica Bijelo Polje -	289
• Područna jedinica Bar -	173
• Područna jedinica Berane -	2526
• Područna jedinica Pljevlja –	225

Uključivanje lica u programe profesionalne rehabilitacije, utvrđivanje preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja

Na osnovu mišljenja komisije za profesionalnu rehabilitaciju vrši se uključivanje lica sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih lica u programe profesionalne rehabilitacije, kroz koje im se utvrđuje preostala radna sposobnost i nakon toga se usmjeravaju, obučavaju, pripremaju i osposobljavaju za određeni posao.

Priznavanje prava na profesionalnu rehabilitaciju

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju, daje mišljenje o:

- Potrebi uključivanja nezaposlenog lica sa invaliditetom u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, s ciljem odgovarajućeg osposobljavanja za rad, radi postizanja konkurentnosti na tržištu rada.

- Potrebi uključivanja zaposlenog lica sa invaliditetom u odgovarajuće mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, s ciljem zadržavanje postojećeg zaposlenja, napredovanja ili promjene profesionalne karijere.
- Potrebi uključivanja teže zapošljivog lica sa evidencije Zavoda, kojem nije utvrđen status lica sa invaliditetom, a ima potrebu za mjerama i aktivnostima profesionalne rehabilitacije.
- Potrebi uključivanja zaposlenog lica sa invaliditetom u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, s ciljem ostvarivanja prava poslodavca na subvencije na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom, kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za zapošljavanje lica sa invaliditetom i učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom.

Prvostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju su u toku 2016. godine, razmatrale 153 predmeta po zahtjevu lica za uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i za sva lica donijele mišljenje o potrebi uključivanja, na osnovu kojih su donešena rješenja o priznavanju prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Utvrđivanje preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja

Za lica koja su uključena u program profesionalne rehabilitacije, nakon realizacije mjera 1 i 2 (savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja i utvrđivanje preostale radne sposobnosti), komisija za profesionalnu rehabilitaciju daje mišljenje o preostaloj radnoj sposobnosti, odnosno, nakon realizacije svih potrebnih mjera, mišljenje o mogućnosti njihovog zaposlenja, na osnovu izvještaja izvođača profesionalne rehabilitacije.

U toku 2016. godine, komisije su razmatrale dostavljene nalaze i ocjene izvođača profesionalne rehabilitacije za 182 lica i donijele mišljenja o preostaloj radnoj sposobnosti za sva lica.

U izvještajnom periodu, komisije za profesionalnu rehabilitaciju donijele su ocjenu o mogućnosti zaposlenja za 32 lica (PJ Podgorica – 28 lica, PJ Pljevlja – tri lica i PJ Nikšić – jedno lice), na osnovu kojih su donijeta rješenja o mogućnosti zaposlenja.

Da bi se donijela ocjena, odnosno rješenje o mogućnosti zaposlenja nekog lica, potrebno je procijeniti sve mogućnosti osobe u pogledu njenog zapošljavanja, što predstavlja proces i zahtijeva vrijeme, koje zavisi od utvrđenih problema i ograničenja u pogledu uključivanja lica na tržište rada.

Od početka realizacije programa profesionalne rehabilitacije, zaključno sa 31.12.2016. godine, donijeta su rješenja o mogućnosti zaposlenja za 57 lica, pri čemu su:

- tri lica (žene) - nezapošljiva/privremeno nezapošljiva;

- sedam lica (dvije žene) - zapošljiva pod opštim uslovima, bez prilagođavanja poslova, odnosno radnog mjesta;
- 24 lica (11 žena) - zapošljiva pod posebnim uslovima u posebnim organizacijama - radni centar,
- jedno lice (žena) - zapošljivo pod posebnim uslovima u posebnim organizacijama - zaštitna radionica;
- jedno lice (žena) - zapošljivo pod posebnim uslovima u posebnim organizacijama - zaštitni pogon;
- 21 lice (12 žena) - zapošljivo pod posebnim uslovima, na otvorenom tržištu, uz prilagođavanje poslova, odnosno radnog mjesta.

Izveštaj o radu Drugostepene komisije

U izvještajnom periodu, Drugostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju je razmatrala 22 žalbe na rješenja prvostepenih komisija o utvrđivanju procenta invaliditeta, i to: 19 žalbi na rješenja Komisije za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Pljevlja, za opštine Pljevlja i Žabljak i po jednu žalbu na rješenja Komisije za profesionalnu rehabilitaciju Područne jedinice Podgorica, Područne jedinice Bijelo Polje i Područne jedinice Herceg Novi.

Drugostepena komisija je devet žalbi odbila kao neosnovane, jedno rješenje poništila i predmet vratila prvostepenoj komisiji na ponovni postupak i prihvatila jednu presudu Ustavnog suda.

Kod 11 žalbi, Komisija je konstatovala da žaliteljima nije data mogućnost da učestvuju u postupku i da se izjasne o svim činjenicama i okolnostima, koje su bitne za donošenje rješenja, te su žalbe usvojene i predložena poništenja osporenih rješenja, pri čemu se komisija nije upuštala u provjeru činjeničnog stanja na kojima su rješenja zasnovana.

2.14.2 Profesionalna rehabilitacija

Profesionalna rehabilitacija je proces koji se realizuje sa ciljem osposobljavanja pojedinca za socijalnu i radnu integraciju. Obuhvata mjere i aktivnosti koje omogućavaju da se lica sa invaliditetom i ostala teže zapošljiva lica, kao ciljna grupa, na odgovarajući način pripreme za tržište rada, osposobe za rad, zadrže zaposlenje, u njemu napreduju ili promijene profesionalnu karijeru.

Čitav proces rehabilitacije usmjeren je na aktiviranje, podsticanje i razvijanje pozitivnih osobina, sposobnosti, spretnosti i interesa pojedinca.

Najvažniji segment procesa profesionalne rehabilitacije je utvrđivanje preostale radne sposobnosti, znanja, postojećih radnih navika, profesionalnih interesa pojedinca, s ciljem njegovog uključivanja u proces rada. U ovoj fazi procesa ocjenjuje se zdravstveno stanje, socijalni faktori, profesionalni i obrazovni faktori, mentalne sposobnosti, ličnost i ponašanje i radno funkcionisanje pojedinca.

Na osnovu procijenjenih radnih sposobnosti daje se nalaz i ocjena da li postoji potreba uključivanja lica u dodatni program ili neku od ostalih mjera profesionalne rehabilitacije, da li lice može biti uključeno na tržište rada pod opštim uslovima, ili, u zavisnosti od radnih sposobnosti, pod posebnim uslovima, uz prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada (uz analizu radnog mjesta i izradu plana prilagođavanja), ili u neku od posebnih organizacija za zapošljavanje.

U izvještajnom periodu, mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije su se sprovodile u Podgorici, Pljevljima, Herceg Novom, Baru, Nikšiću, Bijelom Polju i Tivtu, odnosno u svim opštinama u kojima izvođači profesionalne rehabilitacije obavljaju svoju djelatnost, u skladu sa zakonom.

U mjere profesionalne rehabilitacije ukupno je uključeno 210 lica (205 lica sa invaliditetom i pet ostalih teže zapošljivih lica), iz evidencije svih područnih jedinica, kod dva izvođača (ZOPT – 95 lica, Pamark – 115 lica). Od ukupnog broja uključenih, 118 je žena (116 žena sa invaliditetom i dvije teže zapošljive) (56,19%).

Broj uključenih lica po opštinama:

- Podgorica - 50 lica sa invaliditetom (26 žena ili 52%) i četiri teže zapošljiva lica (dvije žene);
- Danilovgrad – sedam lica sa invaliditetom (četiri žene)
- Pljevlja - 24 lica (14 žena ili 58,33%);
- Herceg Novi – dva lica (jedna žena);
- Kotor – jedno lice;
- Tivat - 15 lica (osam žena ili 53,33%);
- Bar - 33 lica (21 žena ili 63,63%);
- Bijelo Polje – 44 lica (29 žena ili 54,54%);
- Mojkovac – četiri lica (tri žene);
- Nikšić - 23 lica sa invaliditetom (10 žena ili 43,47%) i jedno teže zapošljivo lice;
- Berane – dva lica.

Od 01.01.2016. godine do 31.12.2016. godine, u mjere 1 i 2 (savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja i utvrđivanje preostale radne sposobnosti) uključeno je 120 lica sa invaliditetom (70 žena): 19 lica (14 žena) iz Podgorice, šest lica (četiri žene) iz Danilovgrada, 27 lica (16 žena) iz Bara, 29 lica (17 žena) iz Bijelog Polja, jedno lice iz Mojkovca, 15 lica (osam žena) iz Tivta, osam lica (pet žena) iz Nikšića, po dva lica iz Herceg Novog i Berana i jedno lice iz Kotora.

U mjere 1 i 2 u toku 2016. godine, uključena su i četiri teže zapošljiva lica (dvije žene) iz Podgorice.

U mjere 3,4,5 (pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad; pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva i razvijanje socijalnih spretnosti i vještina), u izvještajnom periodu, uključeno je 45 lica sa invaliditetom (26 žena): 13 u Bijelom Polju (12 žena), 15 u Podgorici (sedam žena) i šest u Nikšiću (jedna žena) i 11 u Tivtu (šest žena).

U mjere 3, 4 i 5, u izvještajnom periodu uključeno je i jedno teže zapošljivo lice iz Nikšića.

U toku 2016. godine, u mjere 7, 8 i 9 (analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom; izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom; izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom), uključeno je 39 lica (23 žene).

U navedene mjere uključuju se zaposlena lica sa invaliditetom, radi ostvarivanja prava njihovih poslodavaca na subvencije za bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje i učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom

U mjeru 10: osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu, u toku 2016. godine uključene su dvije žene sa invaliditetom u Podgorici i Tivtu.

U mjeru 11: praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja uključeno je jedno lice sa invaliditetom iz Nikšića.

U mjeru 12: praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja, u toku 2016. godine, uključeno je 21 lice sa invaliditetom (10 žena), i to: deset lica u Pljevljima (šest žena), devet lica u Podgorici (tri žene), jedno lice u Danilovgradu i jedno lice ženskog pola u Nikšiću.

Izvođači profesionalne rehabilitacije su u toku 2016. godine evaluaciju uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom (mjera 13) uradili za 20 lica sa invaliditetom (osam žena) i to 18 lica iz Podgorice (sedam žena) i dva lica iz Pljevalja (jedna žena) i za dva teže zapošljiva lica (jedna žena) iz Podgorice.

U toku 2016. godine u radnom odnosu je bilo 30 lica sa invaliditetom koji su bili uključeni u proces profesionalne rehabilitacije u 2016. godini i u ranijem periodu (14 žena). Ova lica su se zapošljavala uglavnom kroz projektne aktivnosti, u okviru realizacije grant šema.

2.14.3 Zapošljavanje lica sa invaliditetom

U 2016. godini, zaposleno je 245 lica sa invaliditetom kod 181 poslodavca. Na neodređeno vrijeme zaposleno je 65 lica sa invaliditetom, a na određeno vrijeme zaposleno je 180 lica (ova lica su više puta zasnivala radni odnos na određeno vrijeme u toku tekuće godine ili im je prestao radni odnos). Poslodavcima koji su zapošljavali lica sa invaliditetom priznato je pravo na subvenciju zarade.

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, propisano je, da se u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore organizuje Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i da se sredstva Fonda prvenstveno obezbjeđuju iz posebnog doprinosa, koji uplaćuju poslodavci koji nijesu ispunili

propisanu kvotu pri zapošljavanju lica sa invaliditetom. Ova sredstva se uplaćuju u Budžet Crne Gore.

Od 1. januara 2014. godine, Fond je izdvojen kao posebna budžetska pozicija, u prihodnoj i rashodnoj strani Budžeta Crne Gore, odnosno Budžeta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i za 2016. godinu, za ovaj program je predviđen iznos od 3.000.000,00 Eur.

Sredstva Fonda, shodno Zakonu, mogu se koristiti za: mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije za nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom, sufinansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje, programe aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom, subvencije, finansiranje grant šema i novčane pomoći za učesnike u mjerama profesionalne rehabilitacije.

Za realizaciju programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja sa invaliditetom, u 2016. godini, utrošeno je 3.045.339,77 Eur i to za:

- programe profesionalne rehabilitacije – 148.624,00 Eur;
- subvencije zarade – 963.512,51 Eur;
- subvencija (prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada) – 72.223,23 Eur;
- subvencija (učesće u finansiranju ličnih troškova asistenta u radu) - 87.256,03 Eur;
- finansiranje grant šema – 1.723.607,86 Eur;
- novčane pomoći polaznicima programa – 27.171,68 Eur;
- naknade članovima komisija za profesionalnu rehabilitaciju i Savjeta Fonda – 22.944,46 Eur.

U toku 2016. godine, realizovana su 53 projekta profesionalne rehabilitacije, aktivne politike zapošljavanja i zapošljavanja lica sa invaliditetom. Ovi projekti su odobreni odlukom Upravnog odbora Zavoda, po javnom pozivu od 03.11.2015. godine. Za realizaciju ovih projekata, u 2016. godini, utrošeno je 982.695,84 Eur.

Po javnom pozivu za podnošenje predloga projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom koji je objavljen 13.11.2016. godine, Upravni odbor Zavoda odobrio je finansiranje 30 projekata, u iznosu od 1.481.824,05 Eur, čija realizacija počinje 10.01.2017. godine. Prvi dio dodijeljenih sredstava, u iznosu od 740.912,03 Eur, isplaćen je izvođačima projekata po zaključenju ugovora sa Zavodom do 31.12. 2016. godine.

2.15. Realizacija programa javnih radova RE populacije izbjeglica i raseljenih lica

U periodu 01.01.2016 – 31.12.2016. godine u programe aktivne politike zapošljavanja uključena su 22 pripadnika populacije Roma i Egipćana. Od ukupnog broja uključenih, osam je žena (36,36%).

Pregled realizovanih programa:

- U sedam lokalnih javnih radova u Beranama, Bijelom Polju, Mojkovcu, Nikšiću, Cetinju, Danilovgradu i Herceg Novom uključeno je osam lica RE populacije (četiri žene).
- U državni javni rad „Neka bude čisto“ uključeno je 10 lica iz Biroa rada Nikšić, Podgorica, Herceg Novi i Tivat.
- U program obrazovanja i osposobljavanja za zanimanje „frizer za žene“, u Podgorici, uključene su četiri žene.

Sezonsko zapošljavanje

Na sezonskim poslovima u izvještajnom periodu zaposlena su 62 lica romske i egipćanske populacije (27 žena ili 43,54%).

Starosna struktura zaposlenih žena:

- 15-25 godina starosti: 19 lica (pet žena);
- 26-35 godina starosti: 23 lica (10 žena);
- 36-45 godina starosti: 14 lica (sedam žena);
- 46-55 godina starosti: šest lica (pet žena).

Regionalni pregled:

- iz evidencije Područne jedinice Herceg Novi za opštine Herceg Novi, Tivat i Kotor - 35 lica (15 žena);
- iz evidencije Područne jedinice Bar za opštine Bar, Budva i Ulcinj - 14 lica (šest žena);
- iz evidencije Područne jedinice Podgorica za opštine Podgorica, Danilovgrad, Kolašin i Cetinje i gradske opštine Golubovci i Tuzi – sedam lica (dvije žene);
- iz evidencije Područne jedinice Nikšić za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik – četiri lica (tri žene);
- iz evidencije Područne jedinice Bijelo Polje za opštine Bijelo Polje i Mojkovac – dva lica (jedna žena);

2.16 Realizovane aktivnosti u oblasti klasifikacije zanimanja i obrazovanja

U okviru kontinuirane podrške kao struktuirane aktivnosti u cilju optimizacije procesa rada u oblasti evidencije, posredovanja, oglašavanja i statističkog izveštavanja, planirane aktivnosti u oblasti klasifikacije obrazovanja i zanimanja u izvještajnom periodu realizovane su u skladu sa definisanim ciljevima. Određeni poslovi u ovoj oblasti realizovani su u saradnji sa Sektorom za informacioni sistem i Odsjekom za statistiku.

- Šifarnik zanimanja i stručnih sprema dopunjen je novim zanimanjima/kvalifikacijama u IV, VI i VII i VIII nivou obrazovanja u skladu sa strukturom šifarnika. Javne isprave (diplome i uvjerenja) kojim lica, tražioci zaposlenja u procesu prijavljivanja na evidenciju Zavoda za zapošljavanje potvrđuju stečenu kvalifikaciju nivoa obrazovanja su osnov za definisanje šifarskog koda i razvrstavanje kvalifikacija prema grupama zanimanja i pripadajućim područjima rada. Šifarnik se dopunjava i ažurira utvrđenom dinamikom rada, a na osnovu prijema zahtjeva od biroa rada. Pregled Šifarnika omogućen je u elektronskoj verziji u kategoriji Šifarnik (Statistika i izveštavanje) ŠIF 03 – Šifre zanimanja.
- Šifarnik posebnih znanja i vještina dopunjen je u kategoriji “Sticanje stručne kvalifikacije “ i “Osposobljavanje za obavljanje poslova”. Osnov za definisanje šifarskog koda i razvrstavanje u određene kategorije Šifarnika su javne isprave

(sertifikati i potvrde). Šifarnik se dopunjava i ažurira utvrđenom dinamikom rada, a na osnovu prijema zahtjeva od biroa rada. Pregled Šifarnika omogućen je u elektronskoj verziji u kategoriji Šifarnik (Statistika i izvještavanje) ŠIF 04 – Posebna znanja.

- Standardna klasifikacija zanimanja SKZ/88 dopunjena je novim zanimanjima/kvalifikacijama nivoa obrazovanja, odnosno klasifikovana su i šifrirana sva pojedinačna zanimanja u skladu sa strukturom SKZ/88. Ova Klasifikacija je korišćena kao radni materijal u postupku usklađivanja sa Standardnom klasifikacijom zanimanja SKZ/08.
- Urađen je i implementiran Šifarnik nivoa obrazovanja u skladu sa zakonom o Nacionalnom okviru kvalifikacija (NOK-u). Nacionalni okvir kvalifikacija u Crnoj Gori (NOK) je instrument koji omogućava svrstavanje, upoređivanje, razvijanje i razumijevanje kvalifikacija, njihovu povezanost i jasan pregled različitih puteva sticanja kvalifikacija za potrebe tržišta rada i društva. Njime se uređuje sistem kvalifikacija u zemlji na svim nivoima i u svim sektorima. NOK je zasnovan na ishodima učenja i ima ulogu osavremenjavanja sistema kvalifikacija kako bi bio jasan i razumljiv svim ciljnim grupama.

Nacionalni okvir kvalifikacija u Crnoj Gori usklađen je sa nivoima Evropskog okvira kvalifikacija za cjeloživotno učenje, a time posredno i povezivanje s nacionalnim okvirima kvalifikacija drugih evropskih zemalja. To znači da su nivoi kvalifikacija koje se stiču u Crnoj Gori uporedivi s nivoima Evropskog okvira kvalifikacija, što omogućava prepoznatljivost kvalifikacija koje se stiču u Crnoj Gori i mobilnost pojedinaca na tržištu rada i obrazovanja na širem evropskom prostoru.

Uporedivost nivoa NOK-a i EOK-a

Nivoi kvalifikacija su najznačajniji elemenat NOK-a. Kvalifikacije se razvrstavaju u nivoe od I do VIII, a nivoi I, IV i VII imaju podnivoe.

Za potrebe statističkog izveštavanja i vođenje evidencija o licima koja traže zaposlenje definisan je šifarski kod u skladu sa strukturom klasifikacije.

Nivo/podnivo NOK-a	Kvalifikacija nivoa obrazovanja	Trajanje/kreditna vrednost	Šifarski kod ZZZCG
VIII	Doktorske studije	300+180 ECTS	80180
VII/2	Postdiplomske magistarske studije (Stari sistem studiranja)	Diploma visokog obrazovanja + 2 godine studija	72172
VII/2	Postdiplomske magistarske studije	180+120. 240+60, 180+60+60 ECTS	72272
VII/1	Postiplomske specijalističke akademske I primjenjene studije	180+60 ECTS	71371
VII/1	Osnovne studije	240, 300 ECTS	71171
VII/1	Diplome visokog obrazovanja (stari sistem studiranja)	4 – 6 godina	71271
VI	Osnovne akademske I primjenjene studije	180 ECTS	60171
V	Viša stručna skola	120 ECTS	50363
V	Viša skola - lica sa završenim VI/1SSS)	2 godine	50161
V	Viša skola - lica sa završenim VI/2SSS	Specijalistički semestar	50262
IV/2	Majstorski ispit	60 ECTS	42150
IV/1	Gimnazija Srednja stručna škola u trajanju od 4 godine	240 ECTS	41140
III	Srednja stručna skola u trajanju od 3 godine	180 ECTS	30130
II	Niže stručno obrazovanje u trajanju od 2 godine	120 ECTS	20120
I/2	Osnovna škola		12110
I/1	Završen prvi ciklus osnovnog obrazovanja		11210

- Standardna klasifikacija zanimanja SKZ/08

U izvještajnom periodu urađeno je usklađivanje Standardne klasifikacije zanimanja – SKZ/88 prema Standardnoj klasifikaciji zanimanja – SKZ/08. Međunarodna usklađenost je osigurana pridržavanjem načela i sistema Međunarodne standardne klasifikacije zanimanja – ISCO/08.

Klasifikacija predstavlja bazični nacionalni dokument za statističko izvještavanje u zemlji i u međunarodnoj komunikaciji, vođenje politike zapošljavanja, razvoj obrazovnog sistema i ljudskih resursa.

Standardna klasifikacija zanimanja ima hijerarhijsku strukturu definisanu sljedećim nazivima: Rod, Vrsta, Podvrsta i Grupa. Zanimanja se udružuju odnosno kombinuju u grupe zanimanja na nivou sistematskog prikaza od četiri hijerarhijska nivoa. Najviši nivo

su glavne grupe zanimanja koje su označene jednocifrenom šifrom (Rod), slijede vrste zanimanja sa dvocifrenom šifrom (Vrste), podvrste zanimanja sa trocifrenom šifrom (Podvrste), dok su jedinice podvrsta zanimanja Grupe sa četvorocifrenom šifrom. U okviru četvrtog hijerarhijskog nivoa „Grupa” urađen je šifarski popis pojedinačnih zanimanja, na osnovu registrovanih zanimanja iz Zavodove baze podataka (oko 4.500 zanimanja). Pregled SKZ/08 omogućen je u elektronskoj verziji u kategoriji Šifarnik (Statistika i izvještavanje) ŠIF 05 – Zanimanja SKZ.

Struktura Klasifikacije: 10 Rodova, 43 Vrste, 130 Podvrste, 438 Grupa i oko 4500 zanimanja.

Implementaciji Standardne klasifikacije zanimanja SKZ/08 prethodila je:

- Revizija SKZ/88 u smislu izmjena naziva pojedinih rodova, vrsta, podvrsta i grupa;
- Izmjena šifarskih kodova rodova, vrsta, podvrsta i grupa;
- Izrada strukture Grupa u skladu sa korespondentnom tabelom;
- Svrstavanje zanimanja iz SKZ/88 u novoformirane vrste, podvrste i grupe SKZ/08;
- Izmjena šifarskih kodova pojedinačnih zanimanja prema pripadajućim grupama;
- Izrada izvještaja za elektronski pregled slobodnih šifara u kategoriji Šifarnik (Statistika i izvještavanje) SIF 02 – Slobodne EU sifre.

2.17. EURES

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je u cilju podrške legalnim radnim migracijama i asistenciji državljanima Crne Gore prilikom nalaženja posla u inostranstvu, pokrenuo aktivnu saradnju sa Federalnom agencijom za zapošljavanje SR Njemačke i institucijom u okviru ove agencije koja se bavi zapošljavanjem stranih radnika – Centralnom posredničkom kancelarijom za strane radnike i stručnjake iz inostranstva. Delegacija Zavoda je prisustvovala međunarodnoj konferenciji “Radne migracije u Njemačku – nedavna dešavanja i mogući ishodi za dalju bilateralnu saradnju” koja je održana u periodu od 22. do 24. februara 2016. godine u Sektoru za međunarodno posredovanje Federalne agencije za zapošljavanje SR Njemačke u Bonu, Njemačka. Predstavnici njemačkog zavoda su predstavili stanje na tržištu rada i mogućnosti zapošljavanja radnika koji dolaze iz zemalja koje nisu članice EU. Predstavljen je Zakon o zapošljavanju stranaca Njemačke, procedure prilikom zapošljavanja stranih radnika, potrebe njemačkog tržišta rada. Predstavnici Zavoda su iskoristili navedenu posjetu da sa predstavnicima Njemačke razmotre mogućnosti bilateralne saradnje i pružanje prilike građanima Crne Gore za život i rad u Njemačkoj, kao i da pozovu predstavnike Federalne agencije za zapošljavanje SR Njemačke da posjete crnogorski Zavod.

Dalja saradnja dva zavoda je nastavljena posjetom predstavnika Federalne agencije za zapošljavanje Savezne Republike Njemačke Zavodu za zapošljavanje Crne Gore. Sastanak je održan 26. i 27. maja 2016. u Podgorici, Crna Gora. Osim predstavnika Zavoda, sastanku su prisustvovali i predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja

Crne Gore. Tema sastanka je bila pristup crnogorskih državljana njemačkom tržištu rada i legalne migracije. Naglašena je podrška Zavodu vezana za proces legalnih migracija i važnost i neophodnost saradnje dva zavoda kako bi se proces migracija crnogorskih državljana u SR Njemačku odvijao legalnim putem i kako bi crnogorski radnici na njemačkom tržištu rada imali ista prava i bili zaštićeni kao i ostali radnici na tom tržištu. Delegacija Njemačke je predstavila stanje na njemačkom tržištu rada, organizacionu strukturu njihovog zavoda i pravnu regulativu. Njemačka delegacija je predstavila zakonski okvir za legalno zapošljavanje crnogorskih radnika u Njemačkoj.

Sastanak je rezultirao dogovorom o potpisivanju Aneksa Sporazuma o saradnji između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Federalne agencije za zapošljavanje SR Njemačke u cilju unaprjeđenja bilateralne saradnje. Na sastanku je dogovoreno i organizovanje »Sajma mogućnosti legalnih radnih migracija u SR Njemačku«.

Aneks Sporazuma o saradnji između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Federalne agencije za zapošljavanje SR Njemačke je potpisan 5. jula 2016. godine.

Tokom posjeta predstavnika Federalne agencije za zapošljavanje SR Njemačke 5. jula 2016. godine organizovan je sastanak na kom su eksperti iz ove institucije pružili informacije o mogućnostima, zahtjevima i načinima priznavanja diploma crnogorskih škola i fakulteta u SR Njemačkoj. Sastanku su prisustvovali predstavnici: Zavoda za zapošljavanje, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva prosvjete, Ministarstva nauke, Ambasade SR Njemačke, Privredne komore, Centra za stručno obrazovanje, Ispitnog centra, predstavnici Univerziteta, Monstata, GIZ-a, DAAD-a, Humboldt Society-a, škola stranih jezika...

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je u saradnji sa Federalnom agencijom za zapošljavanje SR Njemačke 6. jula 2016. godine organizovao »Sajam legalnih radnih migracija u SR Njemačku«. Cilj Sajma je bio upoznavanje državljana i državljanke Crne Gore sa uslovima života i rada u Njemačkoj i predstavljanje mogućnosti nalaženja zaposlenja u SR Njemačkoj za naše građane. Na Sajmu su predstavnici Federalne agencije za zapošljavanje SR Njemačke, putem direktnog kontakta, zainteresovanim licima pružali informacije o načinima dobijanja radnih viza u SR Njemačkoj, deficitarnim zanimanjima na njemačkom tržištu rada, kanalima traženja posla u Njemačkoj i sve druge informacije vezano za život i rad državljana zemalja koje nisu članice Evropskog ekonomskog prostora. Sajmu su prisustvovali i predstavnici Ambasade SR Njemačke, koji su pored informacija o viznom režimu za državljane Crne Gore, predstavili stipendijske programe za osnovne i post-diplomske studije, kao i mogućnosti za obavljanje radne prakse za crnogorske državljane. Sajam je bio izuzetno posjećen i značajno medijski praćen.

Predstavnica Zavoda za zapošljavanje je pohađala "Jesenju školu – život i rad u Njemačkoj" u period od 14. do 18. novembra 2016. godine u Bonu koji je organizovala Federalna agencija za zapošljavanje Njemačke - Sektor za međunarodno posredovanje. Cilj obuke koju su učesnici dobili tokom pohađanja ove škole jeste upoznavanje sa svim aspektima, preduslovima i procedurama legalnih radnih migracija u SR Njemačku. Teme koje su obrađivane bile su vezane za pravnu proceduru aplikacija i dobijanja boravnih i

radnih viza u SR Njemačkoj, proces podnošenja zahtjeva za nostrifikaciju i načini nostrifikacija inostranih diploma, tehnologiju rada sa licima koja traže savjetovanje po pitanjima života i rada u Njemačkoj. Takođe, predstavljeni su i osnovni statistički podaci o njemačkom tržištu rada, potrebe njemačkog tržišta rada, poreski sistem, minimalna zarada, regulisane i neregulisane profesije u SR Njemačkoj, radna biografija potrebna za tržište SR Njemačke, institucije i portali koji pružaju informacije o životu i radu u SR Njemačkoj, asistiraju tražiocima posla i učestvuju u procesu nostrifikacije diploma.

Pokrenute su i druge aktivnosti na promociji mogućnosti zapošljavanja naših državljanja u SR Njemačkoj čija je realizacija planirana tokom naredne godine.

Zavod za zapošljavanje je u decembru 2016. godine otpočeo saradnju sa slovačkom agencijom za zapošljavanje »Labeo« u cilju zapošljavanja cmogorskih građana u Slovačkoj. Nastavak saradnje i realizacija zapošljavanja je planirana za 2017. godinu.

Crna Gora (CG) je u procesu pridruživanja Evropskoj uniji (EU). Zavod je u cilju potpune harmonizacije svoje metodologije rada sa metodologijama rada javnih službi za zapošljavanje EU formirao Odsjek za EURES i međunarodno posredovanje.

EURES (European employment service) je mreža javnih zavoda za zapošljavanje zemalja članica Evropskog ekonomskog prostora koji su u partnerstvu s Evropskom komisijom. U zemlje evropskog ekonomskog prostora spada 28 država članica EU, kao i Norveška, Lihtenštajn, Island i Švajcarska.

ZZZCG je uključen u više pregovaračkih poglavlja u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Poglavlje koje se najviše tiče rada ZZZ i direktno utiče na njegovo funkcionisanje je pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika.

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine predstavnici Zavoda su radili na daljoj izradi Pregovaračke pozicije za Poglavlje 2 koja treba da služi kao osnova prilikom pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom, kada je u pitanju Poglavlje 2. Takođe, tokom 2016. godine se radilo na daljem usklađivanju zakonskih i podzakonskih akata sa pravnom tekovinom Evropske unije i ispunjavanju obaveza iz »Programa pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji«. Redovno su rađeni i izvještaji o ispunjavanju obaveza iz prethodno usvojenog »Programa pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji«.

Urađena je i revizija prethodnog »Programa pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji« u cilju njegovog usklađivanja sa obavezama u narednom periodu.

Predstavnici Zavoda su bili aktivno uključeni u dalji nastavak pregovora CG sa EU i ispunjavanju obaveza iz »Programa pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji«.

2.18 Normativno – pravna djelatnost

Normativno-pravni poslovi

U 2016.godini, u okviru normativno pravnih poslova koji su se obavljali u Zavodu, realizovane su sljedeće aktivnosti, koji se odnose, na:

- Učešće u pripremi Nacrta međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju;
- Izradu izmjena i dopuna Statuta Zavoda;
- Praćenje i analiziranje zakonskih i drugih propisa iz oblasti zapošljavanja;
- Obezbjedjivanje jedinstvene primjene propisa u oblasti zapošljavanja i ostvarivanja prava iz osiguranja od nezaposlenosti;
- Učešće u pripremi ugovora i sporazuma koje zaključuje Zavod;
- Učešće u pripremi predloga odluka Upravnog odbora Zavoda;
- Praćenje propisa iz oblasti zapošljavanja i rada stranaca i zaštite građana Crne Gore na radu u inostranstvu;
- Učešće u primjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti;
- Vođenje prvostepenog upravnog postupka po zahtjevu za slobodan pristup informacijama;
- Učešće u pripremi internih pravila i procedura na osnovu zakona i drugih propisa;
- Primjenu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju u dijelu osiguranja za slučaj nezaposlenosti;
- Postupanje po inicijativama, predstavkama i pritužbama;
- Postupanje po tužbama i presudama u upravnom sporu;
- Izrada uputstava, kojima se obezbjeđuje jedinstvena primjena propisa iz oblasti osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

Pregled sudskih sporova

Tokom 2016. godine vođeni su sudski postupci pred Osnovnim sudovima u Crnoj Gori, pred Višim sudom u Bijelom Polju i Privrednim sudom u Podgorici, po žalbama tužioca ili tuženog i to iz različitih pravnih osnova (radni sporovi, sporovi za naplatu kredita, pojedinačni sporovi po osnovu privatizacije).

Zavod za zapošljavanje vodi postupke za naplatu kredita koji su odobreni posredstvom Banke za razvoj i predmeta za kredite odobrene posredstvom Montenegro banke. S obzirom da smo u prethodnom periodu za Montenegro banku podnijeli nadležnim sudovima u Crnoj Gori predloge za izvršenje koji su ulaganjem prigovora od strane dužnika prešli u parnicu, broj predmeta pred sudovima se povećao.

Ovo se odnosi na predmete vraćene Zavodu za zapošljavanje na osnovu Odluka Vlade Crne Gore, s obzirom da je Banka za razvoj likvidirana, a Montenegro banka privatizovana.

Treba posebno napomenuti da je Podgorička banka, Societe generale group Montenegro, jednostrano raskinula Ugovor o komisionom plasmanu kredita a predmeti nijesu u posjedu Zavoda za zapošljavanje radi čega zastupnici Zavoda prisustvuju ročištima i naknadno pribavljaju potrebnu dokumentaciju, što otežava rad na tim predmetima. Trenutno ih je u postupku 90 i to pred Privrednim i Osnovnim sudom u Podgorici.

U toku 2016. godine svaki predmet koji je pred Osnovnim sudom u Podgorici vođen, ročišta su se zakazivala svakog mjeseca. Očekuje se pokretanje novih izvršnih postupaka, kojima će se tražiti naplata na novčanim potraživanjima žiranata, ovdje solidarnim dužnicima, kao i postupaka za prodaju nepokretnosti koje služe kao obezbjeđenje potraživanja po ugovorima o fiduciji sa Zavodom za zapošljavanje. Navedeni poslovi su trajnog karaktera, pa se u pojedinim fazama postupka nalaze pred različitim sudovima.

Predmeti koji su od posebnog značaja su aktivirani predmeti iz privatizacije za "Ljetopis" radi naknade štete od 1.000.000,00 Eur. Pokrenut je postupak koji se vodi pred Osnovnim sudom u Ulcinju radi poništaja ugovora o privatizaciji i povraćaj imovine bivših vlasnika a koji su u posjedu preduzeća "Jadran-prevoza" Ulcinj.

Takođe, pokrenut je postupak po tužbi zaposlenih radi naknade štete iz osnova osiguranja koji se vodi pred Osnovnim sudom u Podgorici. Takođe, spor koji se vodi pred Privrednim sudom u Podgorici po tužbi Narodne banke Srbije, a za povraćaj sredstava po osnovu zakupnine prostora u "Poslovnom centru Kruševac", fiducijarno vlasništvo Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i po pravosnažnim presudama Trgovinskog suda u Beogradu prešlo u vlasništvo Narodne banke Srbije.

Iz osnova privatizacije i dalje se vode pojedinačni postupci, iako se taj proces smatra završenim. Pravni osnov u ovim sporovima je uglavnom poništaj ugovora o kupoprodaji akcija, naknada štete ili utvrđivanje broja ili vrijednosti akcija manjinskih akcionara. Preostali sporovi se, u zavisnosti od faze u postupku, vode pred različitim sudovima a po vanrednim pravnim sredstvima pred Vrhovnim sudom Crne Gore. U određenom broju slučajeva ne može se na potpuno izvjestan način utvrditi vrijeme okončanja spora ni konačan ishod.

Broj predmeta iz osnova privatizacije i transformacije se mijenja i smanjen je u odnosu na prethodni period. Međutim, broj predmeta iz drugih osnova se povećava, u kojima se Zavod za zapošljavanje pojavljuje u svojstvu oštećenog, zatim fizička dioba imovine u preduzećima koja su transformisana i u kojima je Zavod za zapošljavanje akcionar (po osnovu vlasništva nad akcijama), radni sporovi. Takođe, sporovi u upravnom i drugim postupcima, naročito kod Direkcije za nekretnine.

Broj postupaka se mijenja u odnosu na fazu u kojoj se trenutno nalaze.

2.19 Javne nabavke

Planom javnih nabavki Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2016. godinu planirano je sprovođenje 36 postupaka (uključujući i neposredne sporazume koji se ne sprovode putem tendera) sa procijenjenim budžetom od ukupno 721.335,00 Eur. Od tog iznosa na nabavku roba odnosi se 262.200,00 Eur, 394.135,00 Eur za nabavku usluga i 65.000,00 Eur za planirane radove.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama ("Sl. list CG", br. 42/11, 57/14), Planom javnih nabavki Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za 2016. godinu i odlukama Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje do 31.12.2016. godine pokrenuta su 23 postupka javnih nabavki, od čega je realizovano (zaključeni su ugovori o javnoj nabavci) 20 postupaka.

Predmetni postupci javnih nabavki provedeni su u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama metodom otvorenog postupka javnih nabavki (javni poziv, javni tender) i šoping metodom.

U otvorenom postupku putem javnog nadmetanja realizovano je šest postupka javnih nabavki: štamparske usluge, usluge marketinga i oglašavanja, usluge mobilnog interneta, nabavka kancelarijskog materijala, nabavka opreme po partijama, nabavka profesionalne kuhinje – ugovorene vrijednosti 132.357,58 Eur.

Postupk javne nabavke usluga mobilne telefonije je u proceduri postupka po žalbi kod Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki.

Šoping metodom provedeno je 14 postupaka javnih nabavki: nabavka goriva za službena vozila, usluge održavanje programske opreme (softvera) po partijama, usluga tehničkog pregleda i registracije za službenih vozila, poštanskih usluga, usluga osiguranja imovine i lica po partijama, usluga parkirališta, usluga popravke održavanja, i instaliranja po partijama, usluga održavanja službenih vozila, sredstava za higijenu, kancelarijskog namještaja, usluga tekućeg građevinskog održavanja, usluga čišćenja – ugovorene vrijednosti 189.182,86 Eur.

Obustavljena su dva postupka javnih nabavki i to: usluge emitovanje televizijske emisije »Pokreni se«, i usluge arhiviranja i nijesu ponovljena u 2016. godini.

U svim pokrenutim postupcima, osim za pružanje usluga mobilne telefonije za koju je primijenjen kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda, za vrednovanje ponuda je primijenjen kriterijum - najniža ponuđena cijena.

U navedenom periodu vršene su nabavke neposrednim sporazumom, shodno Zakonu o javnim nabavkama, za čiju namjenu je utrošeno 36.942,81 Eur.

2.20 Razvoj ljudskih resursa, koordinacija i praćenje procesa rada

2.20.1 Stručno usavršavanje zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje

Eksterna organizacija specifičnog programa obuke

U 2016. godini kroz određene programe obuka prošlo je 58 zaposlenih. Zainteresovanost za određene programe obuka u 2016. godini iznosi 18,50% od ukupnog broja zaposlenih. Specifične obuke koje je pohađao najveći broj zaposlenih tematski se odnose na sledeće oblasti:

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja (februar-april)

- Etički kodeks -1 lice
- Javne nabavke -1 lice
- Kontrola rada javne uprave -1 lice
- Slobodan pristup informacijama - 4 lica
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima - 2 lica
- Intelektualna svojina - 1 lice

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja (maj-jun)

- Motivacija zaposlenih - 2 lica
- Zabrana diskriminacije - 1 lice
- Od ideje do uspješno realizovanog projekta - 2 lica
- Zakon o upravnom postupku - 8 lica

- Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori - 5 lica
- Napredni *kurs računara* (MS Word, MS Power Point, MS Excel) - 7 lica

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja (oktobar -decembar)

- Zabrana diskriminacije - 5 lica
- Postupak ocjenjivanja državnih službenika i namještenika - 3 lica
- Rješavanje konfliktnih situacija -3 lica
- Javne nabavke – 1 lice
- IPA 2 u aktuелnoj finansijskoj perspektivi EU – 2 lica
- Slobodan pristup informacijama – 2 lica

Specifični program obuke za sticanje i unaprijeđenje znanja i vještina iz oblasti sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru

- Unutrašnja revizija programa i projekata koji se finansira iz sredstava EU - 1 lice
- Uzorkovanje – 1 lice
- Priprema godišnjeg izvještaja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole – 1 lice
- Zakon o Upravnom postupku – 3 lica

Obuke koje je pohađalo najviše lica su: Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanje potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori, Slobodan pristup informacijama, Napredni kurs računara i Zakon o upravnom postupku.

Interna organizacija specifičnog programa obuke

U toku 2016. godine u periodu 28-30 jul realizovana je obuka u internoj organizaciji Zavoda. Obuci je prisustovalo 25 zaposlenih. Ciljevi programa su motivacija i integracija zaposlenih, poboljšanje komunikacije i timski rad, saradnja između sektora, poboljšanje kvaliteta usluga Zavoda, edukacija i informisanje zaposlenih, razvijanje i podizanje svijesti o značaju individualnih uloga u okviru sistema Zavoda.

2.20.2 Izrada strateških dokumenata za unapređenje rada Zavoda

Revidiranje “Predloga modela definisanja strateških elemenata rada Zavoda za zapošljavanje”

U dokumentu je predstavljen predlog modela definisanja strateških elemenata Zavoda za zapošljavanje od strane menadžmenta; predlog modela definisanje mjesta trenutnog stajanja na nivou svih organizacionih jedinica; predlog modela definisanja strateških elemenata na svim organizacionim jedinicama; predlog modela definisanja ciljeva svih organizacionih jedinica; predlog modela definisanja misije, vizije i ciljeva na individualnom nivou (na nivou zaposlenog).

Revidiranje “Predloga modela strateških elemenata rada Zavoda za zapošljavanje” sa akcentom na predlogu modela definisanja ciljeva i radnih zadataka zaposlenih

U skladu sa urgentnim formalno-pravnim obavezama definisanja ciljeva i radnih zadataka za sve zaposlene redefinisan je model “Predloga definisanja strateških elemenata rada Zavoda za zapošljavanje sa akcentom na definisanje ciljeva i radnih zadataka” u saradnji sa kadrovskom službom.

Aktivnosti izrade karijernih kartona zaposlenih

U okviru redovnih aktivnosti odsjeka za razvoj ljudskih resursa kontinuirno se radilo na formiranju najpodesnijeg modela izrade individualnih karijernih kartona zaposlenih, modela vođenja evidencije o uključenosti zaposlenih u procese izrade strateških dokumenata, o uključenosti zaposlenih u programe, seminare i konferencije određenih tematskih cijelina i sl.

Pothranjivanje KIS baze o zaposlenima u Zavodu za zapošljavanje

Jedna od pomenutih aktivnosti predstavlja unos podataka svih zaposlenih u program kadrovskog informacionog sistema i ažuriranje pomenute baze podataka.

Kontinuirano se radilo na dodatnom ažuriranju pomenute baze podataka za sve zaposlene koji se odnosio na unošenje Riješenja ocjenjivanja rada svih zaposlenih u Zavodu za 2016. godinu.

2.20.3 Koordinacija i praćenje procesa rada

Realizacija troškova prevoza na sezonskim poslovima

U toku 2016. godine za potrebe Sektora za zapošljavanje kontinuirano se radilo na praćenju obračuna i realizacije troškova prevoza za korisnike usluga Zavoda za zapošljavanje koji su bili angažovani na sezonskim poslovima. Odrađeno je 47 realizacija praćenja obračuna i realizacija troškova.

Realizacija koordinacije i praćenja prosesa rada

- Organizovan je niz aktivnosti koje je nametala svakodnevna praksa. To se posebno odnosilo na koordinaciju poslova u okviru svih službi, a naročito u radu Biroa i implementacije mjera aktivne politike zapošljavanja i ujednačavanja rada u svim organizacionim jedinicama.
- Organizovani su tematski sastanci u vezi sprovođenja svih aktivnih mjera i ujednačavanja prakse i primjene tehnologije rada u svim biroima.
- U skladu sa primjenom Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, i člana 54b navedenog zakona formirana je radna grupa koja je radila na primjeni i praćenju pomenutog zakona. Održano je više sastanaka sa predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja i Centrima za socijalni rad, radi dogovora o načinu saradnje, u cilju što efikasnijeg i blagovremenog postupanja po podnijetim zahtjevima.

Obzirom da evidencija koju vodi Zavod za zapošljavanje nije predviđena za ostvarivanje ovakvog prava, prvi zadatak Radne grupe je bio izrada uputstva o postupku izdavanja tražene dokumentacije i njenog prosleđivanja Centrima za socijalni rad.

Održano je više sastanaka sa načelnicima i članovima tima iz PJ koji su radili na izdavanju uvjerenja, kako bi što efikasnije i na jednak način radili u svim Biroima.

Radna grupa je održala preko 25 sastanaka, uradila 10 uputstava i obišla sve Biroe, neke i više puta, kako bi izvršili uvid u način primjene uputstava i dinamiku izdavanja uvjerenja, i davali predloge za rješavanje spornih predmeta u skladu sa predloženim uputstvima.

Redovno su održavani kontakti sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, kojima su dostavljani podaci o prispjelim obrađenim zahtjevima, te tražena mišljenja i tumačenja u vezi primjene Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

2.21 Informacioni sistem

Računari i prateća oprema

Informacioni sistem Zavoda raspolaže sa ukupno 469 računara (359 stoni i 110 prenosivi računar) i 327 štampača (301 štampač i 26 multifunkcionalni uređaj). Sve organizacione jedinice Zavoda povezane su u jedinstvenu računarsku mrežu. Prosječna starost računara je 6,4 godine, dok je prosječna starost štampača 6,9 godina.

Održavanje tehničke infrastrukture

Krajem 2015. godine nabavljeno je, a u izvještajnom periodu stavljeno u funkciju, 37 stonih računara, 39 štampača, 16 prenosivih računara i 69 monitora.

Programska oprema

U okviru Informacionog sistema Zavoda egzistira veliki broj programskih aplikacija koje pokrivaju sve segmente poslovnog sistema zapošljavanja. Značajnije aktivnosti na održavanju i nadgradnji postojeće programske opreme su:

- Projektovanje novih i izmjene postojećih funkcionalnosti aplikacije „Evidencija rada sa poslodavcima” (ERSP), u skladu sa evolucijom tehnoloških zahtjeva.
- Implementacija Standardne Klasifikacije Zanimanja (SKZ 2011) u cilju obezbjeđenja usklađenosti sistema izvještavanja sa načelima i sistemom Međunarodne Standardne Klasifikacije Zanimanja (ISCO-08).
- Izrada i implementacija aplikacije »Korisnički Administrativni Panel« za upravljanje korisničkim nalogima.
- Inovacija aplikacije „Evidencija nezaposlenih lica” u cilju omogućavanja unosa podataka o ostvarenom statusu lica sa invaliditetom i uključivanja nezaposlenih lica u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.
- Inovacija aplikacije „Evidencija nezaposlenih lica” radi pružanja informatičke podrške implementaciji zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, u dijelu koji se odnosi na novčane naknade za majke sa troje i više djece.

- Inovacija web-servisa koji je ZZZCG razvio za potrebe informacionog sistema Ministarstva rada i socijalnog staranja.
- Priprema tehničke specifikacije tendera za projekat „Šeme socijalne sigurnosti“, koji se finansira iz EUIF (EU Integration Facility).
- Kontinuiran rad na pripremi i izradi različitih statističkih izvještaja, koji pokrivaju sve poslovne procese sistema zapošljavanja.

2.22 Odnosi sa javnošću i međunarodna saradnja

Medijske i promotivne aktivnosti

U cilju prezentacije redovnih aktivnosti i novih projekata, tokom 2016. godine su redovno održavane konferencija za medije, okrugli stolovi i druge promotivne aktivnosti. Javnost je informisana o stanju na tržištu rada, o deficitarnim zanimanjima, pružani su savjeti za što pravilniji izbor budućeg zanimanja i druge korisne informacije. Kako bi prezentovali aktivnosti Zavoda zaposleni su, na poziv raznih medija, gostovali u televizijskim i radio programima na lokalnom i nacionalnom nivou.

Mediji su izvještavali o aktivnostima vezanim za realizaciju projekata koji se prioritarno odnose na mlade, lica sa invaliditetom i kategorije teže zapošljivih osoba. U dnevnim novinama, na portalima i u elektronskim medijima objavljeni su brojni tekstovi i informacije o pilot projektu “Stop sivoj ekonomiji”, o projektu “Mladi su naš potencijal, pružimo im šansu”, o podjeli grantova za programe koji podstiču uključivanje lica sa invaliditetom na tržište rada i njihovoj realizaciji, kao i o programima za srednjoškolce, javnim radovima, saradnji sa poslodavcima, o realizaciji projekata iz EU fondova koji se realizuju u cilju poboljšanje stanja na tržištu rada Crne Gore i njegovog prilagođavanja standardima evropskog tržišta rada, itd. Posebna pažnja medija je bila usmjerena na aktivnosti Zavoda vezano za izmjene Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, koje se odnose na korišćenje naknada majki s troje i više djece, o čemu je Zavod izvještavao na dnevnom nivou.

Do kraja maja je na TVCG dva puta mjesečno emitovana emisija Zavoda za zapošljavanje “Pokreni se”.

Medijsku i pažnju javnosti su posebno privukli događaji koje je organizovao Zavod: Konferencija na temu “Zapošljavanje domaće radne snage u susret turističkoj sezoni”, održana 21. marta u Hotelu Splendid, u saradnji sa Crnogorskim turističkim udruženjem; Sajam zapošljavanja (15. aprila) i Sajam o mogućnostima legalnih radnih migracija u SR Njemačku (6. jula), u saradnji sa kolegama iz Njemačke javne službe za zapošljavanje i Ambasdom Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori.

Za potrebe što boljeg informisanja ciljnih javnosti, štampan je promotivni materijal, urađene su brošure za sezonsko zapošljavanje, za poslodavce, nezaposlene, brošura o subvencijama za lica sa invaliditetom u kojima su date detaljne informacije o pravima, obavezama i mogućnostima saradnje sa Zavodom. Štampan je Informator Kuda nakon osnovne škole?, koji je sadržavao informacije o svim školama u Crnoj Gori, obrazovne profile i zanimanja.

Odjeljenje za odnose sa javnošću i međunarodnu saradnju redovno ažurira website Zavoda.

Međunarodna saradnja

Međunarodna saradnja se odvijala u skladu s bilateralnim sporazumima potpisanim sa partnerskim nacionalnim službama za zapošljavanje u regionu i šire, programom rada Ministarstva rada i socijalnog staranja i obavezama Zavoda koje proizilaze iz članstva u međunarodnim organizacijama.

U okviru delegacije Crne Gore, predstavnici Zavoda su početkom marta učestvovali na međunarodnoj konferenciji u Briselu. Poseban povod boravka delegacije u Briselu bio je uručivanje nagrade osvojene na projektu »Dobre prakse u preduzetničkom društvu – značaj lokalnih vještina« koja je, u konkurenciji 55 projekata iz 19 zemalja, dodijeljena timovima iz Crne Gore, Kazahstana i Gruzije za 2015. godinu. Konferenciju je organizovala Evropska fondacija za obuku/ETF, u okviru Inicijative o preduzetničkim zajednicama koja je pokrenuta 2011. g, kao dio napora da na najbolji način podrži pristupe saradnje u upravljanju sektorom ljudskog kapitala u čitavom nizu država. Domaćin konferencije je bio Komitet regija Evrope, čiji je projekat Evropske preduzetničke regije i inspirisao ovu inicijativu.

Za Crnu Goru je ova nagrada od velikog i dugoročnog značaja, prije svega zato što predstavlja priznanje kojim jedna renomirana evropska institucija prepoznaje napore i postignuća u oblasti korišćenja i unapređenja ljudskih resursa, kao i partnerstva na lokalnom i nacionalnom nivou. Ovo partnerstvo, uspostavljeno između ZZZCG, HEC - Gastro klub Mitrović, Opštine Budva i CTU, rezultiralo je ulaganjem u vještine, osnaživanjem turizma i ugostiteljstva u lokalnoj sredini i unapređenjem ekonomije lokalne zajednice. Rezultati su vidljivi i na nacionalnom nivou - iskustvo i praksa na ovom projektu poslužili su kao temelj za razvoj i donošenje niza zakonskih rješenja u oblasti nacionalnih kvalifikacija i stručnog obrazovanja i osposobljavanja odraslih.

Konferenciji je prisustvovalo oko 100 učesnika, od kojih su većina iz zemalja partnera ETF-a: lokalni, regionalni i nacionalni eksperti i zvaničnici, poslodavci, eksperti VET agencija, i predstavnici socijalnih partnera i različitih sektora. Učestvovali su i predstavnici Evropske Komisije i regija EU, kao i međunarodnih organizacija.

Na poziv Nacionalne službe za zapošljavanje Republike Srbije/NSZ RS, delegacija Zavoda je učestvovala na regionalnoj konferenciji u Beogradu pod nazivom »Zapošljavanje teže zapošljivih grupa«. Konferencija je održana 18. i 19. maja, a imala je za cilj razmjenu znanja i iskustava u oblasti zapošljavanja teže zapošljivih lica. Organizatori skupa su bili NSZ RS i Kancelarija atašea za rad i socijalna pitanja Republike Austrije u Beogradu.

U kontekstu smjernica i preporuka Strategije Evropa 2020, kao i strateških opredjeljenja za dalju izgradnju i razvoj na regionalnom nivou, a uz uvažavanje karakteristika nacionalnih tržišta rada, jedan od osnovnih ciljeva je uspostavljanje efikasnog, stabilnog i održivog trenda rasta zaposlenosti, kao i usklađivanje politika zapošljavanja i institucija tržišta rada sa tekovinama Evropske unije. Jedan od prioriteta u budućnosti je smanjenje razlika u indikatorima između tržišta rada u regionu i EU. Konferencija je podstakla dijalog zasnovan na podacima, sa ciljem da se umnože, prošire i razmijene iskustva i znanja u oblasti zapošljavanja teže zapošljivih grupa.

U okviru konferencije su održane četiri panel diskusije: »Aktivacija i zapošljavanje mladih«, »Profesionalna rehabilitacija i podsticanje zapošljavanja lica sa invaliditetom«, »Podrška na putu do uspješnog preduzetnika« i »Obrazovanjem i vještinama do zapošljavanja teže zapošljivih kategorija«. Direktorica Zavoda je bila pozvana da predstavi iskustva Crne Gore kao jedan od panelista na panelu »Aktivacija i zapošljavanje mladih«.

Učesnici su ocijenili skup bio veoma korisnim. Donijeto je niz zaključaka koji treba da doprinesu poboljšanju stanja u oblasti zapošljavanja teže zapošljivih grupa. Istovremeno je potvrđena kompleksnost nezaposlenosti ove kategorije lica koja zahtijeva kontinuiranu multidisciplinarnu saradnju, kao i razmjenu iskustava svih zemalja regiona.

Predstavnici delegacije Ambasade Austrije u Beogradu i Evropskog centra za socijalne politike i istraživanja, boravili su u radnoj posjeti Zavodu 24. maja. Tom prilikom su ponudili saradnju u povezivanju država sa istim ili sličnim izazovima, ne samo u Evropskoj uniji, kako bi se iskustva jednostavnije razmjenjivala, problemi brže rješavali i lakše apliciralo kod različitih fondova. Naime, ove dvije institucije razvijaju platformu na teme: 'inovativne mjere na tržištu rada' i 'dugotrajna njega starih'.

Goste iz Austrije su interesovali izazovi s kojima se suočava ZZZCG. Predstavnici Zavoda su istakli da, u nedostatku normativnog okvira i budžetskih sredstava, Zavod često realizuje pilot projekte kako bi testirao modele za uspješno rješavanje problema na tržištu rada. Obzirom da su sredstva namijenjena za finansiranje mjera aktivne politike zapošljavanja na godišnjem nivou prilično skromna, Zavod se okreće drugim izvorima finansiranja - IPA projektima, koji imaju pozitivni uticaj na crnogorsko tržište rada.

U Sarajevu je 29. Juna održana inicijalna konferencija regionalnog projekta Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja (ESAP), koju su zajednički organizovali Savjet za regionalnu saradnju/RCC i Međunarodna organizacija rada/ILO, uz podršku Generalnog direktorata za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju Evropske komisije.

Na konferenciji su učestvovali predstavnici ministarstava rada i socijalnih politika, javnih službi za zapošljavanje, statističkih zavoda, organizacija zaposlenih i poslodavaca iz država u Regionu, kao i predstavnici međunarodnih institucija koje realizuju programe u oblasti zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike u državama Regiona.

'Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja' će biti fokusirana na unapređenje i jačanje regionalne saradnje u oblasti zapošljavanja i socijalnih pitanja kroz razne aktivnosti, kao što je izgradnja kapaciteta vladinih agencija, tripartitnih tijela, socijalnih partnera, inspekcija rada i službi za zapošljavanje u cijelom Regionu, kao i na razmjenu iskustava i dobre prakse u podregionalnoj zajednici. ESAP će takođe pružati podršku pripremi i realizaciji 'Programa za ekonomske reforme' te 'Programa zapošljavanja i socijalne reforme' kojeg će voditi odgovarajuća ministarstva rada, pod vodstvom Generalnog direktorata za zapošljavanje EK, kao obaveznog dijela proces proširenja EU.

Razmijenjena su mišljenja vezano za prioritete u politikama zapošljavanja i tržišta rada u Zapadnom Balkanu. Predstavljene su i inicijative koje međunarodne organizacije realizuju u Regionu, a koje će u sinergiji sa projektom ESAP doprinijeti sveobuhvatnim naporima na rješavanju pitanja iz oblasti zapošljavanja i socijalne politike. Projekat će finansirati Generalni direktorat za zapošljavanje, socijalna pitanja i inkluziju sa tri miliona eura, a centrala za implementaciju projekta je u Sarajevu.

Savjet za regionalnu saradnju je, u okviru ovog projekta 26. i 27. novembra u Beogradu održao regionalni sastanak javnih službi za zapošljavanje Zapadnog Balkana. Cilj događaja je bio da se razgovara o postojećoj praksi u upravljanju rezultatima i o mjeranjima koje vrše JSZ te da se postigne dogovor o predloženoj metodologiji za benchmarking (učenje prema standardima) između JSZ. Predstavnice Zavoda su tom prilikom prezentovale glavne uloge i odgovornosti ZZZCG, rezultate nedavnih aktivnosti, uključujući i dobru praksu, kako se mjeri uspješnost i prate aktivnosti te s kojim izazovima se susreće Zavod u svom radu. Savjet za regionalnu saradnju je predstavio najvažnije tekuće aktivnosti projekta ESAP (priprema za pokretanje virtualne platforme ESAPa, planirano istraživanje o zaposlenima i mjerama socijalne politike, i raspoloživu tehničku pomoć koju korisnici mogu da koriste u razvoju svojih nacionalnih politika i u naporima na njihovoj realizaciji. Istaknuta je neophodnost stvaranja systemske i integrisane veze između aktivnosti benchmarking/vrednovanja i benchmarking/uzajamnog učenja prema standardima radi povećanja učinaka javnih službi za zapošljavanje.

Početkom decembra je u Zavodu održan konsultativni sastanak sa predstavnicima Savjeta za regionalnu saradnju iz Sarajeva. Cilj sastanka je bio da se prezentuju rezultati iz nacrta izvještaja "Upravljanje učinkom u javnim službama za zapošljavanje država zapadnog Balkana", koji je za potrebe Savjeta uradio ICON Institute iz Njemačke i detaljnije razgovara o benchmarking inicijativi.

Predstavnica Zavoda je, kao član delegacije Ministarstva rada i socijalnog staranja, učestvovala u trećem krugu pregovora vezano za pripremu Sporazuma o socijalnoj zaštiti između Crne Gore i Rumunije, koji su održani u septembru u Bukureštu.

Na poziv Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, predstavnica Zavoda je krajem novembra učestvovala na drugom Forumu službi zapošljavanja na temu „Strategije i metodi za jačanje saradnje sa u poslodavcima“, kako bi prezentovala pozitivna iskustva u saradnji sa poslodavcima. Forum je organizovan uz podršku Projekta zapošljavanja mladih (YEP) i Vlade Švajcarske.

Predstavnice Zavoda su početkom decembra učestvovala na direktorskoj i stručnoj konferenciji Centra javnih službi za zapošljavanje država Jugoistočne Evrope/CPESEEC u Istanbulu. Članice ove organizacije su: Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Hrvatska, Mađarska, Makedonija, Rumunija, Slovenija, Srbija i Turska.

Shodno Smjericama o radu CPESSEC, predsjedavanje Centrom rotira na godišnjem nivou, tako da je Turska bila predsjedavajuća tokom 2016.godine.

Cilj konferencija je bio da se diskutuje o zajedničkim problemima tržišta rada koja su obilježena zajedničkim geografskim, kulturnim, ekonomskim i političkim faktorima, kao i o rješenjima za usluge koje javne službe za zapošljavanje mogu da pruže da bi se rješavali ovi problemi. Na ovaj način se pružaju mogućnosti za razmjenu iskustava vezano za rad, tržišta rada i usluge javnih službi za zapošljavanje, evaluaciju dobre prakse, da se razgovara o mogućoj saradnji itd. Tema direktorske konferencije je bila: »Razvoj organizacionih struktura javnih službi za zapošljavanje«, a stručne konferencije »Pružanje prilagođenih usluga za ciljne grupe«. Predstavници javnih službi za zapošljavanje iz svih država članica su održale prezentaciju na dogovorene teme.

Na konferenciji su, pored predstavnika javnih službi za zapošljavanje, učestvovali predstavnici ministarstava nadležnih za zapošljavanje i socijalnu politiku država članica, Međunarodne organizacije rada, UNHCR-a, UNDP-a, WAPES-a, univerziteta. Donijeti su zaključci i smjernice za dalji rad, a sve u cilju poboljšanja kvaliteta, obuhvatnosti i vrste usluga koje pružaju javne službe za zapošljavanje.

U komunikaciji sa kolegama iz Javne službe za zapošljavanje Turske/ İŞKUR, Zavod je učestvovao u pripremi Statističkog biltena br.6, koji će biti objavljen na website CPESSEC.

Kao član Svjetske asocijacije javnih službi za zapošljavanje/WAPES, Zavod je učestvovao na elektronskoj Skupštini ove Asocijacije, održanoj u junu, na kojoj je usvojeno niz dokumenata.

U cilju sticanja novih znanja i razmjene iskustava, zaposleni iz Zavoda su učestvovali u studijskim posjetama i na tematskim seminarima koje su organizovale međunarodne organizacije koje se bave problematikom tržišta rada i vezanim djelatnostima, kao i partnerske javne službe za zapošljavanja:

- učešće u studijskoj posjeti Koruškom univerzitetu primijenjenih studija u Vilahu/Austrija, u okviru Tempus projekta »Razvoj pristupa ishoda učenja – put ka boljoj uporedivosti i zapošljivosti« (Devcore), kojeg realizuje Univerzitet Crne Gore, u saradnji sa ZZZCG, PKCG i Ministarstvom prosvjete;
- učešće na međunarodnoj stručnoj konferenciji pod nazivom »Obrazovanje odraslih i tržište rada«, koju je organizovala Ustanova za obrazovanje odraslih »Dante« iz Rijeke u saradnji sa CEI/Central European Initiative;
- učešće na događaju Evropske fondacije za obuku na temu 'Podrška prelasku mladih na posao. Uloga službi za zapošljavanje' koji predstavlja dio aktivnosti ETFa na podršci državama Jugoistočne Evrope (region proširenja), kako bi se definisali i konsolidovali mehanizmi za identifikaciju zahtjeva za vještinama i boljom refleksijom potreba za vještinama u politikama obrazovanja, obuke i zapošljavanja. Cilj događaja je bio razmjena iskustava o tome na koji način pružaoci usluga zapošljavanja mogu kvalitetnije da rješavaju nezaposlenost mladih, promovišu razvoj vještina i podstiču prelazak na rad;
- učešće u studijskoj posjeti u Berlinu u okviru Zajedničkog programa UN za mlade, kojeg razvijaju i vode organizacije UN (UNDP, UNICEF, UNCHR, MOR, IOM i SZO);
- na međunarodnoj radionici »Monitoring i izvještavanje«, koja je održana u okviru projekta »Integracija Roma 2020«, u Beču.
- učešće na radnom sastanku sa predstavnicima Pomorskog trening centra »Horizont« iz Dubrovnika i Centra za informiranje i savjetovanje o karijeri, koji je održan u Dubrovniku;
- učešće na događaju pod nazivom »Razvoj vještina za turizam: uključivanje privatnog sektora za bolji kvalitet«, kojeg je organizovalo Ministarstvo za socijalna pitanja i mlade Albanije, održan u Lešu.

Tokom izvještajnog perioda je organizovano 12 redovnih i 6 elektronske sjednice Upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

2.23. Instrumenti za predpristupnu podršku (IPA)

2.23.1 Odsjek za izradu projekata EU

Operativni program Razvoj ljudskih resursa (2012-2013), Mjera 1.1., grant šema

Budući da je u novembru 2015. godine CFCU (Ministarstvo finansija – Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava pomoći EU) raspisao Poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih resursa (2012-2013), Mjera 1.1., Sektor za izradu projekata EU i FMC dogovorio je saradnju i partnerstvo na izradi projektnog predloga sa Institutom za računovođe i revizore Crne Gore (IRRCG). Projektni predlog „Računovodstvo za bolju budućnost“ obuhvata osposobljavanje lica sa evidencije nezaposlenih za zanimanje računovođe u skladu sa javno važećim programom obrazovanja i osposobljavanja, dok se među očekivanim rezultatima projekta nalazi zapošljavanje jednog dijela polaznika (25%, u skladu sa zahtjevima Operativnog programa RLJR 2012-2013).

Predlog projekta predat je u zahtijevanom roku koji je bio 01.02.2016., projekat je pozitivno evaluiran od strane Ugovaračke institucije, i Ugovor o grantu između Ugovaračke institucije (CFCU) i Koordinatora projekta (Zavoda za zapošljavanje Crne Gore) potpisan je 02.11.2016.

Sprovođenje projekta je počelo, i početne aktivnosti obuhvataju:

- koordinaciju između projektnih partnera, s jedne strane, i Ugovaračkog tijela (CFCU), Operativne strukture (MRSS) i projektnog tima projekta „Aktivne mjere tržišta rada za zapošljivost“ (help desk za podršku svim korisnicima grantova u okviru grant šeme „Mladi, žene i dugotrajno nezaposleni na tržištu rada“);
- koordinaciju područnih jedinica i biroa rada u oblasti informisanja, motivisanja i odabira kandidata koji će pohađati obuku;
- sprovođenje tendera za: nabavku računarske opreme za potrebe projekta, obezbjeđenje usluge štampanja i produkcije promotivnog materijala, obezbjeđenje osvježenja za učesnike obuke kao i projektni tim, i nabavku kancelarijskog materijala;
- komunikaciju sa poslodavcima radi dobijanja povratne informacije u vezi sa sadržajem obuke i potencijalom za zapošljavanje osposobljenih kandidata po opštinama;
- promociju projekta i, specifično, obuke za zanimanje Računovođa, putem medija i brošura, kojom se obavještavaju nezaposleni sa evidencije Zavoda i šira javnost o projektu i obuci, koja će započeti u februaru 2016. godine;
- ostale administrativne poslove u vezi sa sprovođenjem projekta.

U okviru istog poziva Zavod je partner Uniji poslodavaca na projektu „Mladi su budućnost Crne Gore“, Projekat obuhvata obuku za 100 nezaposlenih lica:

- 60 polaznika, 1 mjesec praktičnih obuka iz oblasti odnosa sa javnošću, marketinga i prodaje (ukupno 96 sati);
- 40 polaznika, 1 mjesec praktične obuke iz oblasti preduzetničkih vještina i otpočinjanja sopstvenog biznisa (ukupno 96 sati).

Nakon završene obuke, 15 kandidata (od odabranih 60) će imati mogućnost dodatnog usavršavanja svojih vještina kod poslodavca u trajanju od minimum tri mjeseca a 10 najboljih biznis ideja, koje otpočnu svoj biznis će biti podržano sa ne finansijskim grantovima u iznosu od 1,000 Eur.

Nakon uspješno završene obuke, polaznici će biti osposobljeni za:

- samostalan rad u marketinškim agencija, samostalan rad u domenu internet marketinga, samostalan rad u prodajnim objektima i trgovinskim lancima;
- samostalno otvaranje preduzeća, samostalno pripremanje biznis plana.

Projekat „Tranzicija iz obrazovanja u svijet rada za studente sa invaliditetom u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori“ (Trans2Work), Erasmus+

Implementacija ovog trogodišnjeg projekta započela je 15. oktobra 2015. godine i u njemu Zavod učestvuje kao jedan od članova konzorcijuma. Konzorcijum se sastoji od 22 člana, a u njegovom sastavu su državni i privatni univerziteti, nevladine organizacije osoba sa invaliditetom, javne i privatne službe za zapošljavanje, i biznis asocijacije. U Crnoj Gori su, pored Zavoda za zapošljavanje, partneri još i Univerzitet Crne Gore – Fakultet za pomorstvo Kotor, Univerzitet Donja Gorica i Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore. Koordinator projekta je Univerzitet Makedonija u Solunu, Grčka. Projekat se finansira kroz ERASMUS+ program Evropske Unije.

U okviru planiranih aktivnosti, Zavod je u periodu januar-decembar 2016. učestvovao u sljedećem:

- Identifikacija i analiza potreba poslodavaca. Projektni tim je zajedno sa partnerima u konzorcijumu učestvovao u razvoju Upitnika za poslodavce, a potom sproveo online anketiranje, u okviru kojeg je na više od 100 adresa poslodavaca koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom i poslodavaca koji ne zapošljavaju osobe sa invaliditetom, poslao Upitnik za poslodavce. Takođe je učestvovao u obradi rezultata ankete, izradi analize potreba, izradi zaključaka i davanju smjernica za dalji rad na projektu.
- Članovi projektnog tima učestvovali su 29-31. marta 2016. na Sastanku partnera iz Konzorcijuma radi razvoja projektnih aktivnosti, koji je održan u organizaciji koordinatora, Univerziteta Makedonija, u Solunu (Grčka).
- Članovi projektnog tima učestvovali su u periodu 13-15. marta 2016. na Prvom sastanku za upravljanje, koji je održan u organizaciji Univerziteta Sarajevo, u Sarajevu (Bosna i Hercegovina).
- Projektni tim učestvuje u pripremnim aktivnostima za razvoj internet oruđa koje će poslužiti za povezivanje između poslodavaca i studenata sa invaliditetom, gdje posebnu ulogu ima u razvoju smjernica za poslodavce u vezi sa zapošljavanjem osoba sa invaliditetom.
- Projektni tim je preduzeo aktivnosti na obezbjeđenju diseminacije rezultata projekta, u okviru čega je održana promocija projekta u okviru Sajma

- zapošljavanja 06.07.2016. u Delti, gdje su široj javnosti prezentirani sadržaj i ciljevi projekta, uz adekvatan promotivni materijal (baner) i distribuciju brošura sa informacijama o projektu.
- Članovi projektnog tima učestvovali su u periodu 19-21. decembra 2016. na Sastanku partnera i treningu partnera, koji je održan u organizaciji Varšavskog univerziteta, u Varšavi (Poljska). Ovo je prva u nizu obuka koje se planiraju za zaposlene u institucijama partnerima konzorcijuma na Trans2Work projektu, a tiču se zajedničkog doprinosa kreiranju internet platforme i oruđa za saradnju među poslodavcima i studentima sa invaliditetom – tražiocima posla.

Operativni program Razvoj ljudskih resursa (2012-2013), Mjera 1.1., ugovor o uslugama, projekat „Aktivne mjere tržišta rada za zapošljivost“

Zavod je, zajedno sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, korisnik projekta „Aktivne mjere tržišta rada za zapošljivost“ koji se finansira iz sredstava EU (Operativni program Razvoj ljudskih resursa (2012-2013), Mjera 1.1., ugovor o uslugama). Opšti cilj ovog projekta je povećati djelotvornost aktivnih mjera politike zapošljavanja, a aktivnosti se sprovode kroz tri komponente: 1. Aktivnosti osposobljavanja (u okviru koje će zaposleni Zavoda biti osposobljeni za izradu, ocjenjivanje, upravljanje, praćenje i evaluaciju APTR i AMTR na nacionalnom i lokalnom nivou), 2. Aktivnosti analize i predviđanja (u kojoj će se obaviti analiza postojećeg tržišta rada u Crnoj Gori i potreba poslodavaca za kvalifikovanim radnom snagom), i 3. Aktivnosti za podršku izradi projektnih predloga i sprovođenju grant šeme (u kojoj će se pružiti podrška putem help desk-a korisnicima granta u okviru Mjere 1.1.).

Koordinator ovog projekta u ime Zavoda je Pomoćnik direktora za izradu projekata EU i finansijsko upravljanje i kontrolu, koji je istovremeno član Upravnog odbora Projekta. Predstavnici Sektora za izradu projekata EU su članovi Radne grupe za Komponentu I i II.

U okviru Komponente I, zaposleni Sektora učestvovali su u studijskoj posjeti relevantnim situacijama u Sloveniji i Hrvatskoj, zajedno sa kolegama iz Zavoda i MRSS. Studijska posjeta je održana u periodu 25-29. april 2016. a učesnici su posjetili službe za zapošljavanje, relevantna ministarstva, zavode i institucije u Sloveniji i Hrvatskoj, gdje su razmijenili iskustva i znanja sa kolegama u oblasti aktivne politike i mjera tržišta rada.

U okviru niza obuka koje su planirane u Okviru plana obuke na projektu, zaposleni Sektora učestvovali su na sljedećim obukama:

- Modul M4 – obuka trenera u oblasti Psihosocijalne rehabilitacije, koja je održana za zaposlene Centralne službe i savjetodavce iz PJ Podgorica, Berane, Herceg Novi, Bar, Bijelo Polje, Nikšić, Pljevlja u periodu 07-25.11.2016. u Beranama;
- Modul M4 – obuka menadžera u oblasti Psihosocijalne rehabilitacije, koja je održana za menadžere iz Centralne službe u periodu 05-09.12.2016. u Podgorici;
- Modul M10 – Socijalno preduzetništvo u lokalnoj zajednici, koja je za zaposlene iz Centralne službe i PJ Podgorica održana 15.11.2016. u Podgorici.

Prekogranični IPA projekat MNE-KOS “Zajednička akcija za održivo zapošljavanje”

Projekat iz Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo “Zajednička akcija za održivo zapošljavanje” započeo je u februaru 2015. godine i trajeće do avgusta 2017. godine. Sprovode ga Zavod za zapošljavanje Crne Gore i Agencija za promociju zapošljavanja Kosova, sa partnerima NVO “Natura” (Kolašin) i NVO “Jeta” (Peć).

Kroz ovaj projekat će se između službi za zapošljavanje ojačati saradnja, razmjeniti iskustva i unaprijediti efikasnost i kvalitet usluga zapošljavanja radi boljeg zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa u prekograničnoj regiji.

Projektne aktivnosti obuhvataju: studijske posjete na Kosovu i u Crnoj Gori, konferenciju za prezentaciju i razmjenu iskustava, izradu preporuka, radionice za poboljšanje usluga poslodavcima i nezaposlenima, izradu pregleda saradnje sa lokalnim akterima, razvoj preporuka za unapređenje usluga, analizu potreba poslodavaca u prekograničnoj oblasti, izradu komparativne analize sa preporukama za budućnost, dva prekogranična sajma zapošljavanja (jedan u Crnoj Gori i jedan na Kosovu).

U praktičnom dijelu, aktivnosti obuhvataju: pilotiranje obuke za prikupljanje, proizvodnju, obradu i tržišni plasman ljekovitog bilja i šumskih plodova za 60 nezaposlenih, stvaranje uslova, osnaživanje i samozapošljavanje 20 osposobljenih (10 u Crnoj Gori i 10 na Kosovu), kao i dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje u oblasti prikupljanja, uzgoja i obrade ljekovitog bilja i šumskih plodova kandidatima na Kosovu.

Početna aktivnost se odnosila na anketno istraživanje potreba poljoprivrednih poslodavaca za proširivanjem djelatnosti i zapošljavanjem dodatne radne snage. Takođe, došlo se do podataka o potrebama uzgajanja određenih poljoprivrednih kultura za kojima postoji kontinuirana tražnja. Na osnovu ovog istraživanja napravljen je Program obuke za nezaposlene koji su zainteresovani za obavljanje ove vrste poslova.

Implementacijom ovog projekta obuku je do sada prošlo 60 nezaposlenih – 30 u Crnoj Gori i 30 na Kosovu. Oni su kroz teorijski i praktičan rad na zemljištu naučili kako se pravilno prikupljaju, uzgajaju, skladište i na tržištu plasiraju ljekovito bilje i šumski plodovi. Posebna pažnja posvetila se određenim vrstama ljekovitog bilja koje su u svom staništu najugroženije, a tražnja za njima prilično visoka, da bi se te biljne vrste zaštitile i očuvale. Dio ove priče su ne samo partneri na projektu i nezaposleni kandidati za obuku, već i uprave prekograničnih opština, poslodavci i stanovništvo cijele ove oblasti.

U decembru mjesecu je organizovana i radionica za 15 zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje Kosova. Zaposleni sa Kosova su imali priliku da se susretnu sa zaposlenima u Područnim jedinicama Berane i Bijelo Polje, kao i zaposlenima u pripadajućim Biroima rada ovim jedinicama, razmijene iskustva i mišljenja. Očekuje se organizovanje radionice na Kosovu, a nakon toga i izrada zajedničkog dokumenta koji će se odnositi na zaključke i preporuke za ujednačavanjem metodologije rada u oba Zavoda.

Operativni program Razvoj ljudskih resursa (2012-2013), Mjera 3.1., grant šema

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je u maju mjesecu ove godine dobio informaciju da su odobreni koncepti projekata "Korak do zapošljavanja" koji se odnosi na RE populaciju i "Pleteni put ka samostalnosti osoba sa invaliditetom".

Aplikacioni formulari za ove projekte su predati 10.06.2016. i projekat „Korak do zapošljavanja“ (za RE populaciju) evaluiran je pozitivno, dok je drugi projekat – „Pleteni put ka samostalnosti OSI“ odbijen od strane evaluacione komisije.

U decembru 2016. godine obavljene su pripremne procedure između Koordinatora (Zavoda) i Ugovaračke institucije (CFCU) za potpisivanje Ugovora o grantu, koje će uslijediti početkom 2017. godine, dok se početak projekta planira za sredinu februara 2017.

Saradnja sa Federalnom agencijom za zapošljavanje Njemačke u oblasti podsticanja legalnih migracija radne snage i projekat „Partnerstvo za stručno osposobljavanje“

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je potpisao Sporazum o saradnji sa Federalnom agencijom za zapošljavanje Njemačke u oblasti posredovanja između tržišta rada Njemačke i tržišta rada Crne Gore. Na osnovu Sporazuma, inicirana je saradnja u vezi sa projektom „Partnerstvo za stručno osposobljavanje“, koja se odnosi na posredovanje ovih dviju institucija u oblasti osposobljavanja za zapošljavanje državljana Crne Gore na tržištu rada Njemačke u skladu sa tzv. Bijelom listom zanimanja, odnosno spiskom deficitarnih zanimanja na njemačkom tržištu rada.

Uvodne aktivnosti obuhvatile su niz sastanaka u Njemačkoj i Crnoj Gori, niz video konferencija predstavnika dviju institucija, kao i Sajam zapošljavanja koji je organizovan u Podgorici 06.07.2016. godine i na kojem su predstavnici oba Zavoda kao i predstavnici Ambasade Republike Njemačke u Crnoj Gori, obavještavali zainteresovane građane o uslovima života i rada u Njemačkoj.

Zaposleni Sektora učestvovali su u posjeti predstavnika Zavoda za zapošljavanje Crne Gore Centralnoj instituciji za posredovanje za strance i zanimanja (ZAV) u Bonu u periodu 04.12.– 09.12.2016. Svrha sastanaka bilo je upoznavanje predstavnika ZZCG sa mogućnostima i pravcima razvoja projekta „Partnerstvo za stručno osposobljavanje“. Predstavnici Zavoda su na planiranju ovog projekta radili sa predstavnicima: Centralne institucije za posredovanje za strance i zanimanja (ZAV), Ministarstva rada i socijalnih pitanja Njemačke, Njemačke kancelarije za međunarodnu saradnju u stručnom obrazovanju i osposobljavanju, poslodavaca koji su dio srodnog projekta (MobiPro), i Španske akademije za stručno osposobljavanje.

Predstavnici Zavoda su aktivno učestvovali u planiranju narednih koraka na projektu, predstavivši detaljne statističke podatke sa evidencije nezaposlenih Zavoda, upoređene sa spiskom deficitarnih zanimanja koja se traže u Njemačkoj. Budući da će se pripremne aktivnosti projekta u višemjesečnom trajanju odvijati u Crnoj Gori, a obuhvataju promociju, obavještavanje, predselekciju kandidata, selekciju kandidata, obezbjeđenje

sticanja jezičkih vještina kandidatima, kao i niz uvodnih akcija podrške u vezi sa dokumentacijom koju kandidati moraju obezbijediti da bi legalno ušli na njemačko tržište rada, napravljen je okviran plan pripreme i izvođenja svih aktivnosti. Takođe, predstavnici Zavoda su dali predloge za pokretanje novih projekata.

2.23.2 Odsjek za finansijsko upravljanje i kontrolu

U Odsjeku za finansijsko upravljanje i kontrolu, u 2016. godini sprovedene su sljedeće aktivnosti:

1. Zakonom o državnim službenicima i namještenicima (Sl. list CG br. 39/11, 50/11 i 66/12) utvrđena je obaveza izrade Plana integriteta u svim institucijama Javne uprave. U predhodnom izvještajnom periodu sprovedene su aktivnosti u vezi imenovanja menadžera Plana integriteta i formiranja radne grupe za izradu Plana. Sprovedene su sve radnje koje su podrazumijevale prikupljanje potrebne dokumentacije, pripremu i izradu Upitnika za samoprocjenu rizika, evidenciju i analizu popunjenih upitnika. U prvoj polovini 2016. godine zaposleni u Odsjeku su izradili tabelu Plana integriteta koja je podrazumijevala registar rizika, procjenu i mjerenje rizika i reagovanje na rizike. Konačna verzija Plana integriteta je prezentovana menadžmentu ZZZ CG i donesena je odluka o njegovom usvajanju u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima. Plan integriteta je u zakonskom roku dostavljen Agenciji za antikorupciju tj 15.4.2016. godine.
2. U izvještajnom periodu su preduzete početne radnje za izradu procedura u Područnim jedinicama ZZZ CG.
3. Što se tiče aktivnosti iz oblasti privatizacije, koje su takođe u djelokrugu Odsjeka, obavlja se redovna komunikacija sa preduzećima u kojima je Zavod jedan od akcionara a to su: AD «Ulcinjaska rivijera» Ulcinj, AD »Marina« Bar, AD »Barska plovidba« Bar, 13 jul »Plantaže« AD Podgorica, AD «Montepranzo Bokaproduct» Tivat, AD »Luka Kotor« Kotor, AD »Budvanska rivijera« Budva, AD »Mašinopromet-rezervni djelovi« Podgorica. Održane su Skupštine akcionara i izabrani predstavnici u odborima direktora u onim društvima gdje je Zavod imao to pravo u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. Raskinut je Ugovor o kupoprodaji akcija AD »Simo Milošević« Igalo. Jedan dio aktivnosti odnosi se na arbitražni postupak pred međunarodnim arbitražnim sudom koji je pokrenuo kupac akcija u AD »Marina« Bar protiv Vlade CG, IRF, Fonda PIO i ZZZCG zbog jednostranog raskida Ugovora o kupoprodaji akcija od strane Vlade CG, Fondova i Zavoda. U toku su pregovori na potpisivanju Anexa br.2 Ugovora o kupoprodaji akcija u AD«Jadran» Perast.
4. U procesu implementacije i poboljšanja FMC-a u Crnoj Gori, predstavnici Zavoda su u više navrata prisustvovali i održali prezentacije ostalim institucijama Crne Gore na polju unaprjeđenja FMC. Naime, predstavljen je i detaljno objašnjen proces usvajanja, unaprjeđenja i kreiranja knjige procedura ostalim predstavnicima raznih državnih institucija u Crnoj Gori. Sastanci su održani u CHU (Centralna jedinica za harmonizaciju) i Ministarstvu Finansija Crne Gore.

Takođe, radi unaprjeđenja i uspostavljanja FMC-a zaposleni su intenzivno prisustvovali obukama za izradu registra rizika, poboljšanju u izvještavanju za FMC, kao i ostalim programima neophodnim za kreiranje adekvatnog, stabilnog i efikasnog okruženja za implementaciju FMC-a.

2.24 Plan, analiza i statistika

2.24.1 Plan i analiza

Odsjek za plan i analizu, uz aktivno učešće odsjeka za statistiku, realizuje aktivnosti i poslove koji se odnose na:

- mogućnosti i razvoj zapošljavanja;
- analizu stanja i trendova na tržištu rada;
- analize realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja;
- praćenje i analize uticaja makro ekonomskih i demografskih kretanja na tržište rada;
- izradu statističkih analiza i izvještaja po zakonom utvrđenoj metodologiji;
- pripremu informacija za potrebe nadležnih organa iz djelokruga rada Zavoda;
- pripremu informacija za potrebe nadležnih organa iz djelokruga rada Sektora;
- pripremu informacija za potrebe sredstava javnog informisanja i dr.

U prvom kvartalu 2016. godine pripremljen je Program rada Zavoda za 2016. godinu, a u drugom kvartalu Dopuna program rada Zavoda za zapošljavanje za 2016. godinu. Programom rada utvrđene su mjere i aktivnosti iz Nacionalnog akcionog plana zapošljavanja koje sprovodi Zavod. Međutim, treba imati u vidu da Zavod realizuje niz drugih redovnih aktivnosti vezanih za vođenje evidencija i tehnologiju rada sa nezaposlenim, posredovanje u zapošljavanju, ostvarivanje prava iz osiguranja od nezaposlenosti, zapošljavanje i rad stranaca, redovno analiziranje i izvještavanje o kretanjima na tržištu rada, itd.

U 2016. godini Zavod za zapošljavanje je izradio Analizu ponude, tražnje i zapošljavanja na tržištu rada u Crnoj Gori u 2015. godini. Ova Analiza urađena je na osnovu zahtjeva Ministarstva prosvjete, kao jedne od analitičko-faktografskih osnova za predstojeće dimenzioniranje upisnih kvota za školsku/ studijsku 2016–2017. godinu.

Tokom septembra i oktobra pripremljen je analitički materijal, kao osnove utvrđivanja kvota za rad i zapošljavanje stranaca u 2017. godini.

Anketa poslodavaca

Istraživanje Anketa poslodavaca se svrstava u kategoriju sveobuhvatnih anketa. Ove vrste anketa baziraju se na relativno velikom uzorku, sprovode se na državnom nivou i pokrivaju sve sektore. Ovim istraživanjem se dobijaju podaci koji su reprezentativni na nacionalnom i na regionalnom nivou.

Anketa poslodavaca predstavlja redovnu godišnja aktivnost Zavoda za zapošljavanje i njenom realizacijom se dobijaju podaci o potrebama i očekivanjima crnogorskih

poslodavaca kao i o njihovim problemima u obezbjeđivanju potrebnih kadrova, njihov odnos prema određenim ciljnim grupama, mjerama aktivne politike zapošljavanja, kvalitetu saradnje sa Zavodom i njom se na najbolji način odslikava stanje na tržištu rada Crne Gore.

Anketa je obavljena putem intervjua u neposrednom kontaktu sa poslodavcima u svim opštinama u Crnoj Gori, uz angažovanje 50 anketara. Za ovu namjenu angažovana su lica zaposlena u Zavodu. Sa realizacijom Ankete poslodavaca 2015/2016 se počelo krajem 2015. godine. Pripremljen je Upitnik, definisan uzorak i od početka decembra 2015. godine se vršilo anketiranje poslodavaca u skladu s utvrđenim uzorkom. Anketirano je 769 poslodavaca na teritoriji Crne Gore, koji su u vrijeme sprovođenja anketiranja zapošljavali 26.579 lica ili 15,5% registrovanog broja zaposlenih. Obuhvaćene su sve opštine u Crnoj Gori, sve privredne grane i preduzeća svih veličina i "starosti".

Sastavni dio Ankete poslodavaca predstavljaju i rezultati anketiranja 385 nezaposlenih lica po pitanju sezonskog zapošljavanja. Nezaposlena lica su anketirana radi potpunijeg sagledavanja karakteristika sezonskog zapošljavanja jer je bilo potrebno sagledati sezonsko zapošljavanje i iz ugla nezaposlenih lica koja su bila ili nijesu bila angažovana na sezonskim poslovima.

2.24.2 Statistika

Odsjek za statistiku realizuje aktivnosti i poslove koji se odnose na:

- pripremu sadržaja statističkih izvještaja na osnovu evidencija;
- koncipiranje izvještaja (nedjeljni, mjesečni, kvartalni, polugodišnji, godišnji itd.) koji se odnose na tržište rada;
- pripremu metodologija i uputstava za uvođenje novih ili inoviranje postojećih izvještaja;
- usaglašavanje statističkih izvještaja na osnovu kojih se utvrđuju pojedini indikatori na tržištu rada, sa izvještajima Eurostata, MOR-a;
- ostvarivanje saradnje sa institucijama koje se bave statističkim izvještavanjem, kao i sa institucijama koje uređuju oblast statistike;
- praćenje propisa koji se odnose na oblast statistike tržišta rada;
- pripremaju se izvještaji za potrebe Odsjeka za plan i analizu u cilju pripreme informacija za potrebe nadležnih organa iz djelokruga rada Zavoda, iz djelokruga rada sektora i za sredstva javnog informisanja.

Takođe, Odsjek za statistiku priprema podatke za izradu statističkog biltena Centara javnih službi za zapošljavanje Jugoistočne Evrope.

PRILOG

Nezaposleni – po opštinama i polu –

(Tab. 16.)

<i>Rb</i>	Opština <i>1</i>	31.12.2016. godine	
		Σ <i>4</i>	Žene <i>5</i>
1	Andrijevisa	740	319
2	Berane	5891	2830
3	Budva	1231	759
4	Bijelo Polje	4514	1938
5	Bar	2828	1669
6	Cetinje	1440	738
7	Danilovgrad	1443	763
8	Herceg Novi	1793	924
9	Kolašin	809	320
10	Kotor	764	429
11	Mojkovac	821	349
12	Nikšić	5438	3168
13	Podgorica	11934	6622
14	Plav	1171	551
15	Pljevlja	2922	1523
16	Plužine	216	87
17	Rožaje	2607	1346
18	Šavnik	155	69
19	Tivat	746	391
20	Ulcinj	1789	949
21	Žabljak	235	98
22	UKUPNO	49487	25842

Nezaposleni po biroima rada i stepenima stručne spreme (Tab. 17.)

Rb	PJ/ biro rada	Σ	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII1	Ž	VII2	Ž	VIII	Ž
1	Podgorica	11934	6622	2526	1375	304	174	1666	712	3724	2139	80	16	179	109	2	0	3341	2030	108	65	4	2
2	Cetinje	1440	738	375	153	51	28	218	83	439	241	5	2	15	6	0	0	322	217	15	8	0	0
3	Danilovgrad	1443	763	342	170	29	23	336	137	522	302	6	0	8	4	0	0	194	124	6	3	0	0
4	Kolašin	809	320	182	51	17	10	186	55	276	134	6	0	15	4	0	0	126	66	1	0	0	0
5	Ukupno (1+2+3+4)	15626	8443	3425	1749	401	235	2406	987	4961	2816	97	18	217	123	2	0	3983	2437	130	76	4	2
6	Berane	5891	2830	2183	1115	129	59	1195	444	1779	905	3	0	72	26	0	0	519	274	11	7	0	0
7	Andrijevisa	740	319	223	110	13	2	152	50	269	118	0	0	9	4	0	0	73	35	1	0	0	0
8	Plav	1171	551	442	249	11	2	176	47	317	155	9	3	14	6	0	0	194	87	8	2	0	0
9	Rožaje	2607	1346	1202	714	28	4	485	157	411	232	5	3	33	14	1	0	426	212	16	10	0	0
10	Ukupno (6+7+8+9)	10409	5046	4050	2188	181	67	2008	698	2776	1410	17	6	128	50	1	0	1212	608	36	19	0	0
11	Herceg Novi	1793	924	157	59	153	75	439	157	477	275	16	1	73	40	0	0	455	307	22	10	1	0
12	Kotor	764	429	53	23	27	14	148	61	202	111	4	0	42	22	0	0	280	191	8	7	0	0
13	Tivat	746	391	91	42	27	16	152	53	193	109	26	0	26	16	2	1	221	152	8	2	0	0
14	Ukupno(11+12+13)	3303	1744	301	124	207	105	739	271	872	495	46	1	141	78	2	1	956	650	38	19	1	0
15	Nikšić	5438	3168	847	498	131	67	1078	505	1754	1054	19	3	88	62	1	1	1469	947	49	30	2	1
16	Šavnik	155	69	13	8	3	1	41	10	59	29	1	0	3	3	0	0	34	17	1	1	0	0
17	Plužine	216	87	28	9	0	0	65	24	76	33	2	0	5	3	0	0	40	18	0	0	0	0
18	Ukupno(15+16+17)	5809	3324	888	515	134	68	1184	539	1889	1116	22	3	96	68	1	1	1543	982	50	31	2	1
19	Pljevlja	2922	1523	680	353	93	45	662	271	913	556	15	1	42	17	5	2	495	268	17	10	0	0
20	Žabljak	235	98	30	9	4	2	43	11	91	43	4	0	3	2	0	0	59	31	1	0	0	0
21	Ukupno (19+20)	3157	1621	710	362	97	47	705	282	1004	599	19	1	45	19	5	2	554	299	18	10	0	0
22	Bijelo Polje	4514	1938	1096	472	150	63	1093	374	1284	607	30	1	77	24	0	0	769	388	15	9	0	0
23	Mojkovac	821	349	134	50	21	11	288	95	200	92	0	0	17	5	0	0	159	95	2	1	0	0
24	Ukupno (22+23)	5335	2287	1230	522	171	74	1381	469	1484	699	30	1	94	29	0	0	928	483	17	10	0	0
25	Bar	2828	1669	726	431	94	55	504	234	735	459	15	1	76	48	0	0	661	434	17	7	0	0
26	Budva	1231	759	180	102	33	21	204	117	442	287	7	2	37	20	0	0	312	203	14	7	2	0
27	Ulcinj	1789	949	565	314	57	22	318	139	386	245	10	1	29	13	0	0	396	199	25	15	3	1
28	Ukupno(25+26+27)	5848	3377	1471	847	184	98	1026	490	1563	991	32	4	142	81	0	0	1369	836	56	29	5	1
29	UKUPNO=	49487	25842	12075	6307	1375	694	9449	3736	14549	8126	263	34	863	448	11	4	10545	6295	345	194	12	4

Nezaposleni

- po opštinama, stepenima stručne sprema i polu –

(Tab.19.)

Opština	Σ	Ž	I	I ž	II	II ž	III	II iž	IV	IV ž	V	Vž	VI-1	VI-1 ž	VI-2	VI-2 ž	VII-1	VII-1 ž	VII-2	VII-2 ž	VIII	VIII ž
Andrijevića	740	319	223	110	13	2	152	50	269	118	0	0	9	4	0	0	73	35	1	0	0	0
Berane	5891	2830	2183	1115	129	59	1195	444	1779	905	3	0	72	26	0	0	519	274	11	7	0	0
Budva	1231	759	180	102	33	21	204	117	442	287	7	2	37	20	0	0	312	203	14	7	2	0
Bijelo Polje	4514	1938	1096	472	150	63	1093	374	1284	607	30	1	77	24	0	0	769	388	15	9	0	0
Bar	2828	1669	726	431	94	55	504	234	735	459	15	1	76	48	0	0	661	434	17	7	0	0
Cetinje	1440	738	375	153	51	28	218	83	439	241	5	2	15	6	0	0	322	217	15	8	0	0
Danilovgrad	1443	763	342	170	29	23	336	137	522	302	6	0	8	4	0	0	194	124	6	3	0	0
H. Novi	1793	924	157	59	153	75	439	157	477	275	16	1	73	40	0	0	455	307	22	10	1	0
Kolašin	809	320	182	51	17	10	186	55	276	134	6	0	15	4	0	0	126	66	1	0	0	0
Kotor	764	429	53	23	27	14	148	61	202	111	4	0	42	22	0	0	280	191	8	7	0	0
Mojkovac	821	349	134	50	21	11	288	95	200	92	0	0	17	5	0	0	159	95	2	1	0	0
Nikšić	5438	3168	847	498	131	67	1078	505	1754	1054	19	3	88	62	1	1	1469	947	49	30	2	1
Podgorica	11934	6622	2526	1375	304	174	1666	712	3724	2139	80	16	179	109	2	0	3341	2030	108	65	4	2
Plav	1171	551	442	249	11	2	176	47	317	155	9	3	14	6	0	0	194	87	8	2	0	0
Pljevlja	2922	1523	680	353	93	45	662	271	913	556	15	1	42	17	5	2	495	268	17	10	0	0
Plužine	216	87	28	9	0	0	65	24	76	33	2	0	5	3	0	0	40	18	0	0	0	0
Rožaje	2607	1346	1202	714	28	4	485	157	411	232	5	3	33	14	1	0	426	212	16	10	0	0
Šavnik	155	69	13	8	3	1	41	10	59	29	1	0	3	3	0	0	34	17	1	1	0	0
Tivat	746	391	91	42	27	16	152	53	193	109	26	0	26	16	2	1	221	152	8	2	0	0
Ulcinj	1789	949	565	314	57	22	318	139	386	245	10	1	29	13	0	0	396	199	25	15	3	1
Žabljak	235	98	30	9	4	2	43	11	91	43	4	0	3	2	0	0	59	31	1	0	0	0
UKUPNO	49487	25842	12075	6307	1375	694	9449	3736	14549	8126	263	34	863	448	11	4	10545	6295	345	194	12	4

Nezaposleni po opštinama, nivoima i podnivoima obrazovanja¹ i polu

(Tab.20)

Opština	Ukupno	Nivo	I										II		III		IV			
		Podnivo															IV-1		IV-2	
		žena	111	111ž	112	112ž	113	113ž	114	114ž	121	121ž	201	201ž	301	301ž	411	411ž	421	421ž
And	740	319	11	8	1	1	4	3	1	0	206	98	13	2	152	50	269	118	0	0
BA	5891	2830	355	204	15	9	71	48	36	20	1706	834	129	59	1195	444	1779	905	2	0
BD	1231	759	46	26	0	0	3	2	2	2	129	72	33	21	204	117	442	287	7	2
BP	4514	1938	187	92	11	4	34	21	52	21	812	334	150	63	1093	374	1284	607	25	1
BR	2828	1669	174	100	3	2	35	29	30	23	484	277	94	55	504	234	735	459	14	1
CT	1440	738	7	4	1	0	10	1	7	2	350	146	51	28	218	83	439	241	5	2
Dng	1443	763	54	28	1	1	4	4	3	3	280	134	29	23	336	137	522	302	6	0
HN	1793	924	11	8	5	3	5	2	4	1	132	45	153	75	439	157	477	275	15	1
Kol	809	320	5	0	1	0	2	0	3	0	171	51	17	10	186	55	276	134	6	0
KO	764	429	11	4	1	1	2	0	3	0	36	18	27	14	148	61	202	111	4	0
Mo	821	349	20	13	0	0	4	1	2	2	108	34	21	11	288	95	200	92	0	0
NK	5438	3168	147	91	10	5	25	18	16	7	649	377	131	67	1078	505	1754	1054	16	2
PG	11934	6622	608	362	38	16	73	52	71	39	1736	906	304	174	1666	712	3724	2139	69	10
Plv	1171	551	133	102	2	0	38	29	20	10	249	108	11	2	176	47	317	155	6	2
PV	2922	1523	101	63	2	1	33	19	13	10	531	260	93	45	662	271	913	556	15	1
Piž	216	87	12	7	0	0	0	0	0	0	16	2	0	0	65	24	76	33	2	0
Rož	2607	1346	167	131	5	2	105	96	40	26	885	459	28	4	485	157	411	232	4	3
Šav	155	69	2	2	0	0	0	0	0	0	11	6	3	1	41	10	59	29	1	0
Tiv	746	391	20	10	4	2	3	0	8	4	56	26	27	16	152	53	193	109	26	0
Ulc	1789	949	44	23	14	10	67	47	41	22	399	212	57	22	318	139	386	245	10	1
Žb	235	98	1	0	0	0	0	0	0	0	29	9	4	2	43	11	91	43	4	0
UKUPNO=	49487	25842	2116	1278	114	57	518	372	352	192	8975	4408	1375	694	9449	3736	14549	8126	237	26

¹ Nivoi i podnivoi obrazovanja u skladu sa Nacionalnim okvirom kvalifikacija:

111 Podnivo I1 - Bez školske sprema, 112 Podnivo I1 -Završeno 1-3 razreda, 113 Podnivo I1 -Završeno 4 razreda, 114 Podnivo I1 -Završeno 5-7 razreda, 121 Podnivo I2 - Završena osnovna škola, 201 Nivo II, 301 Nivo III, 411 Podnivo IV1 - stepen 40, 421 Podnivo IV1 - stepen 50, 501 Nivo V - stepen 61, 502 Nivo V - stepen 62, 503 Nivo V - stepen 50, 601 Nivo VI - Bachelori 3 godine (180 ECTS), 711 Podnivo VII1 - Bolonja (240 ECTS), 712 Podnivo VII1 - stepen 71, 713 Podnivo VII1 - Bolonja (240 i 180+60 ECTS), 721 Podnivo VII2 - stepen 72, 722 Podnivo VII2 - Bolonja (Master magisti), 801 Nivo VIII

Nivo	V						VI		VII										VIII	
Podnivo									VII-1						VII-2					
Opština	501	501ž	502	502ž	503	503ž	601	601ž	711	711ž	712	712ž	713	713ž	721	721ž	722	722ž	801	801ž
And	9	4	0	0	0	0	21	9	7	2	26	12	19	12	0	0	1	0	0	0
BA	72	26	0	0	1	0	203	107	52	36	192	88	72	43	7	5	4	2	0	0
BD	37	20	0	0	0	0	117	75	8	5	133	83	54	40	7	4	7	3	2	0
BP	77	24	0	0	5	0	299	150	67	51	231	93	172	94	7	4	8	5	0	0
BR	76	48	0	0	1	0	350	229	41	28	150	96	120	81	12	5	5	2	0	0
CT	15	6	0	0	0	0	166	109	15	14	54	31	87	63	4	2	11	6	0	0
Dng	8	4	0	0	0	0	86	55	20	19	39	19	49	31	3	1	3	2	0	0
HN	73	40	0	0	1	0	202	138	18	11	190	128	45	30	20	9	2	1	1	0
KO	15	4	0	0	0	0	56	30	3	2	42	18	25	16	0	0	1	0	0	0
Kol	42	22	0	0	0	0	110	70	21	16	103	69	46	36	4	4	4	3	0	0
Mo	17	5	0	0	0	0	66	41	9	6	36	20	48	28	0	0	2	1	0	0
NK	88	62	1	1	3	1	499	285	113	85	403	248	454	329	37	23	12	7	2	1
PG	179	109	2	0	11	6	1524	867	341	242	821	505	655	416	84	50	24	15	4	2
Plv	14	6	0	0	3	1	78	37	18	11	83	32	15	7	5	0	3	2	0	0
Piž	42	17	5	2	0	0	197	109	35	27	171	85	92	47	9	7	8	3	0	0
PV	5	3	0	0	0	0	20	9	4	2	6	4	10	3	0	0	0	0	0	0
Rož	33	14	1	0	1	0	108	38	25	12	250	138	43	24	10	7	6	3	0	0
Šav	3	3	0	0	0	0	16	5	2	1	6	2	10	9	1	1	0	0	0	0
Tiv	26	16	2	1	0	0	92	62	12	11	72	45	45	34	3	1	5	1	0	0
Ulc	29	13	0	0	0	0	228	106	41	26	73	34	54	33	8	3	17	12	3	1
Žb	3	2	0	0	0	0	25	15	5	2	13	8	16	6	0	0	1	0	0	0
UKUPNO=	863	448	11	4	26	8	4463	2546	857	609	3094	1758	2131	1382	221	126	124	68	12	4

Nezaposleni prema opštinama, polu i dužini traženja zaposlenja

(Tab. 21.)

Rb	Opština	Dužina traženja zaposlenja															
		Ukupno	ž	Do6m	ž	Preko 6do9m	ž	Preko 9do12m	ž	Preko 1do3g	ž	Preko 3do5g	ž	Preko 5do8g	ž	Preko8g	ž
1	Andrijevisa	740	319	249	124	85	58	31	10	167	63	90	29	55	17	63	18
2	Berane	5891	2830	3659	1765	487	302	220	116	999	472	213	77	102	49	211	49
3	Budva	1231	759	630	415	93	62	86	50	277	167	71	38	38	16	36	11
4	Bijelo Polje	4514	1938	1133	526	424	219	311	131	1382	611	442	170	363	113	459	168
5	Bar	2828	1669	1027	635	353	221	189	107	989	586	132	65	66	35	72	20
6	Cetinje	1440	738	392	221	110	73	124	72	379	210	106	61	82	34	247	67
7	Danilovgrad	1443	763	485	266	168	99	123	65	438	242	96	45	68	20	65	26
8	H. Novi	1793	924	820	422	142	86	130	68	490	264	75	42	60	25	76	17
9	Kotor	764	429	287	182	61	29	52	24	204	135	48	26	40	13	72	20
10	Kolašin	809	320	196	89	79	40	49	21	217	82	77	28	109	31	82	29
11	Mojkovac	821	349	201	86	70	31	50	24	226	110	71	28	63	26	140	44
12	Nikšić	5438	3168	1489	818	544	364	565	370	1817	1047	486	293	329	186	208	90
13	Podgorica	11934	6622	4493	2443	1436	916	1375	931	3146	1763	504	259	386	155	594	155
14	Plav	1171	551	496	263	103	76	58	30	364	142	61	27	25	3	64	10
15	Plužine	216	87	84	38	18	12	14	3	80	25	10	3	4	1	6	5
16	Pljevlja	2922	1523	598	310	220	136	248	173	1011	531	252	143	213	91	380	139
17	Rožaje	2607	1346	1056	627	295	185	175	101	837	353	90	44	49	23	105	13
18	Šavnik	155	69	33	20	19	5	19	10	53	24	11	4	14	5	6	1
19	Tivat	746	391	253	156	61	34	41	26	222	127	63	23	45	19	61	6
20	Ulcinj	1789	949	506	295	180	115	135	93	566	299	179	75	121	46	102	26
21	Žabljak	235	98	43	18	17	12	11	3	79	35	24	6	17	8	44	16
22	UKUPNO	49487	25842	18130	9719	4965	3075	4006	2428	13943	7288	3101	1486	2249	916	3093	930

Nezaposleni

- prema dužini traženja zaposlenja, polu i stepenima stručne spreme -

(Tab. 22.)

Vrijeme	Ukupno	Žene	I	IZ	II	IIz	III	IIIz	IV	IVz	V	Vz	VI1	VI1z	VI2	VI2z	VII1	VII1z	VII2	VII2z	VIII	VIIIz
Do 6 mjeseci	18130	9719	4828	2620	358	215	2988	1266	5433	3015	72	19	227	114	4	1	4098	2402	117	65	5	2
Preko 6 do 9 mjeseci	4965	3075	1631	1086	117	71	906	466	1603	997	10	3	80	43	0	0	594	396	24	13	0	0
Preko 9 do 12 mjeseci	4006	2428	1136	777	107	78	765	398	1325	814	14	2	65	35	0	0	568	310	25	13	1	1
Preko 1 do 3 godine	13943	7288	2929	1417	297	153	2632	1019	3826	2143	51	4	240	137	5	3	3856	2348	104	64	3	0
Preko 3 do 5 godina	3101	1486	413	145	77	38	576	190	880	452	23	2	96	57	1	0	979	576	54	25	2	1
Preko 5 do 8 godina	2249	916	372	98	102	39	583	170	726	351	35	1	65	28	1	0	346	217	18	12	1	0
Preko 8 godina	3093	930	766	164	317	100	999	227	756	354	58	3	90	34	0	0	104	46	3	2	0	0
UKUPNO	49487	25842	12075	6307	1375	694	9449	3736	14549	8126	263	34	863	448	11	4	10545	6295	345	194	12	4

Nezaposleni

- prema godinama starosti i dužini traženja zaposlenja -

(Tab.23.)

Godine starosti	Ukupno	UkupnoZ	do6m	do6mZ	6do9m	6do9mZ	9do12m	9do12mZ	1do3g	1do3gZ	3do5g	3do5gZ	5do8g	5do8gZ	preko8g	preko8gZ
Do 18 godina	165	107	114	75	32	18	5	4	14	10	0	0	0	0	0	0
Preko 18 do 25 godina	8947	4863	4630	2531	867	507	660	363	2497	1354	243	94	50	14	0	0
Preko 25 do 30 godina	8580	4883	3204	1769	782	535	639	372	2966	1726	695	360	228	90	66	31
Preko 30 do 40 godina	12008	6862	4132	2323	1268	838	1086	708	3808	2125	874	462	505	262	335	144
Preko 40 do 50 godina	8843	4572	3006	1569	967	551	816	513	2566	1218	529	276	445	230	514	215
Preko 50 godina	10944	4555	3044	1452	1049	626	800	468	2092	855	760	294	1021	320	2178	540
Ukupno	49487	25842	18130	9719	4965	3075	4006	2428	13943	7288	3101	1486	2249	916	3093	930

Nezaposleni
– prema opštinama i godinama starosti –

(Tab. 24.)

Rb	Opština	Godine starosti													
		Ukupno	ž	Do18g	ž	Preko18 do25g	ž	Preko25 do30g	ž	Preko30 do40g	ž	Preko40 do50g	ž	Preko 50g	ž
1	Andrijevića	740	319	0	0	126	62	99	45	146	65	126	51	243	96
2	Berane	5891	2830	20	9	856	451	744	423	1346	677	1270	557	1655	713
3	Budva	1231	759	0	0	147	90	191	124	320	222	264	171	309	152
4	Bijelo Polje	4514	1938	14	11	853	403	749	342	1063	499	833	351	1002	332
5	Bar	2828	1669	2	2	413	238	494	322	724	459	540	337	655	311
6	Cetinje	1440	738	1	1	184	118	229	145	323	182	245	129	458	163
7	Danilovgrad	1443	763	5	2	326	168	256	154	338	199	239	116	279	124
8	H. Novi	1793	924	3	2	276	161	272	151	439	256	327	169	476	185
9	Kolašin	809	320	2	0	152	74	122	43	180	69	144	60	209	74
10	Kotor	764	429	0	0	130	75	169	106	178	115	91	62	196	71
11	Mojkovac	821	349	1	0	168	79	127	62	154	72	136	59	235	77
12	Nikšić	5438	3168	11	6	1003	596	1057	613	1577	1019	1020	571	770	363
13	Podgorica	11934	6622	65	48	2684	1433	2404	1455	2903	1819	1813	1016	2065	851
14	Plav	1171	551	12	9	293	169	184	90	209	75	152	67	321	141
15	Pljevlja	2922	1523	0	0	452	222	460	231	706	388	561	317	743	365
16	Plužine	216	87	1	1	42	21	38	14	43	21	44	24	48	6
17	Rožaje	2607	1346	19	12	415	244	446	261	698	342	498	217	531	270
18	Šavnik	155	69	1	0	42	24	34	17	32	15	13	4	33	9
19	Tivat	746	391	3	3	106	65	125	78	180	105	135	73	197	67

20	Ulcinj	1789	949	5	1	250	152	335	187	400	238	346	205	453	166
21	Žabljak	235	98	0	0	29	18	45	20	49	25	46	16	66	19
22	UKUPNO	49487	25842	165	107	8947	4863	8580	4883	12008	6862	8843	4572	10944	4555

Nezaposleni
- prema godinama starosti, polu i stepenima stručne spreme -

(Tab. 25.)

SSS	Ukupno	ž	<18	ž	18-25	ž	26-30	ž	31-40	ž	41-50	ž	>51	ž
I	12075	6307	136	88	1218	745	1036	620	2899	1590	2804	1370	3982	1894
II	1375	694	1	1	47	16	70	42	285	163	431	225	541	247
III	9449	3736	25	16	1032	411	928	416	2659	1239	2181	893	2624	761
IV	14549	8126	3	2	3834	1908	2309	1352	3000	1977	2539	1533	2864	1354
V	263	34	0	0	31	13	11	2	27	7	40	3	154	9
VI-1	863	448	0	0	10	3	24	13	283	166	217	135	329	131
VI-2	11	4	0	0	3	2	3	0	3	2	0	0	2	0
VII-1	10545	6295	0	0	2738	1744	4060	2352	2720	1645	604	403	423	151
VII-2	345	194	0	0	34	21	139	86	128	71	23	8	21	8
VIII	12	4	0	0	0	0	0	0	4	2	4	2	4	0
Σ	49487	25842	165	107	8947	4863	8580	4883	12008	6862	8843	4572	10944	4555

Nezaposleni

– prema dužini radnog staža, polu i stepenima stručne spreme –

(Tab. 26.)

SSS	Σ	Ž	Bez staža	Ž	Sa stažom	Ž	Do 1	Ž	Preko 1 do 2	Ž	Preko 2 do 3	Ž	Preko 3 do 5	Ž	Preko 5 do 10	Ž	Preko 10 do 20	Ž	Preko 20 do 30	Ž	Preko 30	Ž
I	12075	6307	6560	4263	5515	2044	1328	624	558	257	367	174	462	190	725	297	895	279	948	189	232	34
II	1375	694	401	196	974	498	158	100	72	37	73	42	91	54	183	105	195	100	166	50	36	10
III	9449	3736	2465	1071	6984	2665	1211	536	649	303	479	218	736	340	1198	542	1180	399	1172	255	359	72
IV	14549	8126	4654	2485	9895	5641	2526	1375	1057	665	671	417	1068	716	1579	993	1573	915	1155	454	266	106
V	263	34	35	15	228	19	18	3	7	1	5	0	7	1	12	3	24	2	108	6	47	3
VI-1	863	448	110	58	753	390	87	45	72	33	40	27	77	43	153	96	166	83	113	46	45	17
VI-2	11	4	2	0	9	4	3	0	2	2	0	0	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0
VII-1	10545	6295	4872	2740	5673	3555	2104	1305	1065	669	566	385	660	455	674	451	356	222	200	50	48	18
VII-2	345	194	132	69	213	125	52	34	57	39	19	10	40	25	21	8	14	5	6	1	4	3
VIII	12	4	3	1	9	3	0	0	1	1	0	0	0	0	2	1	3	1	1	0	2	0
Σ	49487	25842	19234	10898	30253	14944	7487	4022	3540	2007	2220	1273	3143	1826	4547	2496	4406	2006	3871	1051	1039	263

Nezaposleni prema opštinama, polu i dužini radnog staža

(Tab. 27.)

BIRO RADA	Ukupno	ž	Bez staža	ž	Sa stažom	ž	Dužina radnog staža													
							Do 1 g	ž	Preko 1do2g	ž	Preko 2do3g	ž	Preko 3do5g	ž	Preko 5do10g	ž	Preko 10do20g	ž	Preko 30g	ž
And	740	319	305	168	121	48	61	31	24	13	41	13	59	21	60	16	60	9	9	0
BA	5891	2830	3100	1736	692	323	339	158	217	101	330	146	452	184	477	131	256	49	28	2
BD	1231	759	249	148	206	133	114	74	59	40	114	88	174	113	162	98	102	41	51	24
BP	4514	1938	1714	846	664	257	333	144	227	99	318	151	408	185	443	159	346	87	61	10
BR	2828	1669	820	497	526	322	235	158	148	101	196	130	297	193	236	149	210	85	160	34
CT	1440	738	271	151	172	105	98	59	65	44	100	63	133	71	184	87	364	140	53	18
Dng	1443	763	518	301	235	142	100	51	71	43	95	49	162	75	138	73	98	27	26	2
HN	1793	924	280	143	291	158	126	76	87	53	131	84	231	144	261	140	242	81	144	45
Kol	809	320	300	116	93	42	44	15	39	11	43	26	77	36	112	53	86	19	15	2
KO	764	429	335	187	56	32	49	39	22	14	37	28	57	41	69	43	114	36	25	9
Mo	821	349	266	132	120	47	70	22	36	22	56	21	108	55	110	38	48	10	7	2
NK	5438	3168	1778	1116	1038	618	466	301	297	180	418	248	573	339	446	225	345	113	77	28
PG	11934	6622	5011	2878	1727	988	782	474	526	334	738	481	1093	645	983	550	870	213	204	59
Plv	1171	551	831	443	82	36	41	17	27	11	23	8	35	12	44	12	70	11	18	1
PV	2922	1523	985	584	572	310	265	154	153	83	210	117	272	151	274	90	157	27	34	7
Plž	216	87	52	31	34	14	20	7	11	4	10	5	18	8	20	9	48	8	3	1
Rož	2607	1346	1602	947	296	124	144	76	68	32	94	49	118	54	153	35	117	28	15	1
Šav	155	69	60	31	32	18	7	3	5	2	11	4	12	4	12	4	15	3	1	0
Tiv	746	391	141	76	131	69	71	46	37	24	58	42	95	68	75	39	123	22	15	5
Ulc	1789	949	554	340	359	215	160	94	88	53	104	67	142	84	118	42	177	41	87	13
Žb	235	98	62	27	40	21	15	8	13	9	16	6	31	13	29	13	23	1	6	0
Σ	49487	25842	19234	10898	7487	4022	3540	2007	2220	1273	3143	1826	4547	2496	4406	2006	3871	1051	1039	263

Nezaposleni prema grupama zanimanja i stepenima obrazovanja

(Tab. 28.)

Grupa zanimanja	Ukupno	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	Ž
01 Proizvođači bilja	597	314	1	0	6	2	59	23	277	142	0	0	9	4	0	0	241	142	4	1	0	0
02 Stočari i živinari	120	53	0	0	0	0	1	1	56	27	0	0	1	0	0	0	62	25	0	0	0	0
04 Veterinari	135	43	0	0	0	0	0	0	128	42	1	0	0	0	0	0	5	1	0	0	1	0
05 Prerađivači hrane i pića	376	221	0	0	26	5	116	60	201	133	2	0	5	4	0	0	24	17	2	2	0	0
06 Prerađivači duvana	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
09 Šumari	162	36	2	1	0	0	13	1	127	26	0	0	2	2	0	0	16	5	2	1	0	0
10 Prerađivači i obrađivači drveta	350	96	0	0	24	2	179	41	142	52	1	0	0	0	0	0	4	1	0	0	0	0
13 Geolozi	21	12	0	0	0	0	0	0	10	7	0	0	0	0	0	0	11	5	0	0	0	0
14 Zanimanja eksploatacije nafte i zemnog gasa	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
15 Rudari i oplemenjivači ruda	122	27	0	0	3	0	60	2	47	24	0	0	0	0	0	0	10	0	2	1	0	0
16 Metalurzi	177	79	0	0	0	0	55	24	85	45	2	0	12	3	0	0	22	7	1	0	0	0
18 Obradivači metala	1357	112	0	0	89	0	1035	69	70	12	51	0	25	5	0	0	86	26	1	0	0	0
19 Monteri i instalateri u mašinstvu	265	1	0	0	21	0	235	0	1	1	4	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0
20 Mašinski konstruktori i projektanti	655	188	0	0	0	0	5	2	611	180	0	0	12	0	0	0	23	4	4	2	0	0
21 Mašinski tehnolozi	366	63	0	0	0	0	0	0	348	59	3	0	8	3	0	0	7	1	0	0	0	0
22 Mehaničari i mašinisti	1680	55	0	0	75	0	1339	27	222	26	44	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24 Elektroenergetičari	936	98	2	0	4	0	326	5	473	68	17	0	7	2	0	0	107	23	0	0	0	0
25 Elektromehaničari	740	53	0	0	7	0	538	16	176	37	17	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
26 Elektroničari	274	51	0	0	1	0	27	0	217	47	8	1	5	1	0	0	14	2	1	0	1	0
27 Zanimanja telekomunikacija	324	97	0	0	0	0	31	3	271	87	9	2	10	5	0	0	2	0	1	0	0	0
28 Zanimanja računarske tehnike	778	250	0	0	0	0	2	0	411	148	0	0	19	9	0	0	344	93	2	0	0	0
31 Hemičari	495	419	0	0	0	0	54	47	380	319	0	0	4	4	0	0	54	47	3	2	0	0
32 Gumari i plastičari	11	8	0	0	2	0	9	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33 Proizvođači keramike i građevinskog materijala	7	1	0	0	2	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
34 Staklari	8	1	0	0	3	0	3	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35 Papirničari	21	16	0	0	0	0	2	1	19	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36 Grafičari	110	70	0	0	2	1	15	7	83	54	2	2	1	0	0	0	7	6	0	0	0	0

39 Tekstilci	176	142	0	0	4	4	96	74	70	60	1	1	4	2	0	0	1	1	0	0	0	0
40 Proizvođači odjeće	732	669	0	0	183	163	443	408	101	94	0	0	2	1	0	0	3	3	0	0	0	0
41 Kožari i krznari	66	31	0	0	2	0	45	22	15	8	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0
42 Obućari i kožni galanteristi	208	113	2	0	42	2	153	105	8	3	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0
45 Komunalci	9	8	7	6	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46 Tapetari	10	0	0	0	3	0	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47 Farbari i lakireri	38	2	0	0	5	0	33	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50 Geodeti	70	22	0	0	0	0	0	0	60	21	0	0	0	0	0	0	10	1	0	0	0	0
51 Arhitekti i urbanisti	262	128	0	0	0	0	0	0	84	32	0	0	0	0	0	0	169	91	8	4	1	1
52 Građevinari	728	217	0	0	96	0	170	32	276	105	5	0	17	6	0	0	161	72	3	2	0	0
53 Zanimanja završnih građevinskih radova	79	2	0	0	11	0	68	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56 Zanimanja drumskog saobraćaja	956	133	9	0	79	0	215	7	496	99	13	0	8	0	0	0	122	22	14	5	0	0
57 Željezničari	61	7	0	0	2	0	5	2	53	4	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
58 Brodari	455	164	3	0	3	0	4	0	128	7	0	0	42	5	2	1	269	151	4	0	0	0
59 Vazduhoplovci	7	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0
60 Zanimanja PTT saobraćaja	156	95	0	0	0	0	28	19	120	74	2	0	0	0	0	0	6	2	0	0	0	0
61 Zanimanja pretovarnih usluga, unutrašnjeg transporta i prevoza žičarama	16	6	0	0	1	0	4	1	9	4	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
64 Trgovci	3206	2387	0	0	124	87	1750	1332	1220	909	6	1	44	22	0	0	61	36	1	0	0	0
65 Zanimanja ugostiteljstva i turizma	3910	2183	1	0	179	108	1474	629	1568	995	23	3	100	68	6	2	551	373	8	5	0	0
66 Menadžeri i organizatori	1322	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46	20	0	0	1229	706	47	24	0	0
67 Ekonomisti	3499	2259	0	0	0	0	2	2	1646	1221	6	4	217	108	0	0	1567	893	58	31	3	0
68 Pravnici	1472	860	0	0	0	0	0	0	262	183	0	0	40	21	0	0	1157	651	12	5	1	0
69 Informatičari i statističari	107	55	0	0	0	0	0	0	44	31	0	0	12	6	0	0	51	18	0	0	0	0
70 Kadrovska zanimanja	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
71 Administratori	465	413	0	0	197	193	175	165	93	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
72 Zanimanja odbrane, bezbjednosti i zaštite	471	213	0	0	27	0	5	3	24	1	27	9	2	0	0	0	378	197	7	3	1	0
75 Vaspitači i nastavnici društveno-humanističke oblasti	1568	1227	0	0	0	0	0	0	93	64	0	0	120	99	0	0	1329	1046	24	17	2	1
76 Nastavnici prirodno-matematičke struke	85	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	11	0	0	65	37	1	1	0	0
77 Nastavnici tehničko-tehnološke struke	14	3	0	0	0	0	0	0	0	0	11	1	2	1	0	0	1	1	0	0	0	0
82 Društveno-humanistička zanimanja	2620	1708	0	0	0	0	0	0	1746	1066	0	0	0	0	0	0	809	587	64	54	1	1

83 Prirodno-matematička zanimanja	651	390	0	0	0	0	0	0	338	204	0	0	0	0	0	0	292	175	20	10	1	1
85 Likovni umjetnici i dizajneri	213	127	0	0	0	0	0	0	41	30	0	0	3	2	0	0	164	94	5	1	0	0
86 Scenski umjetnici, muzičari i književnici	158	104	0	0	0	0	0	0	64	46	0	0	0	0	0	0	90	55	4	3	0	0
87 Zanimanja javnog informisanja	144	99	0	0	0	0	0	0	32	27	0	0	0	0	0	0	107	68	5	4	0	0
88 Ostala zanimanja kulture, umjetnosti i informisanja	471	383	0	0	0	0	0	0	259	209	0	0	0	0	0	0	211	173	1	1	0	0
90 Medicinari	1187	927	0	0	0	0	0	0	807	637	1	1	27	20	1	0	345	265	6	4	0	0
91 Stomatolozi	272	169	0	0	0	0	0	0	153	100	2	2	2	2	0	0	110	63	5	2	0	0
92 Farmaceuti	265	224	1	0	0	0	0	0	218	181	3	3	0	0	0	0	32	31	11	9	0	0
93 Zanimanja socijalne zaštite	40	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	4	0	0	35	26	0	0	0	0
94 Zanimanja fizičke kulture	95	23	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	1	0	0	84	21	7	0	0	0
95 Sportisti	93	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	1	1	1	72	20	7	0	0	0
96 Zanimanja ličnih usluga	841	743	0	0	149	125	661	591	29	25	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
98 Vjerska zanimanja	26	12	0	0	0	0	0	0	10	5	0	0	0	0	0	0	16	7	0	0	0	0
99 Neraspoređeni	12173	6378	12047	6300	1	0	4	2	118	74	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO SVEGA=	49487	25842	12075	6307	1375	694	9449	3736	14549	8126	263	34	863	448	11	4	10545	6295	345	194	12	4

Novoprijavljeni po opštinama, polu i stepenima obrazovanja²
–za period 1. januar – 31. decembar 2016. godine –

(Tab. 29.)

Opština	Σ	Ž	I	I ž	II	II ž	III	II Iž	IV	IV ž	V	Vž	VI-1	VI-1 ž	VI-2	VI-2 ž	VII-1	VII-1 ž	VII-2	VII-2 ž	VIII	VIII ž
Andrijevića	520	265	197	114	5	1	93	35	183	93	0	0	4	2	0	0	38	20	0	0	0	0
Berane	5528	2763	2066	1112	99	54	1088	424	1739	885	3	0	62	25	0	0	462	257	9	6	0	0
Budva	1618	1001	315	174	52	38	315	177	590	392	5	2	46	27	0	0	282	186	12	5	1	0
Bijelo Polje	3551	1683	908	448	90	53	783	277	1058	514	19	0	58	29	0	0	622	355	13	7	0	0
Bar	3255	1972	893	534	95	66	549	284	988	620	8	1	77	53	1	0	628	405	16	9	0	0
Cetinje	1098	610	232	110	30	21	150	77	388	214	3	2	14	7	0	0	268	172	13	7	0	0
Danilovgrad	1283	717	275	156	25	23	263	122	515	289	3	0	10	5	0	0	183	117	9	5	0	0
H. Novi	1972	1026	190	70	144	77	454	178	627	340	14	1	75	41	0	0	453	313	15	6	0	0
Kolašin	581	278	125	50	11	8	102	39	224	120	2	0	13	6	0	0	103	55	1	0	0	0
Kotor	1027	582	91	45	28	21	188	89	392	202	2	0	43	24	0	0	270	191	13	10	0	0
Mojkovac	588	269	108	54	16	12	183	64	172	74	1	1	8	1	0	0	99	63	1	0	0	0
Nikšić	5007	2886	906	529	122	77	1001	503	1695	943	18	5	86	69	0	0	1141	737	37	22	1	1
Podgorica	12154	7084	2726	1650	213	155	1617	838	4450	2551	49	16	150	93	1	0	2849	1721	95	57	4	3
Plav	881	492	330	230	2	0	128	40	275	153	9	5	7	3	0	0	124	59	6	2	0	0
Pljevlja	2158	1189	490	306	36	24	413	163	762	424	8	1	32	11	3	1	401	250	13	9	0	0
Plužine	228	108	37	15	0	0	60	31	80	36	0	0	5	4	0	0	46	22	0	0	0	0
Rožaje	3125	1705	1627	1005	8	2	570	196	546	299	3	1	30	16	0	0	330	177	11	9	0	0
Šavnik	116	50	13	7	1	1	26	5	46	19	0	0	2	2	0	0	27	15	1	1	0	0
Tivat	755	428	122	61	26	20	126	62	245	134	7	0	22	10	0	0	202	139	5	2	0	0
Ulcinj	1408	835	477	300	32	19	228	109	341	231	5	1	18	10	0	0	287	153	19	12	1	0
Žabljak	186	79	31	13	2	1	29	8	77	35	3	0	3	3	0	0	41	19	0	0	0	0
UKUPNO	47039	26022	12159	6983	1037	673	8366	3721	15393	8568	162	36	765	441	5	1	8856	5426	289	169	7	4

² Izvještaj prikazuje sva novoprijavljena lica, pa i ona kada nezaposleno lice prelazi iz jednog u drugi biro rada

Novoprijavljeni
- prema stepenima stručne spreme -

(Tab.30.)

	Ukupno	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	ž
Prvi put, nema zapošljavanja	8221	4359	2553	1576	30	12	618	239	2961	1398	29	11	30	17	1	0	1950	1076	49	30	0	0
Prvi put, ima zapošljavanja	2616	1291	455	176	17	8	374	124	983	530	19	2	48	28	0	0	701	411	17	10	2	2
Nije prvi put, nema zapošljavanja	10891	6514	4764	3234	199	143	1666	799	2695	1471	16	5	66	31	1	0	1432	801	52	30	0	0
Nije prvi put, ima zapošljavanja	25311	13858	4387	1997	791	510	5708	2559	8754	5169	98	18	621	365	3	1	4773	3138	171	99	5	2
UKUPNO:	47039	26022	12159	6983	1037	673	8366	3721	15393	8568	162	36	765	441	5	1	8856	5426	289	169	7	4

Novoprijavljeni³
- prema razlogu prestanka radnog odnosa -

(Tab. 31.)

Razlog prestanka radnog odnosa	Σ	Ž	I	Ž	II	Ž	III	Ž	IV	Ž	V	Ž	VI-1	Ž	VI-2	Ž	VII-1	Ž	VII-2	Ž	VIII	ž
01 Izrecena mera prestanka radnog odnosa zbog povrede radnih dužnosti i obaveza	76	24	15	4	2	2	21	6	23	5	0	0	3	1	0	0	12	6	0	0	0	0
02 Pismena izjava zaposlenog da želi da raskine radni odnos (otkaz ugovora o radu)	1066	573	242	109	45	27	272	141	365	214	2	0	19	8	0	0	117	72	4	2	0	0
03 Zaključivanje sporazuma s poslodavcem o prestanku radnog odnosa	1533	914	235	115	50	36	323	178	622	402	2	2	40	25	0	0	256	154	5	2	0	0
05 Ako zaposleni ne pokaže potrebna znanja i sposobnosti, a nema radnog mesta na koje može biti raspoređen	2	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
06 Ako zaposleni ne ostvaruje	3	1	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

³ Izveštaj prikazuje sva novoprijavljena lica, osim lica koja prelaze iz jednog u drugi biro rada

odgovarajuće rezultate rada, a nema radnog mesta na koje može biti raspoređen																						
07 Ako zaposleni na probnom radu nije postigao odgovarajuće rezultate rada	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
08 Pripravnik nije položio stručni ispit	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0
09 Neopravdani izostanak s posla 5 radnih dana uzastopno	10	4	5	1	0	0	2	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10 Neopravdani izostanak s posla 7 radnih dana sa prekidima u toku 3 meseca	18	6	7	0	1	1	4	0	5	4	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
11 Ako je u roku od godinu dana utvrđeno da je radni odnos zasnovan suprotno obredbama zakona, odnosno kolektivnog ugovora	4	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
13 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto na koje je zaposleni raspoređen zbog potreba procesa rada	10	6	5	3	0	0	0	0	2	2	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0
14 Odbijanje raspoređivanja iz jednog u drugo mesto rada, kod istog poslodavca	6	3	1	0	1	1	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 Odbijanje raspoređivanja na drugo odgovarajuće radno mesto, pošto je utvrđeno da zaposleni nema sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je raspoređen	3	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto, pošto je utvrđeno da zaposleni ne ostvaruje odgovarajuće rezultate rada	3	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0
17 Odbijanje privremenog raspoređivanja, u slučaju sile ili drugih iznenadnih okolnosti, na druge poslove za koje se traži niži stepen stručne spreme	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom kod drugog poslodavca (preuzimanje)	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 Odbijanje zaposlenog za čijim je	6	1	0	0	0	0	5	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

radom prestala potreba da se radno angažuje na obavljanju poslova koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi, odnosno radnoj sposobnosti																						
21 Odbijanje zaposlenog za čijim je radom prestala potreba da se stručno osposobi, prekvalifikuje ili dokvalifikuje za drugo odgovarajuće radno mjesto sa punim radnim vremenom, kod istog ili drugog poslodavca	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22 Isplaćena jednokratna novčana naknada zaposlenom za čijim je radom prestala potreba	80	38	16	9	4	2	24	7	26	16	0	0	2	0	0	0	6	2	2	2	0	0
23 Isplaćena otpremnina zaposlenom za čijim je radom prestala potreba	1374	696	301	116	31	20	350	135	495	304	13	2	57	31	0	0	126	87	1	1	0	0
24 Organizovanje, odnosno učešće u štrajku koji nije organizovan u skladu sa Zakonom o štrajku	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26 Ako je došlo do gubitka radne sposobnosti koji je utvrđen na zakonom propisan način	2	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30 Isteka rada na određeno vreme u svojstvu pripravnika	214	113	1	1	1	0	7	3	60	33	1	0	14	8	0	0	123	63	7	5	0	0
31 Stečaj preduzeća	761	307	206	76	34	22	202	68	239	111	8	1	13	7	0	0	57	21	2	1	0	0
32 Likvidacija preduzeća	148	76	26	13	9	6	38	14	55	35	0	0	7	3	0	0	13	5	0	0	0	0
33 Prestanak rada poslodavca	382	210	84	38	17	11	99	57	147	84	2	0	8	4	0	0	25	16	0	0	0	0
35 Istek rada na određeno vreme	15883	8719	2841	1329	485	314	3415	1564	5520	3244	66	11	322	182	4	1	3112	2007	114	64	4	3
36 Istek radnog angažovanja nezaposlenog lica	403	231	90	49	13	10	93	50	137	85	1	0	3	0	0	0	66	37	0	0	0	0
37 Zbog premeštaja bratnog druga u skladu sa posebnim propisima	3	2	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38 Zbog zdravstvenog stanja zaposlenog ili članova njegove porodice	8	5	1	1	1	1	1	1	5	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40 Zbog prestanka rada ostvarenog po drugom osnovu	19	14	6	4	0	0	4	3	6	6	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0
41 Zbog prestanka rada u stranim i drugim predstavništvima	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42 Ostali razlozi utvrđeni zakonom ili kolektivnim ugovorom	1353	707	307	139	35	21	342	153	478	287	4	1	30	16	0	0	143	86	12	4	2	0

UKUPNO 1. sa stažom	23379	12661	4394	2010	730	475	5210	2386	8201	4840	99	17	521	286	4	1	4066	2561	148	82	6	3
UKUPNO 2. bez staža	23479	13223	7717	4935	306	197	3121	1309	7135	3686	63	19	240	151	1	0	4754	2838	141	87	1	1
UKUPNO SVEGA=	46858	25884	12111	6945	1036	672	8331	3695	15336	8526	162	36	761	437	5	1	8820	5399	289	169	7	4

Novoprijavljeni
– prema starosnim grupama –

(Tab. 32.)

	Starosna grupa	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Rb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Do 18 godina	215	182	1	29	3	0	0	0	0	0	0
2	Žena	124	104	1	17	2	0	0	0	0	0	0
3	Od 18 do 25 godina	10003	1628	41	1127	5006	40	8	2	2123	28	0
4	Žena	5114	903	17	427	2412	14	1	1	1323	16	0
5	Preko 25 do 30 godina	8324	1085	42	954	2784	19	25	2	3292	121	0
6	Žena	4566	577	24	410	1482	3	10	0	1978	82	0
7	Preko 30 do 35 godina	6370	1243	67	1330	1654	17	141	0	1828	89	1
8	Žena	3615	680	48	597	1014	5	79	0	1145	46	1
9	Preko 35 do 40 godina	5142	1510	127	1208	1340	13	160	0	767	17	0
10	Žena	2930	839	87	526	866	3	111	0	487	11	0
11	Preko 40 do 45 godina	4470	1434	175	1043	1349	8	102	1	341	16	1
12	Žena	2631	822	112	520	861	1	69	0	237	8	1
13	Preko 45 do 50 godina	4078	1391	197	1028	1152	19	98	0	185	7	1
14	Žena	2347	765	136	517	743	2	62	0	118	3	1
15	Preko 50 do 55 godina	3697	1290	189	863	1093	15	99	0	140	6	2
16	Žena	2077	778	116	401	666	3	48	0	63	1	1
17	Preko 55 do 60 godina	2813	1228	126	504	744	19	86	0	100	5	1
18	Žena	1492	735	85	186	400	3	46	0	35	2	0
19	Preko 60 godina	1746	1120	71	245	211	12	42	0	44	0	1
20	Žena	988	742	46	94	80	2	11	0	13	0	0
21	UKUPNO	46858	12111	1036	8331	15336	162	761	5	8820	289	7
22	UKUPNO Žena	25884	6945	672	3695	8526	36	437	1	5399	169	4

Oglašena slobodna radna mjesta

– po opštinama –

(Tab. 34.)

Rb	Opština	1.1 – 31.12.2015. g.		1.1 – 31.12.2016. g.		Nom. razlika (5-3)	Indeks (5:3)
		Broj prijava o SRM	Broj SRB	Broj prijava o SRM	Broj SRB		
	1	2	3	4	5	6	7
1	Andrijevisa	58	69	64	80	11	115.94
2	Bar	1326	2347	1114	2100	-247	89.48
3	Berane	424	652	329	469	-183	71.93
4	Bijelo Polje	627	954	511	895	-59	93.82
5	Budva	2695	7865	1810	5572	-2293	70.85
6	Cetinje	286	433	362	525	92	121.25
7	Danilovgrad	271	471	308	627	156	133.12
8	Herceg Novi	2719	4125	2620	4029	-96	97.67
9	Kolašin	114	152	164	255	103	167.76
10	Kotor	1312	2086	1242	2087	1	100.05
11	Mojkovac	108	156	104	170	14	108.97
12	Nikšić	737	1240	955	1842	602	148.55
13	Plav	168	367	151	272	-95	74.11
14	Pljavja	427	711	594	973	262	136.85
15	Plužine	39	42	44	59	17	140.48
16	Podgorica	4773	10043	4596	8365	-1678	83.29
17	Rožaje	352	441	277	413	-28	93.65
18	Šavnik	28	36	46	54	18	150.00
19	Tivat	1167	1914	1002	1645	-269	85.95
20	Ulcinj	612	1239	497	1192	-47	96.21
21	Žabljak	124	231	143	256	25	110.82
22	Crna Gora	18367	35574	16933	31880	-3694	89.62

Oglašena slobodna radna mjesta
- po opštinama i stepenima obrazovanja -

(Tab.35.)

Opština	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI1	VI2	VII1	VII2	VIII
ANDRIJEVICA	80	11	4	5	10	0	3	0	47	0	0
BAR	2100	494	125	701	471	2	41	0	262	3	1
BERANE	469	57	3	45	166	0	15	0	183	0	0
BIJELO POLJE	895	171	12	258	200	4	21	0	229	0	0
BUDVA	5572	2711	761	682	1131	14	55	0	214	0	4
CETINJE	525	114	2	79	113	5	14	0	183	12	3
DANILOVGRAD	627	189	6	205	106	0	18	0	102	1	0
HERCEG NOVI	4029	589	1266	1013	702	22	55	1	353	28	0
KOLAŠIN	255	54	5	65	35	5	34	0	57	0	0
KOTOR	2087	396	245	662	409	14	49	0	299	3	10
MOJKOVAC	170	34	0	26	36	1	8	0	65	0	0
NIKŠIĆ	1842	214	15	541	564	3	113	0	359	7	26
PLAV	272	82	0	43	38	1	9	0	99	0	0
PLJEVLJA	973	221	8	273	239	0	59	0	169	4	0
PLUŽINE	59	6	0	7	2	1	1	0	42	0	0
PODGORICA	8365	2336	98	1171	2248	29	176	0	2197	56	54
ROŽAJE	413	85	4	48	112	0	3	0	161	0	0
ŠAVNIK	54	7	0	6	18	0	9	0	14	0	0
TIVAT	1645	264	225	240	607	45	51	0	211	2	0
ULCINJ	1192	362	129	293	262	11	22	0	112	1	0
ŽABLJAK	256	103	0	70	47	0	8	0	28	0	0
UKUPNO	31880	8500	2908	6433	7516	157	764	1	5386	117	98

Oglašena slobodna radna mjesta
- po opštinama i nivoima i podnivoima obrazovanja -

(Tab.36.)

	Nivo	I					II	III	IV		V			VI	VII					VIII
	Podnivo	I-1				I-2			IV-1	IV-2					VII-1			VII-2		
Opština	Ukupno	111	112	113	114	121	201	301	411	421	501	502	503	601	711	712	713	721	722	801
ANDRIJEVICA	80	1	0	0	0	10	4	5	10	0	3	0	0	5	0	42	0	0	0	0
BAR	2100	66	0	0	3	425	125	701	471	2	41	0	0	18	1	233	10	2	1	1
BERANE	469	21	0	0	0	36	3	45	166	0	15	0	0	5	0	173	5	0	0	0
BIJELO POLJE	895	3	0	0	0	168	12	258	200	2	21	0	2	4	0	215	10	0	0	0
BUDVA	5572	2612	0	0	0	99	761	682	1131	14	55	0	0	3	2	207	2	0	0	4
CETINJE	525	1	0	0	0	113	2	79	113	5	14	0	0	0	0	173	10	12	0	3
DANILOVGRAD	627	172	0	0	0	17	6	205	106	0	18	0	0	5	4	87	6	1	0	0
HERCEG NOVI	4029	106	0	0	0	483	1266	1013	702	22	55	1	0	17	1	330	5	28	0	0
KOLAŠIN	255	28	0	0	0	26	5	65	35	5	34	0	0	0	1	53	3	0	0	0
KOTOR	2087	315	0	0	0	81	245	662	409	14	49	0	0	3	3	284	9	1	2	10
MOJKOVAC	170	14	0	0	0	20	0	26	36	1	8	0	0	0	0	58	7	0	0	0
NIKŠIĆ	1842	42	0	0	0	172	15	541	564	3	113	0	0	13	6	334	6	7	0	26
PLAV	272	64	0	0	0	18	0	43	38	1	9	0	0	3	0	94	2	0	0	0
PLJEVLJA	973	73	17	0	1	130	8	273	239	0	59	0	0	9	4	152	4	4	0	0
PLUŽINE	59	6	0	0	0	0	0	7	2	1	1	0	0	0	0	40	2	0	0	0
PODGORICA	8365	154	0	1	0	2181	98	1171	2248	11	176	0	18	151	52	1842	152	50	6	54
ROŽAJE	413	85	0	0	0	0	4	48	112	0	3	0	0	7	2	151	1	0	0	0
ŠAVNIK	54	3	0	0	0	4	0	6	18	0	9	0	0	1	0	12	1	0	0	0
TIVAT	1645	188	0	0	0	76	225	240	607	45	51	0	0	4	2	201	4	1	1	0
ULCINJ	1192	339	0	0	0	23	129	293	262	11	22	0	0	3	3	102	4	1	0	0
ŽABLJAK	256	2	0	0	0	101	0	70	47	0	8	0	0	0	0	28	0	0	0	0
UKUPNO	31880	4295	17	1	4	4183	2908	6433	7516	137	764	1	20	251	81	4811	243	107	10	98

Oglašena slobodna radna mjesta
– po djelatnostima i vrsti radnog odnosa –

(Tab. 37.)

Djelatnost	Ukupno:	Novootvoreno	Upraznjeno	Neodređeno	Određeno	Pripravnik	Pripravnik volonter	Dopunski rad	Privremeni poslovi	Sezonski poslovi	Privrem. radno ang.	Invalidi
A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1401	421	980	59	350	1	0	0	0	988	0	3
B.Rudarstvo	116	42	74	3	112	1	0	0	0	0	0	0
C.Prerađivačka industrija	1289	716	573	106	1052	19	0	0	0	112	0	0
D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	46	7	39	1	43	2	0	0	0	0	0	0
E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	535	199	336	70	368	12	0	0	11	66	8	0
F.Građevinarstvo	2321	1441	880	148	1994	40	0	1	0	138	0	0
G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	3487	1956	1531	243	2556	46	4	6	5	620	5	2
H.Saobraćaj i skladištenje	1063	321	742	57	678	30	0	25	8	264	0	1
I.Usluge smještaja i ishrane	6348	2710	3638	213	1949	6	0	11	0	4168	1	0
J.Informisanje i komunikacije	358	156	202	89	247	6	0	0	0	13	0	3
K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	360	99	261	77	281	2	0	0	0	0	0	0
L.Poslovanje nekretninama	489	186	303	41	279	3	0	0	1	165	0	0
M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	1158	684	474	196	822	32	2	0	0	99	2	5
N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	4943	3685	1258	75	2811	14	3	1	20	2019	0	0
O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	1626	296	1330	941	533	132	5	0	2	12	1	0
P.Obrazovanje	3295	533	2762	230	3043	8	0	3	0	0	6	5
Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	1567	339	1228	236	1110	20	1	2	0	195	2	1
R.Umjetnost,zabava i rekreacija	562	222	340	59	448	2	0	0	0	53	0	0
S.Ostale uslužne djelatnosti	916	661	255	35	780	3	0	1	0	71	7	19
UKUPNO CRNA GORA=	31880	14674	17206	2879	19456	379	15	50	47	8983	32	39

Zapošljavanje iz evidencije Zavoda

– po opštinama –

(Tab. 38.)

Rb	Opština 1	1.1-31.12.2015.		1.1-31.12.2016.		Odnosi 4:2	
		Ukupno 2	% 3	Ukupno 4	% 5	Nom.raz. 6	Indeks 7
1	Andrijevića	16	0.12	5	0.04	-11	31.25
2	Bar	751	5.43	443	3.16	-308	58.99
3	Berane	128	0.93	192	1.37	64	150.00
4	Bijelo Polje	776	5.61	493	3.52	-283	63.53
5	Budva	1372	9.92	1202	8.58	-170	87.61
6	Cetinje	150	1.09	199	1.42	49	132.67
7	Danilovgrad	141	1.02	203	1.45	62	143.97
8	Herceg Novi	2868	20.75	3063	21.87	195	106.80
9	Kolašin	18	0.13	48	0.34	30	266.67
10	Kotor	883	6.39	1101	7.86	218	124.69
11	Mojkovac	37	0.27	53	0.38	16	143.24
12	Nikšić	597	4.32	880	6.28	283	147.40
13	Plav	44	0.32	41	0.29	-3	93.18
14	Pljevlja	412	2.98	558	3.98	146	135.44
15	Plužine	33	0.24	2	0.01	-31	6.06
16	Podgorica	3696	26.74	3818	27.26	122	103.30
17	Rožaje	219	1.58	129	0.92	-90	58.90
18	Šavnik	8	0.06	14	0.10	6	175.00
19	Tivat	1165	8.43	1094	7.81	-71	93.91
20	Ulcinj	420	3.04	434	3.10	14	103.33
21	Žabljak	90	0.65	36	0.26	-54	40.00
	Ukupno:	13824	100	14008	100.00	184	101.33

Pregled zapošljavanja prema opštinama i stepenima stručne spreme
(Tab. 39.)

Opština	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI1	VI2	VII1	VII2	VIII
ANDRIJEVICA	5	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0
BAR	443	66	20	115	177	0	8	0	56	0	1
BERANE	192	10	1	13	79	0	4	0	85	0	0
BIJELO POLJE	493	49	0	67	169	2	13	0	193	0	0
BUDVA	1202	237	169	146	505	2	17	0	120	6	0
CETINJE	199	22	3	14	61	1	8	0	86	4	0
DANILOVGRAD	203	14	2	39	89	0	3	0	55	1	0
HERCEG NOVI	3063	365	672	784	731	7	65	0	418	21	0
KOLAŠIN	48	3	0	6	12	0	6	0	21	0	0
KOTOR	1101	230	75	180	332	8	19	1	244	12	0
MOJKOVAC	53	3	0	9	16	1	2	0	22	0	0
NIKŠIĆ	880	74	12	194	292	3	35	0	259	10	1
PLAV	41	4	0	9	10	0	1	0	17	0	0
PLJEVLJA	558	50	12	141	209	9	21	0	112	4	0
PLUŽINE	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
PODGORICA	3818	346	34	363	1390	15	74	0	1528	66	2
ROŽAJE	129	24	1	13	28	0	2	0	61	0	0
ŠAVNIK	14	2	0	1	4	0	2	0	5	0	0
TIVAT	1094	190	73	163	403	15	21	0	216	13	0
ULCINJ	434	101	18	94	118	1	12	0	85	5	0
ŽABLJAK	36	3	0	3	20	1	1	0	7	1	0
UKUPNO	14008	1793	1092	2354	4645	65	314	1	3597	143	4

Pregled zapošljavanja prema djelatnostima poslodavaca

(Tab. 40.)

	Djelatnost	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Rb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	116	33	3	27	36	1	1	0	14	1	0
2	B.Rudarstvo	30	5	0	10	6	2	1	0	6	0	0
3	C.Prerađivačka industrija	526	69	48	144	166	3	11	0	80	4	1
4	D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	10	1	1	1	3	0	1	0	3	0	0
5	E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	281	92	6	63	80	1	4	0	35	0	0
6	F.Građevinarstvo	930	240	114	187	185	2	16	0	181	5	0
7	G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	1941	226	142	398	827	5	20	0	306	17	0
8	H.Saobraćaj i skladištenje	681	74	43	153	280	5	10	1	112	3	0
9	I.Usluge smještaja i ishrane	2557	499	471	565	768	22	32	0	196	4	0
10	J.Informisanje i komunikacije	239	4	0	13	90	0	3	0	126	3	0
11	K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	245	1	3	4	44	0	10	0	179	4	0
12	L.Poslovanje nekretninama	169	22	11	26	47	1	9	0	51	2	0
13	M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	691	64	87	74	219	2	12	0	223	9	1
14	N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1992	219	66	354	846	14	43	0	432	18	0
15	O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	562	10	3	32	158	2	21	0	327	9	0
16	P.Obrazovanje	1329	69	8	72	254	2	87	0	811	24	2
17	Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	874	55	55	118	338	0	13	0	274	21	0
18	R.Umjetnost,zabava i rekreacija	319	41	12	37	105	1	4	0	104	15	0
19	S.Ostale uslužne djelatnosti	516	69	19	76	193	2	16	0	137	4	0
20	UKUPNO CRNA GORA=	14008	1793	1092	2354	4645	65	314	1	3597	143	4

Pregled zapošljavanja prema nivoima i podnivoima obrazovanja

(Tab. 41.)

	Nivo	I					II	III	IV		V			VI	VII					VIII
	Podnivo	I-1			I-2				IV-1	IV-2					VII-1			VII-2		
Opština	Ukupno	111	112	113	114	121	201	301	411	421	501	502	503	601	711	712	713	721	722	801
ANDRIJEVICA	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	1	0	0	0
BAR	443	20	1	0	1	44	20	115	177	0	8	0	0	25	3	21	7	0	0	1
BERANE	192	3	0	0	0	7	1	13	79	0	4	0	0	6	13	51	15	0	0	0
BIJELO POLJE	493	2	0	0	4	43	0	67	169	1	13	0	1	37	32	97	27	0	0	0
BUDVA	1202	143	0	0	0	94	169	146	505	2	17	0	0	40	7	50	23	3	3	0
CETINJE	199	1	1	1	1	18	3	14	61	1	8	0	0	24	0	37	25	3	1	0
DANILOVGRAD	203	4	0	0	0	10	2	39	89	0	3	0	0	9	9	26	11	0	1	0
HERCEG NOVI	3063	105	1	5	5	249	672	784	731	7	65	0	0	119	12	234	53	16	5	0
KOLAŠIN	48	0	0	0	0	3	0	6	12	0	6	0	0	5	1	11	4	0	0	0
KOTOR	1101	184	0	1	0	45	75	180	332	7	19	1	1	63	6	136	39	9	3	0
MOJKOVAC	53	0	0	0	0	3	0	9	16	1	2	0	0	2	2	12	6	0	0	0
NIKŠIĆ	880	8	0	0	1	65	12	194	292	3	35	0	0	44	20	122	73	10	0	1
PLAV	41	2	0	0	1	1	0	9	10	0	1	0	0	6	3	8	0	0	0	0
PLJEVLJA	558	1	0	3	1	45	12	141	209	9	21	0	0	14	10	61	27	1	3	0
PLUŽINE	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
PODGORICA	3818	30	3	5	4	304	34	363	1390	15	74	0	0	368	182	616	362	54	12	2
ROŽAJE	129	1	1	2	0	20	1	13	28	0	2	0	0	8	1	49	3	0	0	0
ŠAVNIK	14	0	0	0	0	2	0	1	4	0	2	0	0	2	0	2	1	0	0	0
TIVAT	1094	91	1	3	2	93	73	163	403	15	21	0	0	74	6	97	39	7	6	0
ULCINJ	434	50	1	0	4	46	18	94	118	1	12	0	0	32	6	34	13	3	2	0
ŽABLJAK	36	0	0	0	0	3	0	3	20	1	1	0	0	2	1	4	0	1	0	0
UKUPNO	14008	645	9	20	24	1095	1092	2354	4645	63	314	1	2	881	314	1673	729	107	36	4

Pregled broja ispata novčanih naknada po opštinama i mjesecima (Tab. 42.)

Rb	Opština	Mjesec, 2016. godine												Prosječan broj korisnika
		Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avгust	Septem.	Oktobar	Novem.	Decem.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Andrijeвica	62	58	59	74	84	99	116	135	144	148	191	211	115
2	Bar	540	554	521	509	471	454	418	471	459	463	452	507	485
3	Berane	324	303	306	310	336	372	459	579	669	734	874	1067	528
4	Bijelo Polje	689	555	559	542	543	537	517	573	527	528	596	638	567
5	Budva	170	172	158	140	122	134	109	130	129	135	135	158	141
6	Cetinje	420	323	327	317	324	318	307	309	298	295	307	313	322
7	Danilovgrad	151	134	140	135	131	121	125	122	108	113	122	110	126
8	Herceg Novi	586	536	518	496	458	427	365	344	326	379	487	492	451
9	Kolašin	95	89	87	80	79	83	87	98	106	104	87	85	90
10	Kotor	214	200	201	202	199	182	184	192	187	184	186	178	192
11	Mojkovac	123	111	116	104	100	97	93	93	95	94	121	124	106
12	Nikšić	896	777	677	634	607	612	625	654	626	693	636	601	670
13	Plav	103	93	90	86	92	93	111	131	134	154	207	269	130
14	Pljevlja	348	353	367	409	441	405	421	436	396	400	442	447	405
15	Plužine	97	82	80	42	38	40	42	42	44	42	40	41	53
16	Podgorica	1380	1343	1447	1425	1408	1352	1295	1289	1275	1287	1294	1270	1339
17	Rožaje	176	174	190	191	212	208	222	250	261	276	339	424	244
18	Šavnik	13	10	11	10	11	10	9	9	9	11	11	10	10
19	Tivat	199	192	182	179	172	160	175	169	165	178	207	197	181
20	Ulcinj	235	237	226	211	197	194	184	195	202	215	225	230	213
21	Žabljak	24	22	23	23	21	15	15	14	13	19	21	18	19
22	UKUPNO	6845	6318	6285	6119	6046	5913	5879	6235	6173	6452	6980	7390	6386

Pregled učesnika mjera aktivne politike zapošljavanja u 2016. godini (Tab. 43)

	Biro rada	Obrazovanje i osposobljavanje odraslih	Javni radovi	Osposobljavanje za rad kod poslodavca	Osposobljavanje za samostalan rad	Ostali program podsticanja zapošljavanja -Pilot programi Mladi su naš potencijal i Stop sivoj ekonomiji	Ukupno
1	Podgorica	179	201	44	16	43	483
2	Cetinje	12	37	4	0	2	55
3	Danilovgrad	15	51	4	3	5	78
4	Kolašin		32	6	1	3	42
5	Ukupno(1+2+3+4)	206	321	58	20	53	658
6	Berane	25	87	19	20	10	161
7	Andrijevisa	0	18	4	1	2	25
8	Plav	0	23	0	0	12	35
9	Rožaje	10	53	13	2	5	83
10	Ukupno(6+7+8+9)	35	181	36	23	29	304
11	Bijelo Polje	42	144	57	10	11	264
12	Mojkovac	0	34	0	2	4	40
13	Ukupno(11+12)	42	178	57	12	15	304
14	Pljevlja	19	97	54	3	8	181
15	Žabljak	5	9	4	1	3	22
16	Ukupno (14+15)	24	106	58	4	11	203
17	Nikšić	26	134	4	4	15	183
18	Plužine	0	3	1	0	2	6
19	Šavnik	0	5	0	1	2	8
20	Ukupno(17+18+19)	26	142	5	5	19	197
21	Bar	85	42	16	2	4	149
22	Budva	0	18	1	0	2	21
23	Ulcinj	0	40	11	2	4	57
24	Ukupno(21+22+23)	85	100	28	4	10	227
25	Herceg Novi	15	45	6	2	5	73
26	Kotor	21	8	1	1	6	37
27	Tivat	0	15	1	0	1	17
28	Ukupno(25+26+27)	36	68	8	3	12	127
29	UKUPNO UČESNIKA	454	1.096	250	71	149	2.020

Pregled isplata novčanih naknada u 2016. godini
(Tab. 44.)

Rb	Mjesec	Redovna - 40% minimalne zarade		Najniža penzija		Ukupno	
		Broj korisnika	Sredstva bruto	Broj korisnika	Sredstva bruto	Broj korisnika	Sredstva bruto
	1	4	5	6	7	8	9
1	Januar	5385	614746.38	1460	182165.45	6845	796911.83
2	Februar	4928	492222.91	1390	172927.25	6318	665150.16
3	Mart	4939	492920.87	1346	169022.10	6285	661942.97
4	April	4813	470204.51	1306	165877.63	6119	636082.14
5	Maj	4778	464426.94	1268	161799.33	6046	626226.27
6	Jun	4671	449061.25	1242	155692.98	5913	604754.23
7	Jul	4677	448358.97	1202	151414.97	5879	599773.94
8	Avgust	5033	494462.13	1202	208380.58	6235	702842.71
9	Septembar	5030	493494.06	1142	172157.64	6172	665651.70
10	Oktobar	5331	528353.23	1121	170234.23	6452	698587.46
11	Novembar	5877	583439.04	1103	168052.07	6980	751491.11
12	Decembar	6319	626286.50	1071	162368.34	7390	788654.84

Pregled odobrenih kredita po djelatnostima
(Tab. 45.)

RB	Djelatnost	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (Eur)
1	Industrija i rudarstvo	3	8	40.000
2	Poljoprivreda i ribarstvo	10	10	50.000
3	Šumarstvo			
4	Građevinarstvo	1	1	5.000
5	Saobraćaj i veze	1	1	5.000
6	Trgovina	7	10	50.000
7	Ugostiteljstvo i turizam	1	1	5.000
8	Zanatstvo i lične usluge	2	2	10.000
9	Finans.tehn.i posl. usluge	4	4	20.000
10	Obrazov., nauka, kultura i infor.			
11	Zdravstvena i socijalna zaštita	1	3	15.000
	UKUPNO:	30	40	200.000

Odobreni krediti po opštinama

(Tab. 46.)

	Opština	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (€)
1	Berane	3	7	35.000
2	Andrijevica			
3	Plav			
4	Rožaje			
5	Pljevlja	4	5	25.000
6	Žabljak			
7	Nikšić	6	7	35.000
8	Šavnik			
9	Plužine			
10	Bijelo Polje	4	5	25.000
11	Mojkovac			
12	Kolašin			
13	Cetinje			
I	Suma	17	24	120.000
14	Podgorica	5	6	30.000
15	Danilovgrad	1	1	5.000
16	Bar	4	6	30.000
17	Ulcinj	1	1	5.000
18	Budva			
19	Herceg Novi	2	2	10.000
20	Tivat			
21	Kotor			
II	Suma	13	16	80.000
	UKUPNO (I+II):	30	40	200.000

Pregled odobrenih kredita po statusu

(Tab. 47.)

RB	Djelatnost	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (Eur)
I	Nezaposleni	20	22	110.000
	<i>Žene</i>	6	6	30.000
	<i>Muškarci</i>	14	16	80.000
II	Preduzetnici	2	2	10000
III	Pravna lica	8	16	80.000
	Ukupno (I+II+III):	30	40	200.000

Isfinansirani krediti po opštinama

(Tab. 48.)

	Opština	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (€)
1	Berane	2	4	20.000
2	Andrijevica			
3	Plav			
4	Rožaje			
5	Pljevlja	3	4	20.000
6	Žabljak			
7	Nikšić	4	5	25.000
8	Šavnik			
9	Plužine			
10	Bijelo Polje	4	5	25.000
11	Mojkovac			
12	Kolašin			
13	Cetinje			
I	Suma	13	18	90.000
14	Podgorica	4	4	20.000
15	Danilovgrad	1	1	5.000
16	Bar	4	6	30.000
17	Ulcinj	1	1	5.000
18	Budva			
19	Herceg Novi	2	2	10.000
20	Tivat			
21	Kotor			
II	Suma	12	14	70.000
	Ukupno (I+II):	25	32	160.000

Pregled isfinansiranih kredita po statusu

(Tab. 49.)

Rb	Djelatnost	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (Eur)
I	Nezaposleni	18	20	100.000
	<i>Žene</i>	6	6	30.000
	<i>Muškarci</i>	12	14	70.000
II	Preduzetnici	2	2	10.000
III	Pravna lica	5	10	50.000
	Ukupno (I+II+III):	25	32	160.000